

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (1085) 1970 LAPKRIČIO - NOVEMBER 12

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Katilas ar mozaika?

Tai klausimas, kuris nuolat keliamas ateivių apgyventuose kraštuose. Jis ypač aktualus Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje, kur yra nuo seno išsikūrusios gana stambios ateivių kolonijos. Čia nuolat svarstoma ateivių gyvenimo linkmė. Vieni mano, kad ateivių logiška ateitis yra asimiliacija — visiškai susiliejęs su angliškąja dauguma, kiti gi sako, kad geriausia ateivių linkmė yra integracija, t. y. įsijungimas į pasirinkto krašto gyvenimą, neprarandant savo atsinėstinės kultūros. Pirmosios linkmės šalininkai yra katilo teorijos žmonės, linkę sutirpdyti ateivius, sutapdinti juos su vietiniais žmonėmis ir tuo būdu išspręsti visas ateivių problemas. Pasak jų, juo greičiau dingis ateiviškumas, juo lengviau bus patiems ateiviams ir jų gyvenamam kraštui. Puoselėjimas atsinėstinės jų kultūros esąs ateivių kančios prailginimas, palikimas uždarose kolonijose — salose, kurios darosi svetimu kūnu krašto gyvenime. Kitaip galvoja mozaikos teorijos šalininkai. Jų manymu, katilo teorija yra per daug brutali, nehumaniška, nespektuojanti asmenis. Ji gali būti priimtina tik rasistinių tendencijų žmonėms, kurie, augstindami savo rasę, žemina kitus ir verčia juos ištrinti „augštesnėje“ rasėje. Vakarietiškos ir aplamai krikščioniškos kultūros žmogui kiekviena tautinė grupė yra tam tikra bendruomenė — vertybė, kurios vienas ar kitas naikinimas yra ne tik nuostolingas kraštui, bet ir nusikalstamas.

Iki šiol buvo manoma, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse vyrauja katilo teorijos šalininkai, o Kanadoje — mozaikos. Tokia nuomonė susidarė stebint vieno ir kito krašto gyvenimą. Galimas dalykas, kad abiejuose kraštuose valdančiųjų sluoksnių slaptas noras yra matyti ateivius kiek galint greičiau ištrinant bendroje masėje. Viešumoje betgi vengiama ta nuomonė reikšti, ypač Kanadoje. Mat, nenorima susilaukti bereikalingos reakcijos bei protestų. Valdantieji, turėdami daugumą ir visas viešojo gyvenimo institucijas, gerai žino, kad laikas dirba jų naudai. Bet kokiu prievarta šioje srityje sukeltų pasipriešinimą ir tuo būdu suletintų tautinių grupių asimiliaciją. Visiška laisvė ir vietinio gyvenimo magnetizmas veikia taip sėkmingai, kad katilo teorijos šalininkai apie prievartą nė negalvoja. Asimiliacijos procesas, ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse, yra toks savaimingas stiprus, kad tame laisvės katilė gana greitai ir lengvai sutirpsta milijonai ateivių. Viskam reikia pastebėti, kad katilo šalininkų paguoda nėra visuotinė: nevisi ateivių milijonai ištripsta. Gana žymi dalis jų pasirodo su dideliu atsparumu. Nežiūrint vietinio magnetizmo, ji lieka atspari asimiliacijai ir ištikima savo kultūrinei tradicijai. Pvz. kad ir lietuviai. Tiesa, per šimtmetį daug jų ištripo, asimiliavosi, bet tautinė grupė kaip tokia, su nedideliais papildymais, tebėra gyva. Dar geriau yra su didesnę grupę, kaip lenkai ir kiti, jau nekalbant apie žydus.

Pastaruoju metu pastebimas lyg ir platesnis nusisukimas nuo katilo teorijos. Net ir griežčiausi šios teorijos šalininkai ima praregti, kad tautinės grupės kraštui nesudaro jokio pavojaus, kad jų įnašas vietiniam gyvenimui tikrai yra vertingas, kad ištripsieji amerikiniame katilė vis tiek lieka skirtingi nuo angliško amerikiečių arba kanadiečių. Būdingas tuo atžvilgiu Niujorko burmistro Lindsay pareiškimas tautinių grupių festivalio proga 1970 m. spalio mėnesį: „Dažnai sakoma, kad šis miestas yra tirdinimo katilas. Netiesa. Jis yra daugiau panašus į eilę mažų miestelių bei kaimynystę. Mūsų miesto stiprybė glūdi sudėtinėje daugelio įvairių kultūrų tradicijoje. Pastoviausia kaimynystė Niujorke išlaikė tos grupės, kurios išsaugojo savo tradicijas — kalbą, aprangą, stilių, maistą, išvaizdą. Kiekvienas asmuo mūsų mieste yra iš kur nors atvykęs.“ Šalia to, pastebimas ir pačių tautinių grupių savotiškas atbudimas. Jos ištikino, kad ir „ištripsieji“ anglų yra nustumiami į antraeilės pozicijas. Antai, Klevlande kilo sąjūdis, vadovaujamas vengro J. F. Bauerio, siekias apjungti visas tautines miesto grupes ir išsikvoti atitinkamą vietą viešajame gyvenime. Panašūs sąjūdžiai atsiranda ir kituose JAV-ių miestuose. Vienur jie kyla iš baimės dėl judučių veržimosi, kitur — siekiant bendro fronto su juodašiais. Kanadoje trečiojo elemento idėja ima vis labiau aktualėti. Čia tautinės grupės sudaro netoli trečdalis visu gyventojų, bet iki šiol jos neturėjo žymės nei įtakos viešajame gyvenime. Kol kas tautinės grupės tiek JAV-se, tiek Kanadoje tebėra „miegančios milžinas“. Palengva jis atsibunda ir ieško konkrečių kelių į viešąjį gyvenimą. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

PAAIŠKĖJO MINISTERIO GROBĖJAI

Kvebeko vyriausybė, laikydama karo stovio įstatymu, pagal kurį sumietieji turi būti apkaltinti trijų savaitių laikotarpyje, teismo salėn atgabeno 21 vyrą ir tris moteris. Teisėjo J. Deslauriers akivaizdoje jie buvo apkaltinti samokslu nuversti Kanados ir Kvebeko vyriausybės. Už šį nusikaltimą jų laukia kalėjimas iki 14 metų. Antrasis kaltinimas — priklausymas nelegaliai FLQ separatistų organizacijai yra baudžiamas kalėjimu iki 5 metų. Šioje grupėje buvo advokatas Robert Lemieux, trejus metus gynęs separatistus Kvebeko teismuose ir buvęs FLQ atstovu derybose dėl britų diplomato J. Cross ir Kvebeko darbo ministro P. Laporte paleidimo. Antrasis plačiau žinomas asmuo — Kvebeko Profesinių Sąjungų Montreale tarybos pirmininkas Michel Chartrand. Panašius kaltinimus trys kiti sumietieji susilaukė kitose Kvebeko vietovėse. Apkaltintųjų byla prasidės 1971 m. sausio 7 d., o tai reiškia, kad jiems kalėjime iki teismo teks praleisti 63 dienas. Visi kiti sumietieji, kurių iš viso buvo apie 430, jau paleisti. Policija Kanadoje ir užsienyje vis dar ieško 43 FLQ šalininkų. Po ilgo delsimo Kvebekas ir Otava paskelbė apie \$200.000 siekiantį atlyginimą už J. Cross grobiką ir P. Laporte žudiką išdavimą.

Policija jau išaiškino nužudytą Kvebeko darbo ministro P. Laporte grobiką. Juos išdavė

teisme padarytu pareiškimu 19 metų amžiaus sumietas studentas Bernard Lortie, dalyvavęs ministerio pagrobime. Kiti dalyviai — broliai Paul ir Jacques Rose ir Francis Simard. B. Lortie teigimu, P. Laporte rankas susižeidė bandydamas išsokti pro langą ir pabėgti. Jį greičiausiai nužudė Jacques Rose ir Francis Simard, vieninteliai du Chénier celės nariai, likę su darbo ministeriu slėptuvėje spalio 16 d. Paul Rose iš slėptuvės buvo pasitraukęs anksčiau, o Bernard Lortie iš jos išėjo ir atgal negrįžo spalio 16 d. P. Laporte buvo nužudytas spalio 17 d. Brolių Rose motina atpažino paklodę, į kurią buvo suvyniotas P. Laporte kūnas, kaip savo sūnų nuosavybę.

Federacinės vyriausybės teisingumo ministeris J. Turner pateikė parlamentui naująjį įstatymą, kuris yra gerokai švelnesnis už karo stovio paragrafus. Pagal šio įstatymo projektą policija turės teisę daryti kratas be teismo leidimo, bet suimtiesiems bus leidžiama tuoj pat šauktis advokato. Kaltinimai turi būti paskelbti per tris dienas, tačiau iki teismo suimtieji gali būti kalinami tris mėnesius, kaip ir pagal karo stovio įstatymą. Didžiausią opoziciją naujam įstatymui rodo marksistinė naujųjų demokratų partija, kurios didžioji atstovų dalis su vadu T. Douglas buvo pasmerkusis karo stovio paskelbimui (Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados valstybinėje bibliotekoje įsteigtas lietuvių skyrius, kuriam š. m. spalio 24 d. įteikta Kanados lietuvių dovana — pirmasis tūkstantis knygų. Jos buvo surinktos KLB kultūros komisijos pirm. dr. M. Ramūnienės ir jos talkininkų rūpesčiu. Iš kairės: dr. G. Sylvestre, kultūros reikalų viceministeris, dr. M. Ramūnienė, prof. P. Yuzyk, dalyvavę knygų įteikimo iškilnėse

Nuotr. Studio Impact Photo

Pirmieji pabėgėliai lėktuvu

Tikimasi, kad Pranas ir Algirdas Brazinskai netrukus bus laisvi

Staiga viso pasaulio spauda, radijas ir televizija prakalbo apie lietuvių — Praną Brazinską ir Algirdą, sūnų, kurie priversti sovietinių lėktuvų nusileisti Turkijos žemėje. Šis įvykis pralaužė ilgą tylą apie Lietuvą. Apie lietuvių prabilo visos ryšių priemonės. Tai pirmieji lietuvių lėktuvų pabėgė iš sovietinės vergijos. Jie yra drąsūs, bet gana kuklūs žmonės. Pr. Brazinskas yra 46 m. amžiaus, o jo sūnus Algirdas — 18 m. Jie du gimė Bežonių kaime, Trakų rajone. 1950 m. Pr. Brazinskas persikėlė Vievin, kur dirbo įvairiose vietose. Pasak sovietinės spaudos, jis kurį laiką buvo skysto kuro ir geležies krautuvės vedėju. Už išeikvojimą buvęs nubaustas penkeriais metais kalėjimo. Atlikęs bausmę, Pr. Brazinskas persikėlė į Uzbekistaną, palikęs Lietuvoje pirmąją žmoną. Pagal tą pačią sovietinę spaudą, jis čia gyvenęs su antra žmona Koreio ir vartojęs jos pavardę. Žiniomis iš kitų šaltinių, Pr. Brazinskas buvęs ištremtas iš Lietuvos už nepalankumą rusams ir negalėjo grįžti.

Nelėmti šūviai
Brazinskų pabėgimas keleiviniu lėktuvu būtų sklandžiai įvykęs, jeigu ne lėktuvo patarnautojos N. Kurčėnos žuvinimas. Sovietai anuos pabėgėlius vadina žmogžudžiais ir reikalauja jų grąžinimo. Iš laisvojo pasaulio lietuvių šaltinių patirta, kad lėktuvo patarnautojos nušovimas įvykęs netikėtai. Kai Brazinskai pareikalavė, kad lėktuvas skristų į Turkiją, pilotas pradėjęs vartyti lėktuvą, norėdamas išmušti Brazinskus iš pusiausvyros. Tuo momentu ir išsprūdę šūviai, kurie pataikė į patarnautoją ir sužeidė vairuotojus. Tuo būdu tų dviejų lietuvių pabėgimas iš sovietinės nelaisvės nebuvo toks sklandus, kaip buvo tikėtasi.

Turkijos laikysena
Lėktuvo patarnautojos žuvinimas apsunkino ir pačių pabėgėlių padėtį — Maskvai davė argumentą reikalauti jų grąžinimo kaip kriminalinių nusikaltėlių. Turkijos teismas betgi rado, kad

pabėgimas buvo politinis, o ne kriminalinis. Tuo remdamasi, Turkijos vyriausybė pranešė Maskvai, kad tų pabėgėlių išduoti negali. Nors šis sprendimas galbūt nėra galutinis, tačiau teikia daug vilčių, kad jis nebus pakeistas, nežūrint didelio sovietų spaudimo. Padaryti tokį sprendimą Turkijos vyriausybei nebuvo lengva ne tik dėl Maskvos spaudimo, bet ir dėl savos visuomenės nusiteikimo. Dalis turkų visuomenės nenori gadinti santykių su Sov. Sąjunga ir yra linkusi grąžinti lietuvių pabėgėlius. Tokį nusiteikimą išreiškė kairiųjų laikraštis „Cumhuriyet“ šiuo sakiniu: „Turkijos vyriausybė negali kenkti Ankaros — Maskvos santykių gerinimui dėl dviejų oro piratų“. Aplamai, Turkijos spauda šiuo atveju buvo labai santūri, mažai terašė, matyt, vengdama iš viso garsinti šį incidentą. Be to, reikalą sukomplikavo amerikiečių generolų lėktuvų nusileidimas Sov. Sąjungos teritorijoje ir kito sovietų lėktuvo nutupymas Turkijoje.

Lietuvių žygiai
Laisvojo pasaulio lietuviai,

Pranas ir Algirdas Brazinskai, privertę Sov. Sąjungos Aeroflot lėktuvą nusileisti Turkijoje. Šiuo metu jiedu yra Turkijos globoje

MR. P. GAUCYS.
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Pasaulio įvykiai

JAV SENATO, ATSTOVŲ RŪMŲ IR GUBERNATORIŲ RINKIMAI neatnešė didesnės pergalės nei respublikininkams, nei demokratams. Liberalinė spauda rinkimus laiko asmeniniu prez. R. Niksono ir viceprez. S. Agnew pralaimėjimu dėl jų aktyvaus dalyvavimo rinkiminiame vajuje. Toks požiūris vis dėlto yra šališkas, nes iš tikrųjų prezidento ir viceprezidento prieš liberalius radikalus nukreipta ataka neliko be rezultato. Objektus stebėtojas turi konstatuoti ryškų posūkį į dešinę. Niujorke pvz. krito respublikininkų senatorius Ch. Goodell, vienas aršiausių prez. R. Niksono kritikų Vietnamo kare. Rinkimus čia laimėjo Baltųjų Rūmų viešai remiamas konservatorius J. Buckley, pasisakęs už dabartinę prez. R. Niksono politiką. Ketvirtą kartą iš eilės Niujorko valstijos gubernatorių rinkimus laimėjo N. Rockefelleris, pasukęs į dešinę ir šio posūkio dėka įveikęs buvusį ambasadorių Jungtinėse Tautose A. Goldberga, nors Niujorko miestas yra laikomas JAV žydų tvirtovė. Tennessee valstijoje pralaimėjimo susilaukė demokratų senatorius A. Gore, trukdęs prez. R. Niksonui įgyvendinti priešraketinės apsaugos planus. Senatas ir toliau lieka demokratų kontrolėje, bet prez. R. Niksonas laimėjo trejetą jo užsienio politikai pritariančių balsų, kurie gali būti labai svarbūs tais atvejais, kai demokratų respublikininkai nesi- laiko partinės linijos. Rinkimus be ypatingų pastangų laimėjo visi trys demokratų partijos pretendentai į prezidentus — senatoriai E. Kennedy, H. Humphrey ir E. Muskie. Kaikurie komentatoriai daro išvadą, jog senatorius E. Kennedy jau 1972 m. gali kandidatuoti į prezidentus, matydamas prasidėjusį posūkį į dešinę, nes jo pagrindiniai rėmėjai yra liberalių pažiūrų amerikiečiai. Kandidatūros atidėjimas iki 1976 m. prezidento rinkimų galėtų susilpninti jo dabartinę poziciją.

REVOLIUCIJOS SUKAKTIS
Spalio revoliucijos 53-čiasias metines Sovietų Sąjunga atžymėjo tradiciniu paradu Maskvos Raudonojoje aikštėje, kur šį kartą nebuvo matyti jokių naujų ginklų. Paradą priėmė kompartijos ir valdžios „trojka“ — sekr. L. Brežnevas, premjeras A. Kosyginas ir prez. N. Podgornas. Idomiausia buvo kompartijos ideologo M. Suslovo kalba sukausties išvakarėse. Pasigyręs, kad dabar kas antra šeima turi televiziją ir skalbimo mašiną, o kas trečia — šaldytuvą, šiuos įrenginius jis žadėjo parūpinti visoms šeimoms sekančių keletrių metų laikotarpyje. Spalio revoliucijos sukausties minėjimus sovietų ambasados boikotavo augštesnieji amerikiečių pareigūnai, protestuodami prieš sovietų sąmoningą delsimą grąžinti Armėnijoje per klaidą nusi- leidusius amerikiečių generolus. Maskva vis dar, matyt, siekia mažų su Turkija. Tai mums liudija viešas sovietų generalinio prokuroro R. Rudenkos pareiš- kimas, kad Pranas ir Algirdas Brazinskai turi būti teisiami So- vietų Sąjungoje.

MIRE KARDINOLAS
Bostone mirė populiariusis amerikiečių kardinolas Richard Cushing, sulaukęs 75 metų amžiaus. Jį pakirto vėžys jau 1964 m. buvo išimtas vežiu už- krestas inkstas. Lėga neseniai priverė pasitraukti iš Bostono arkivyskupo pareigų, šį postą užleidžiant arkiv. H. Madeiros. Kardinolas R. Cushing, gimęs ario šaltkalvio šeimoje, kurį laiką yra buvęs eiliniu uosto dar- bininku. Bostono arkivyskupija jį valdė nuo 1944 m., o kardi- nolu buvo įšventintas 1958 m. popiežiaus Jono XXIII. Kardi- nolas R. Cushing išgarsino jo as- meniniai ryšiai su velioniu prez. J. F. Kennedy ir aplamai su šia plačia gimine. Daugelio katali- kų nuosirdžios pagarbos jis nu- sipelnė dėl savo plačių pažiūrų ne tik Vatikano santarybose, bet ir praktiniame gyvenime. Jis buvo vienas pirmųjų JAV kardinolų, siekusių pokalbio ir bendradarbiavimo su žydais ir protestantais.

KOMUNIZMO AUKOS
JAV senato komitetas vidaus saugumo reikalams paskelbė britų eksperto R. Conquest pa- ruošta pranešimą apie sovietinio komunizmo aukas, kurių jis pri- skaičiavo apie 21.500.000. R. Conquest surinktas duomenis, 1919-23 m. kalėjimuose ir koncentracinėse stovyklose mir- a ar buvo nužudyti 500.000, Stalino laikais kulkos ir pakauši susilaukė 2.009.000, 1930-36 m. koncentracinėse stovyklose mir- 3.500.000, panašus likimas Stalino laikais stovyklose ištiko 12.000.000, dėl priverstinio kol- chozų įvedimo badu mirė 3.500. 000. Šio pranešimo reikalaves senatorius T. J. Dodd konsta- tuoja, jog brito duomenys toli gražu nėra išsamūs. Jis pats yra linkęs manyti, jog iš viso sovie- tinis komunizmas yra sulikvidavęs apie 45 milijonus žmonių.

N. CHRUSČIOVO MEMUARAI
Buvęs sovietų kompartijos va- das N. Chruščiovas, 76 metų amžiaus, nuo praėjusios vasaros yra kamuojaus neritmiško širdies plakimo. Šiuo metu jis gy- dinė klūtis yra Oderio ir Neis- sės sienos priapzinimas, kuri oficialiai gali padaryti tik karą laimėjusios valstybės su Vokie- tija pasirašytoje taikos sutarty- je. V. Vokietija taip pat reika- lauja, kad Lenkijos 40.000 kv. mylių užimtoje teritorijoje dar- tebegyvenantiems vokiečiams

BAIGIA SUSITARTI?
Dėl nepuolimo sutarties ir diplomatinio santykių užmezgi- mo Varšuvoje pokalbis veda Lenkijos ir V. Vokietijos užsie- nio reikalų ministeriai — S. Jedrychowski ir W. Scheel. Pas- tarojo netikėtai atidėtas grįži- mas Bonnon įtaigoja derybės padarytą rimtą pažangą. Pagrin- dinė klūtis yra Oderio ir Neis- sės sienos pripažinimas, kuri oficialiai gali padaryti tik karą laimėjusios valstybės su Vokie- tija pasirašytoje taikos sutarty- je. V. Vokietija taip pat reika- lauja, kad Lenkijos 40.000 kv. mylių užimtoje teritorijoje dar- tebegyvenantiems vokiečiams

Tėviškės žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Popiežius Paulius VI, kalbėdamas audiencijos metu, pareiškė, kad žmonių morale yra labai griauinama ne tik supuvusių kritikų, bet ir didelės dalies jaunimo, labai greitai ir viską reaguojančio pasipiktinimu, pasipriešinimu, perversmu ir noru viską pakeist, nežinant nei kaip, nei kodėl. Jis skatino saugoties moralinio palaidavimo ir išpejo, kad žmogus negali savo veiksmo moralumą apspręsti, remdamasis vien aplinkybėmis.

* Kardinalas John Carberry savo kalboje, kurio klausėsi virš 4,000 katalikų mokytojų, ragino saugotis subjektyvizmo, reliatyvizmo bei sekuliarizmo pavojų. Esą dabartinio samšio šaknyse slypi tos filosofijos, kurios nėra II Vatikano santarybos tęsinys, o ateistų bei agnostikų filosofų ir per daug liberalių krikščionių teologų padaras. Subjektyvizmo įtakoję dabar religija tampa tirti grynai asmeninio pergyvenimo, kuriame daugiau pabrėžiamas jausminis, o ne protinis požiūris. Logiškai tai veda į reliatyvizmą, teigiantį, kad religinės tiesos keičiasi ir įvairuoja pagal žmogų bei laiko aplinkybes. Visa tai galiausiai gi veda į sekuliarizmą.

* Tarptautinė teologų komisija, sudėdanti iš 30 narių, savo antrame susirinkime nusprendė, kad popiežiaus darydama visą Katalikų Bendriją liečiančius sprendimus, nėra įpareigotas tartis su vyskupais, tačiau turi spręsti išmintingai ir todėl atsivėlgti į tikinčiųjų nuomones, kurias gali tinkamai patirti iš vyskupo. Popiežiaus pagrindinis tikslas turėtų būti siekimas tiesos meilėje. Kūništos atžvilgiu buvo pasakyta, kad šventiniai suteikia galia dalyvauti Kristaus žodžio skelbime, nuodėmių atleidime, Eucharistijos teikime ir todėl šie pareigų negalima maišyti su grynai paviršutiniškomis funkcijomis. Kunigams ir ateityje neturėtų būti leidžiama vesti, tačiau vedusiems vyrams turėtų būti leista tapti kunigais.

* Amerikos liuteronų ir katalikų Bendrijų bendra teologinė komisija susidedanti iš 16 katalikų, vadovaujamų vysk. T. Austin Murphy, ir 9 liuteronų, vadovaujamų dr. Paul C. Empie, po 5 metus trukusio pasitarimo, suredagojo atskirus pareiškimus, kuriais kreipsis į sąvąsias Bendrijas. Liuteronai prašys savo Bendriją pripažinti katalikų kunigystę kaip dalyvavimą teišeioje Evangelijos tarnyboje ir Jėzaus kūno bei kraujo tikrą buvimą jų Altoriaus Sakramente. Katalikai prašys savo Bendriją pripažinti katalikų kunigystę kaip dalyvavimą teišeioje Evangelijos tarnyboje ir Jėzaus kūno bei kraujo tikrą buvimą jų Altoriaus Sakramente. Katalikai prašys savo Bendriją pripažinti katalikų kunigystę kaip dalyvavimą teišeioje Evangelijos tarnyboje ir Jėzaus kūno bei kraujo tikrą buvimą jų Altoriaus Sakramente.

* Kardinalas Jean Villiot, Vatikano valstybės sekretorius, šiomis dienomis popiežiaus Pauliaus VI buvo paskirtas naujojo Katalikų Bendrijos kamerlengo vietoj mirusio kard. M. Sella. Kun. J. Stš.

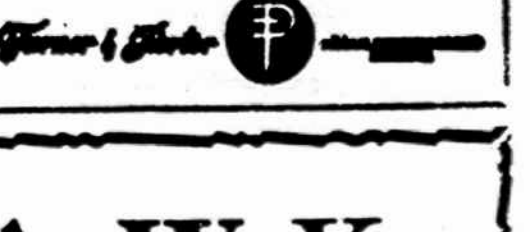
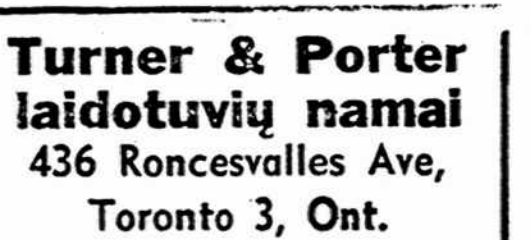
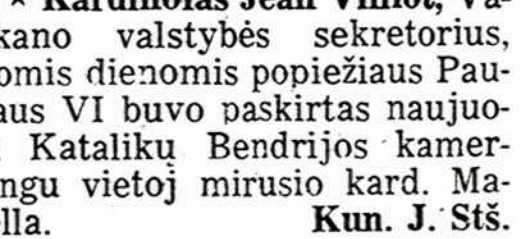
Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MASINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIROUS KILIMAI • SĄLDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Vokietija yra tik ūkinė, o ne karinė jėga. Greičiausiai, augant įtempimui Sov. Sąjungos — Kinijos pasienyje, Kremlius vis labiau įsijaučia susitarimo su Vokietija, nes V. Europa yra Vokietija. Kas įgyis jos prileikimą, automatiškai laimės ir V. Europą, neiššovęs nei vieno šūvio.

Vokiečiai ir rusai

Sov. Sąjunga negali vesti ofensyvos Kinijos ir Berlyno frontuose. Rusijai apsauga Vakaruose gali užtikrinti tik Vokietija. Sov. Sąjunga bijo, kad karo atveju su Kinija vokiečiai Pekingui nepristatytų naujovių technologijos įrengimų, nekalbant apie ekspertus ir patarėjus.

Britanija ir Prancūzija niekuomet neprieis prie pakartotinio Vokietijos dominavimo Europoje. Prieš Britaniją ir Prancūziją vokiečiai gali pastatyti tik Sov. Sąjungą. Vokiečių — rusų susitarimas taptų stipriausia karine — pramonine kombinacija, betkada egzistavusia Europoje. Atrodo, kad vokiečiai, eidami nuo kelių, galėtų atgauti didžiosios galybės padėtį, nes V. Vokietija yra perdidelė tauta, ekonomiškai perstipri būti tik satelitu. Vokiečiai turi visas galimybes tapti pilnateisiais Rusijos partneriais ir iš tos draugystės skinti politinius bei ūkinius laimėjimus.

Kodėl tai neįvyksta?

Stalinas padarė didelę klaidą, įsteigdamas Rytų Vokietiją. Jeigu jos nebūtų, Sov. Sąjungos — Vokietijos susitarimas būtų jau įvykęs faktas. Stalinas turėjo atiduoti rytinę dalį Bonnai ir eiti prie visos Vokietijos laimėjimo.

Ulbrichtas, žiūrint iš V. Europos, vykdė labai svarbias ir naudingas funkcijas, neprieisdamas prie Vokietijos sujungimo ir tuo pačiu, neleidamas išaugti rusiškai — vokiškai hegemonijai Europoje.

Ideologija nevisuomet tarnauja politikai. Jeigu Kinija būtų tvarkinga demokratija, gal ji daug greičiau susitartų su Rusija už marksistus. Jeigu nebūtų R. Vokietijos kaip komunistinės valstybės, Rusijai būtų daug

Rusijos ir jos satelitų ateitis

Lenkų autorius J. Mieroszewskio samprotavimai "Kultura" žurnale

lengviau susitarti su Vokietija ir išplėsti Europoje rusų — vokiečių hegemoniją.

Britanija ir Prancūzija nenori sujungtos Vokietijos. Europa taip pat bijo sujungtos Vokietijos. Stalinas, įsteigdamas atskirą vokiečių valstybę, įvykdė taip pat Europos politinį "užsakyką", kartu atitolindamas nuo Europos visuomet jam gresiantį vokiečių — rusų susitarimą.

Dvi vokiečių valstybės turi ne tik skirtingas santvarkas, bet ir priešingas. Tas ideologinis priešingumas atitolina visas susijungimo galimybes. Rusija, atsižvelgdama į politines ir prestižo sąlygas, negali vienoj ar kitoj Jaltos Ulbrichtą "parduoti". Žlugimas komunizmo R. Vokietijoje priverstų prie nepaprastų įvykių R. Europoje.

Stalino tikslas buvo — įsteigti komunistinę vokiečių valstybę, kuri būtų sąjungoj su Sov. Sąjunga. Jeigu Stalinui būtų pavykę užgrobti 80% Vokietijos ir jeigu šiandien R. Vokietija būtų tokia, kaip V. Vokietija, rusų — vokiečių hegemonija jau seniai būtų įvykdyta. Remiantis Ulbrichtu ir jo valstybe, galima daryti įvairius dalykus, bet tik ne "ponauti" Europoje. Vienu žodžiu, Ulbrichto dėka vokiečių problema rusišką perspektyvą yra rato kvadratas. Tikrumoj, tokio kalibro politikams, kaip Kosyginas ar Brežnevus, taip ir atrodo, Visdėlto Rusijoj kada nors gali iškilti didelės iniciatyvos politikos, kuris susigundys išspręsti vokiečių problemą.

Sujungti Vokietiją gali tik rusai už tam tikras nuolaidas. Kremliaus politikai gali duoti nurodymus Ulbrichto įpėdiniams likviduoti Berlyno mūrą sieną, duoti V. Vokietijos piliečiams specialias privilegijas. Kitais žodžiais sakant, rusų — vokiečių susitarimas gali būti paskaitas R. Vokietijos sąskaiton. Jeigu tie įvykiai vystytųsi čia suminėtoji plotmė, R. Vokietija neišnyktų iš žemėlapių, bet liktų visiškai nustumta, bereikšmė.

LAIMINGO LAKŪNO KOVOS

Japonų karo laivyno aviacijos karininko šiurpūs

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

XXVIII

Neteko ilgai galvoti apie mūsų įvykdytą žygį. Kita dieną amerikiečių karo laivų bombardavo Iwo Jima salą ištisias 48 valandas ir sudaužė visus patatus, palapines ir likusius lėktuvus. Daug mūsų karių žuvo ir buvo sužeisti. Nebeturėjome nei tinkamo aprūpinimo, nei šaudmenų. Saloje liko gal batalionas tinkamų karių. Buvo sudaryta marinų kuopa. Ją sudarė lakūnai bei lėktuvų bei kitas aerodromo personalas.

Mūsų radijas saukėsi pagalbos iš Yokosuka naikintųjų grupės. Deja, ji nieko negalėjo duoti, nes visi tinkami lėktuvai buvo paimiti su mūsų išskridimu į Iwo Jima salą.

Vieną rytą apskriejo žinia, kad atplaukia japonų transportiniai laivai su aprūpinimu. Mes bėgome jų pasitikti. Ir koks buvo mūsų nuliūdymas, kai tie laivai netoli salos buvo susprogdinti. Juos paskandino amerikiečių povandeniniai laivai.

Amerikiečių klaida

Tokiose sąlygose amerikiečiai Iwo Jima salą galėjo užimti per porą valandų be didesnių nuostolių, bet jie į tą salą nesikėlė. Jie savo jėgas nukreipė į Filipinus, o Iwo Jima salą užėmė atidėję aštuoniems mėnesiams. Per tą laiką Iwo Jima salą atplaukė japonų generolas T. Kuribayaši su 17,500 karių ir 6,000 jūrininkų ir tą salą paverė tvirtove. Kai 1945 m. vasario 19 d. Iwo Jima salą kėlėsi amerikiečiai, jie įvairiai panaudojo 495 įvairius laivus, 1,170 lėktuvų ir 75,144 karius — marinų korpus. Tos salos užėmimas jiems kainavo 5,324 žuvusiu ir apie 16,000 sužeistų karių. Salą galutinai buvo užimta kovo 16 d., kai žuvo paskutiniai salos gynėjai.

Kai kurie japonų generolai aiškino, esą, jei amerikiečiai Iwo Jima salą būtų išsikėlė 1944 m. liepos mėnesį, jie ne tik ją būtų užėmę labai lengvai, bet būtų sutrupinę ir karą. (1968 m. amerikiečiai Iwo Jima salą grąžino Japonijai).

Mūsų bombonešiai

Po poros dienų gavome pranešimą, kad Iwo Jima salą atskrenda mūsų bombonešiai paimiti aviacinio personalo. Atskrido septyni dvimotoriai bombonešiai. Jie paėmė visus karininkus ir kitą aviacinį personalą iš Iwo Jima naikintųjų grupės. Yokosuka naikintųjų grupės vienuolika puskarininkų ir keletas eilinių likome. Kita dieną atskrido vienas bombonešis paimiti mūsų. Kai mes pasikrovėme ir

PARUOSE J. VAICELIŪNAS

pakilome, vienas motoras pradėjo "čiaudėti". Teko nusileisti ir sutvarkyti motorą. Kai po poros valandų vėl pakilome, tas pats motoras veikė blogai. Dabar pas mane atėjo bombonešio vairuotojo padėjėjas, apie 20 metų amžiaus lakūnas, ir sako: "Karininkai Sakai, gal galėtumėte ateiti ir padėti mums?"

As žinojau atsakymą: "Grįžkit atgal ir Iwo Jima aerodromą." Grįžome ir nusileidome. Dar teko peržiūrėti motorą, pakeisti žvakę. Dabar motoras veikė geriau. Vėl pakilome skristi, bet mūsų nesėkmės nesibaigė. Po pusantros valandos skridimo patekome į lietaus debesį. Vėl pasirodė vairuotojo padėjėjas ir paprašė mane ateiti į lakūnų kabiną. Vairuotojas buvo 22 metų amžiaus vyras. "Pone, ar skristi virš debesų ar apatinėje?" paklausė jis mane. "Skrist žemiau debesų", — pasakiau jam.

Skrendam Japonijon

Audra didėjo. Mūsų lėktuvas skrido virš bangų. Vairuotojo veidas išmūšė prakaistas. Jis pagaliau paklausė mane: "Kur dabar mes esame?" Tai buvo kvailiausias klausimas, koki girdėjau iš lakūno. As neturėjau žodžių jam atsakyti. "Pasitrauk nuo sėdynės. As perimu vairavimą", — tariau jam. Jis pasitraukė. Apie 90 minučių vairavau tą seną bombonešį per audrą ir lietu. Pagaliau pasimatė Tokio įlankos pietinė dalis. Visi skrendantieji nudžiugo. Mes nusileidome Kisarazų bombonešio bazėje, kuri yra už įlankos nuo Yokosuka.

As pamačiau didelį aerodromą. Japonija! As vėl buvau namie. Nesitikejau grįžti į savo kraštą. Koks skirtumas tarp Iwo Jima, kuri yra už kelių valandų skridimo nuo čia! Bėgome prie vandens čiaupų ir gerėme iki soties. Tai ne Iwo Jima lietaus vanduo, kurio kartais net priūtrdavome. Pagaliau Muto ir as sustojome gėrė. Prisiminėme sužeistų ir mirstančių draugų, kurie prieš keletą dienų, kai Iwo Jima salą bombardavo amerikiečių laivynas, sukleidė mums vulkaniskų dulkių debesį, saukė: "Vandens, vandens!", kurio nebuvo.

XXIX

1944 m. rugpjūčio 6 d. buvau pakeltas į ensign laipsnį. Po vienuolikos metų karinės tarnybos gavau pilno karininko (regular officer) laipsnį. Tai buvo bene pirmas įvykis Japonijos laivyne. Tiesa, keli puskarininkai, kurie dalyvavo Pearl Harbor puolime su dviejų narių įgulos povandeniniais laivais ir

pergyvenimai

žuvo, taipgi buvo pakelti į karininko laipsnį. As gi tą laipsnį gavau būdamas gyvas.

Naujos pareigos

Abu su Muto likome Yokosuka naikintųjų grupėje. Komandieris Nakajima buvo paskirtas į Cebu salą Filipinuose. Man teko lavinti jaunus lakūnus, o taip pat buvau paskirtas naujų lėktuvų bandymo pilotu. Mūsų augstoji aviacijos vadovybė buvo susirūpinusi naujų naikintuvų gamyba, nes gerieji "Zero" paseno. Amerikiečiai į frontą siuntė naujus naikintuvus arba senesnieji naikintuvai buvo tobulinami. Amerikiečių naikintuvai "Grumman F6F Hellcat" technišku požiūriu pralenkė "Zero". Taip pat amerikiečiai patobulino savo naikintuvą "P-38 Lightning". Burmo fronte pasirodė naujas amerikiečių naikintojas "P-51 Mustang".

Rugsėjo mėnesį pradėjau bandomuosius skridimus su nauju naikintuvu "Siden" (žalbas). Jis buvo sunkesnis už "Zero", bet turėjo tą patį skridimo spindulį, buvo ginkluotas keturiomis 20 mm. patrankėlėmis, o lakūno kabina apsaugota šarvų plokštėmis.

Antras modernus naikintuvas buvo "Raiden". Jis buvo pavaldas, ginkluotas keturiomis 20 mm. patrankėlėmis ir šarvuota lakūno kabina. Skrido iki 400 mylių į valandą. Jis į viršų kilo geriau už "Zero", bet figūrėme "Zero" nepralenkė.

Dėdės namuose

Naujos pareigos man davė daugiau laisvo laiko. Vieną sekmadienį atvykau į Tokiją aplankyti dėdės šeimos. Tokijoj miestė vaizdas pasikeitė. Matyti uždarytų krautuvų. Aišku, nebėra kokių dirbo fabrikuose. Kai kur miesto centre buvo griauiniai namai ir paliekami tarpai, kad būtų galima apsisaugoti nuo didelių gaisrų, kai priešas bombarduos miestą. Šeimos, kurios turėjo apiešti tuos namus, su gailėsčiu žiūrėjo į darbininkus, nugriauinančius jų namus. Kai kur moterys stovėjo eilėje prie krautuvų, laukdamos nusipirkti maisto pagal korteles. Nebematyti gražiai apsirengusių moterų, kokių buvo prieš karą.

Pagaliau atsiradau prie dėdės namu. Viduje skambėjo pianinas. Tai Hatsujo. Kiek pasiklausęs muzikos pasibeldžiau. Muzika nutilo, Hatsujo atidarė duris ir su šypsena sutiko mane. "Kaip puikiai tu atrodi! Saburō?" — šūktelėjo ji. "Mes visi meldėmės, kad tu sugrįžtum. Mes esame laimingi. Tu esi vėl čia, ir dargi karininkas." (Bus daugiau)

toį rytinė dalis būtų prijungta prie vakarinės. R. Vokietija neegzistuoja. Vakaru vokiečiai užimti visus svarbiausias vietas, energingai praveddami integracijos procesą.

Grįžtant prie Kinijos — Sov. Sąjungos klausimo reikia pastebėti, kad anksčiau ar vėliau karas tarp tų valstybių kils. Įvairiose fazėse karas galės trukti keletą ar keliasdešimt metų. Tautiškuom, idėto ir romantinius rėmus ("už mūsų ir jūsų laisvę"), tuomet jau neužteks.

Revoliucija ir sukilimai

Zmonėms vakaruose atrodo, kad ideologijos amžius pasiekė savo ribas, kad visiems užtenka socializmo, komunizmo ir pan. Niekas nekalba apie duoną, kur jos pakankamai yra. Nėra tikslo amžinai diskutuoti socializmo tokioj valstybėj, kurioj viešpatauja tvarka ir socialinė teisė. Tačiau rytiniams bloke visos blogis plaukia iš blogai suprasto ir gyvenime vykdomo socializmo. Panaikinus cenzūrą Dubček laikais Čekoslovakijoj, žmonės nieko kito nekaltėjo, kaip tik apie socializmą. Klaidinga socializmą reikia pakeisti teisingu. Pakeitimas blogo socializmo karine diktatūra ar nacionalfašistinėm vyriausybėm yra visuomet žingsnis atgal, o ne pirmyn. Revoliucija turi turėti ne tik audringą dinamiką, bet ir jungiančią idėją, dėl kurios revoliucija pradedama. Ir ta jungiančią jėgą, kuri pajėgtų įvykdyti didelių pakeitimų Lenkijoj, Čekoslovakijoj, rytinėj Vokietijoj, Vengrijoj, Ukrainoj, — yra žmogiško veido socializmas. Prileiskime, kad bus prieita prie Kinijos — Sov. Sąjungos karo, kai ryšium su tuo konfliktu, sovietinė kontrolė satelinėse valstybėse suminkštės. Tuo atveju tautybių krizė Sov. Sąjungoj pasiekė virom laipsnį. Išvaiduokime tuomet nacionalistines valstybes, kariaujančias tarp savęs dėl Vilniaus, Lvovo ar kitų miestų. Rusija, net įpajoniata Tolimųjų Rytų konflikte, turės dar pakankamai jėgų žaidimui

NAUJOSIOS VALSTYBĖS

V. Zalatorius

TONGA — 143 PASAULIO VALSTYBĖ

Kai šiemet birželio mėnesį lietuviai su gedulu prisiminė sovietų įgulų įvedimą į Lietuvą prieš 30 metų ir po to sekusius trėmimus, tongiečiai 2,000 mylių į rytus nuo Australijos džiūgavo gavę nepriklausomybę.

Nepriklausomybė atėjo pas juos ne per karus ar revoliucijas, ne po broližiškų skerdynių, o taikiai sutartimi su karaliaus Taufa'ahau Tupou IV ir Jungtinės Karalystės, kaip ten oficialiai yra vadinama Britanija. Didžiausias nemalonumas šią šiltą birželio 4 d., bent jau pačiam karaliui buvo karūnacinio apsiausto dėvėjimas.

— Šilta! As tirstu kaip šviesas, — skundėsi 300 svarų valdovas ir džiaugėsi, kad tokie įvykiai ne kasmetiniai, o pasitaiko tik vieną kartą gyvenime. Tuo tarpu karaliaus pavaldiniai keturias dienas uliojo, valgė keptą paršieną, vištieną, saldžiasias bulves ir kitus vietinius skanesčius. O salų ginkluotuosius pajėgus, kurias sudaro 300 policininkų ir karaliaus asmeninė sargyba, paradoavo su savo baltais valais po Ukmergės dydžio sostinė Nukualofa. Valas yra į sijoną panašus drabužis, ten dėvimas ir vyrų ir moterų.

Laiko pradžia

Tongos salos žinomos dar ir Draugystės salų vardu, kaip jas pavadino kapitonas J. Cook 1775 m. Atrodo jas kitas keliauninkas — olandas J. Lemairas 1616 m. Tonga taip pat vadina "šalim, kur laikas prasideda", nes ji yra beveik ant 180 dienovidinio, kurio vienoje pusėje yra viena kalendorinė diena, kitoje — kita. Šalį istorija žino nuo X š., panašiai kaip Lietuvos. Tada šalį valdė Tu'i Tonga giminės karaliai, kurie buvo laikomi šventaisiais. 1899 m. salos pateko į anglų "globą".

Tonga šiandien yra vienintelė nepriklausoma monarchija Polinezijoje, pietiniame Ramiojo vandenyno rajone. Karaliui kraštą valdyti padeda slaptoji taryba, ministrų kabinetas ir parlamentas. Į parlamentą įeina visos slapotos tarybos nariai, septyni didikai, išrinkti savo luomo, ir septyni gyventojų renkami atstovai.

Tongiečiai, kurių priskaitoma 80,000, priklauso polinezidų rasei, susidarusiai iš europinės ir monolinginės rasės sąlyčio amžių bėgyje. Jie turi savo kalbą. Beveik visi yra žemdirbiai arba žvejai. Pramonės kaip ir nėra. Kiekvienas vyras nuo 16 m. turi tiekti gauti 8% akro (2½ akro — 1 ha) žemės. Čia gerai dera bananai ir kokosiniai riešutai. Pa-

vienos valstybės prieš kitą, siekdamas visiškos rytinės Europos balkanizacijos. Tuomet Maskavij šviestų viena vilitis: atsispyrusi prieš Kiniją, ji lengvai susitvarkytų ir su rytine Europa. Ir dar vienas svarbus punktas: sukilimai būtų nukreipti prieš Rusiją, o revoliucija — ne prieš Rusiją, bet stalinizmą ir totalizmą. Rusiškų į inteligenciją paremtų revoliucija, bet ne sukilimai.

Pagrindinė problema tam visam reikale yra Rusija. Revoliucijos tikslu turėtų būti visa Sov. Sąjunga ir davimas rusiškam socializmui žmogiško veikdo. Pakeitimas Sov. Sąjungos "commonwealth" nepriklausomų valstybių būtų pasiekiamas tik pergalingos revoliucijos atveju. Ir toji socialistinė revoliucija tinkamu momentu turi būti pradėta Lenkijoj arba vieno metu Čekoslovakijoj ir Lenkijoj. Kadangi analoginė padėtis viešpatautų visoj rytinėj Europoj, revoliucija greičiausiai apimtų visas satelitinės valstybes. Jeigu taip įvyktų, rytų politikos sėkmė būtų užtikrinta. Rusija tokioj situacijoj satelinėse valstybėse negalėtų panaudoti karinės intervencijos. Pergalinga socialistinė revoliucija satelitinėse valstybėse turėtų didelę įtaką pavergtos Sov. Sąjungos tautoms, ypač ukrainiečiams. Tokiu būdu būtų paruošta scena paskutiniam aktui — revoliucijai Sov. Sąjungoj ir pakeitimui josios santvarkos.

Negalima tvirtinti, kad taip įvyks, tačiau galima užtikrinti, kad rytų politika, neišnaudojusi satelitinės tautos palankių sąlygų įvykdyti socialistinei revoliucijai, tikrai žlugs. Reikia visuomet atsiminti, kad Rusijos negalima nugalėti ar primesti jai pažangesnę santvarką. Rusiją galima tik palankiose aplinkybėse apjuosti socialistinėm valstybėm, kurios turėtų didelę įtaką ir priverstų prie perversmo pačiam krašte. Tačiau žmonės, kurie yra nepasiruošę užtikrinti laimėjimą žmogiško veikdo socializmą savoį tėvynėj, neturi moralinės teisės reikalauti betkokių pasikeitimų Rusijoje.

Paruošė K. Baronas

grindinis Tongos eksportas — kopra, džiovintas kokosinių riešutų pienas. Neseniai salose buvo aptikta naftos pėdsakų. Jais susidomėjo šėių užsienio bendrovių junginys ir sudarė su vyriausybe sutartį. Jeigu bus rasta eksploatuoti vertų šaltinių, tai vyriausybė gausianti daugiau kaip pusę bendrovių pelno iš tų šaltinių. Šalyje, kur visa pinigų apyvarta tesiekia 10 milijonų per metus (1 Tongos sv. — \$2.24), tokia sutartis daug reikiama. Bendrai tongiečiai nėra kokie nors laukiniai. Mokslas nuo 6 iki 14 metų amžiaus yra privalomas. Gydymas, įskaitant ir dantų taisyimą, nemokamas, matyt, anglų pavyzdžiu.

Išmokslinti princiai

Pats karalius Tupou IV, buvęs vyresnysis princas, studijaus Australijoje užbaigė humanitarinių mokslų ir teisės diplomais. Motina karalienė Salotė, mirusi 1965 m., pasirūpino, kad abu jos sūnūs pasirostų krašto valdymui. Jaunesnysis princas Tu'ipielehale studijavo žemės ūkio mokslus ir dabar karaliaus yra paskirtas premjeru. Kiek tai liečia prieaugli, monarchijos ateitis garantuota, nes naujoji karalienė Halaevuala karaliui augina tris sūnus ir dukterį.

Tačiau socialinis rūgimas jaučiamas ir šiose tolimose salose. Grįžę iš užsienio, tongiečiai, ypač studentai, darosi vis kritiškėsnį privilegijuoto luomo atžvilgiu. Jie taip pat nepatenkinti ir įsigalėjusia tabu sistema, kuri suteikia prietarų reikšmės daiktams ir asmenims. Tokių daiktų ar asmenų vardų tada negalima minėti, prie jų artintis, net į juos žiūrėti. Tai daryti tegali tik tam tikri dvasininkai. Šiaip jau dauguma tongiečių yra krikščionys ir priklauso protestantų baptistų sektai.

Tongos salynas turi daugiau kaip 150 salų su 270 k. mylių žemės. Jis driekiasi dviem ruožais iš šiaurės į rytus ir skirstomas į tris grupes: Vavau grupę šiaurėje, Tongatapu — pietuose ir Haapai — viduryje. Klimatas šiltas ir malonus su vidutine 77 F. laipsnių temperatūra. Dėl to Tongo vyriausybė dabar tariausi su didesniais orinio susisieki-mo bendrovėmis, kad jos pradėtų skraidyti į Tonga. Iki šiol čia teskraidė tik maži vietinės bendrovės, neatvežančios didesnio skaičiaus turtingų turistų iš užsienio, kurie čia paliktų savo valiutą ir ja sustiprintų krašto ūkį.

Tongo numato tik vieną diplomatinę atstovybę užsienyje — Londone. Kol kas net ir į Jungtines Tautas nesiprašo.

NAUJAS MIESTAS EŽERE V. MATULAITIS

Ontario provincijos valdžios iniciatyva yra paruoštas naujo miesto projektas. Šis naujas miestas, Harbour City, būtų dabartiname Ontario ežere tarp Toronto parodos aikštės ir dabar esamų salų, maždaug tarp Spadina gatvės ir parodos stadiono. Projekte yra numatyta panaudoti esamą aerodromo salą ir naujai užpildyti ežero dalį naujų salų forma. Naujas žemės plotas padidėtų 515 akrų ir apie 305 akrų vandens plotų tarpe naujų salų. Visas naujas miestas užimtų 1035 akrus vandens ir žemės plotą.

Dabar esamos salos — parkas ir toliau liktų atskirai nuo Toronto miesto ir naujo Harbour miesto. Šios salos galėtų būti sujungtos su naujo miesto salomis pėsčiųjų tiltais bei tuneliais. Dabartinį salų parką nebūtų leidžiama važiuoti automobiliais.

Šios naujos salos būtų sudarytos privežant iškasamą žemę iš įvairių statybų bei pagilinant esamą rytinį uostą. Vakarinis uosto išplaukimas būtų paliktas tik vandens cirkuliacijai, bet laivai čia neplauktų. Rytinis uosto išplaukimas būtų padidintas iki 1200 pėdų platumo ir liktų pagrindiniu uosto vandens judėjimo taku. Naujose salose pilama žemė būtų specialiai suprojektuota, tad be papildomos konstrukcijos būtų galima statyti iki aštuonių aukštų pastatus. Aplink šio projekto gyvenamas salas ir dabar esamas būtų padarytas salų žiedas (parkas), kuris apsaugotų salas nuo augstų ežero bangų. Šis naujas projektas pridėtų apie 15 mylių vandens pakraščius. Naujų salų dekoratyviniuose kanaluose būtų leidžiama skirtingose zonose buriuoti, ekskursiniams laivams plaukioti ir naudoti privačius laivelius.

Susisiekimas
Viešo susisiekimo arterija būtų „U“ kilpos pavidalo ir būtų sujungta su Union stotimi, Bathurst ir Strachan gatvėmis. Kiekviena nauja sala turėtų susisiekimo stotį. Stotys būtų netoliau 5 minučių kelio pėstiems iš bet kurios vietos. Automobilių judėjimas būtų kontroliuojamas skaitytuvų pagalba. Pagrindiniame kelyje leistų važiuoti iki 40 mpv, o surenkamajame — 15 mpv. Automobiliai būtų pastatomi šalia kelio. Toliau reikėtų judėti pėsčiomis arba trauktoriais (specialūs maži vežimėliai). Prie vandens daugelyje vietų būtų pasivaikščiavimo takai. Salos būtų sujungtos įvairiais lieptais — tilteliais per dekoratyvinius kanalus. Vandens ir parkų naudojimas būtų ne tik vietos, bet ir viso Toronto gyventojams.

Gyventojai
Harbour mieste gyventų apie 50-60.000 gyventojų. Tai būtų apie 80–90 asmenų kiekvienam žemės akre. Augštuose Toronto pastatuose gyventojų vidurkis siekia 250, o visame Toronte vidurkis yra 32 žmonės akro plote. Projekte žmonių tankumas nustatomas taip, kad žmonės galėtų naudotis ta žeme ir visais patarnavimais ekonomiškai ir būtų atitinkama miesto aplinka. Seimų gyvenamieji namai būtų dviejų aukštų. Gyvenamieji namai, aplamai būtų 2–5 aukštų. Augščiausi pastatai numatomi žemiau 8 aukštų, įskaitant ir komercinius. Krautuvas, restoranai ir įstaigos galės būti bet kurioje vietoje pagal reikala. Ten numatomos prekybinės plokštės.

Sklypo savikaina gali siekti apie \$2.000, bet būtų parduodami už apie \$8.000. Gautas pelnas būtų naudojamas naujiems pagerinimams ar naujiems projektams. Atskirus namus įsigyti kviečiami pavieniai bei kooperaciniai savininkai. Seimos namas kainuotų tarp \$15.000 ir \$30.000, neskaityt sklypo. Čia numatyta mokykla, gimnazija, žaidimo aikštės, maudymosi paplūdimiai ir parkai.

Šio projekto pilnas išbaigimas, įskaitant ir visus pastatus, atsiėmų apie \$500.000.000. Visi paruošiamieji darbai iki namų statymo būtų apmokėti provincijos valdžios naujai įsteigtos organizacijos, kuri nesiekia pelno, bet taip turi veikti, kad neturėtų nuostolio valdžiai.

Pirmieji gyventojai į Harbour miestą gali atsikelti po maždaug dvejų metų, kai bus pradėta pilti žemė. Visas projektas būtų pilnai įvykdytas per 12–15 metų.

Sis naujo miesto projektas buvo suplanuotas, artimiausiu metu išstudijavus Venecijos ir Amsterdamo miestų gyvenimą. Dabar vyksta šio projekto teisinis priėmimas. Tikimasi, kad tai ilgai neužtruks. Taip sakė Trade and Development departamento ministeris S. J. Randall.

Atrodo, kad ir lietuviai susidomės šio projekto eiga ir po kelių metų bus laistomos įkurtos toje vietoje, kur dabar dar tik žuvėdros ir laukinės antys plaukioja.

Lenkų laikraštis „Głos Polski“ 1970. V. 28 rašo apie Igną Domeiką kaip lenką, A. Mickievičiaus bendramintį. Gimimo data nurodoma 1802 m. liepos 3 d. Lietuvių Enciklopedijoje jis laikomas lietuviu, gimusiu 1801 m. rugpjūčio 22 d. I. Domeika yra pagarsėjęs Čileje kaip mokslininkas ir universiteto rektorius, parašęs visą eilę darbų. Matyt, jo lietuviškumas yra problematiškas, kaip ir A. Mickievičiaus.

Projektuojamas miestas ežere prie Toronto salų. Projektas — Craig, Zeidler a. Strong, architektai

KALEDINIŲ DOVANŲ SIUNTINIAI

Kaip ir kiekvienais metais, artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome specialiai paruoštus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana Jūsų artimiesiems.

DOVANŲ SIUNTINYS 1 (1970)

3½ jardo angliškos vilnonės geros rūšies medžiagos eilutėms, 3 jardi krimpelė medžiagos moteriškai eilutei ar dvims suknelėms, 3 jardi eksportinės rūšies vilnės, vilnonės ar kašmiron medžiagos vyriškam arba moteriškam apsiaustui, 2½ jardo vilnonės medžiagos suknelei, 1 nailono ar medvilniniai vyriški išginiai marškiniai arba moteriška bluzketė, 2 poros moteriškų ar vyriškų vilnonių arba nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina su muitu ir visom kitom išlaidom — \$95.00.

DOVANŲ SIUNTINYS 2 (1970)

Du vyriški ar moteriški itališki nailono lietpalčiai su diržu, krimpelė medžiaga dvims puikioms suknelėms, vyriškas ar moteriškas megztukas — vilnonis ar akrilinis, 3½ jardo vilnonė medžiaga eilutei su įrašu „All wool made in England“, viena puiki gelėta vilnonė skarelė. Pilna siuntinio kaina — \$95.00.

Taip pat mielai galime pridėti prie šių ar kitų siuntinių reikmenų, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir naudingi.

Dirbtinio mink (audinės) kailio viršus apsiaustui — \$40, vilnonės gelėtos skarelės — po \$5, vyriški ar moteriški nertiniai — po \$12, nailono marškiniai — po \$8, nailono lietpalčiai — po \$11, gelėtos nailono skarelės — po \$2, nepermatomo nailono medžiaga skarelėms — po \$11, puikūs ilgi vilnoniai moteriški šalikai — po \$9 ir kt.

Už \$36 pasiūnytiame maisto siuntinį specialiai parinktu gaminiu. Pirmame užsakyme automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, persiunčiame pinigų ir t. t.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., LONDON, E. 2, ENGLAND. Tel. 01-739-8734

A. Kusniskis, 167 College St., Sudbury, Ont.

L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ontario.

Kai Jungtinėse Tautose pasaulio politikai šventė šios organizacijos 25 metų sukaktį, prie jos rūmų Niujorke susirinkę baltiečiai priminė jiems sovietinę Baltijos kraštų okupaciją. Nuotr. P. Ažuolo

Venclova šaudo rusiškais žirniais

Iš okupuotos Lietuvos nesenai atkeliavo Vaidzinto „Pragiedruhių“ nauja laida dviejų tomuose. Įvadą jai parašė išgarsėjęs „literatūros komisaras“ Antanas Venclova. Kaip ir anksčiau, taip ir ši kartą Venclova „vaidenasi“ visokios klasių kovos, buržuazija, liaudies interesus ir panašius marksizmo-leninimo propagandos burbulai, apie kuriuos Vaidzintas nė sapnuoti nespavo, kurdamas „Pragiedruhius“.

Kaltas tik caras?

Suradęs Vaidzinto raštuose kaltinimą rusams dėl lietuviškos spaudos draudimo, kaip ir tinka prisiekusiam Maskvos garbintojui, A. Venclova šoka ginti rusų: „tarytum rusų tauta, prisilęta, paniekinta, pati vis labiau kylanti į kovą prieš carizmą, būtu buvusi kalta dėl nežmoniško kitataučių engimo ir persekiojimo politikos“ (p. 15).

A. Venclovos teigimu, lietuvių tautai spaudą atėmė ir visokią barbarišką niekšybę išdairino ne rusai, bet caras ir jo valdininkai. Sekant šiuo tvirtinimu, susidaro logiška išvada, kad ir dabartinis lietuvių tautos naikinimas, rusinimas ir kolonizacija vykdomi ne rusų, bet Kremliaus vadų, kurių nuolankas tarnas yra ir Venclova. Vistik nesinori tikėti, kad be rusų tautos paramos, kaip bando įtikinti Venclova, caras ir jo valdininkai sugebėjo užgrobti valstybę, uždrausti lietuviams spaudą, prižiūrėti ir persekioti nesilaikančius draudimo. Kelios dešimtys prieš caro valdžią kovojusių anuometinių socialdemokratų dar nereiškia visų rusų kovos prieš carą.

Lenino žodžiai

Kadangi betkokie „buržuaziniai“ argumentai A. Venclovos visvien netikimi, tai geriau leisime taisykliškai pasisakyti jo „dievukui“ Leninui, o citatas paimkim iš Venclovos „evangelijos“ — Lenino raštų.

Rusų vykdomos grobimų politikos klausimu Leninas rašė: „Aneksiacija — tai betkuri nacionalinėms įstatymais besiskiriančios šalies prijungimas... prieš jos norą. Tai amžiasis išgydytas didžiariųjų prietaras“ (t. 20, psl. 386). Taigi, pagal Lenina, kitų tautų ar šalių grobimas nėra vien tik rusų valdžios, bet „amžiasis išgydytas didžiariųjų prietaras“. Leninas į šią igimtą didžiariusišką apeliatą atsako: „Mes proletarai, iš anksto skelbiamės esą didžiariusiškų privilegijų priešinkai“ (t. 20, psl. 386). Šiots pareiškimas iš esmės yra bevertis, kai sužinome: „kas savotiška Rusijoje, tai — nepaprastai greitas perėjimas nuo laukinio smurto prie gudrausios apgavystės“ (t. 36, psl. 398). Iš kitos pusės randame, kad ne caro ar kokio nors pasižymėjusio rusų koriko, bet tiktai rusų — „didžiariuosius vardas baškiras reikią „engežas“, „sukčius“ (t. 29, psl. 172).

Siandieniniai rusai komunistai tęsia tą pačią carinių didžiariusių pradėtą tautų grobimo, naikinimo ir rusinimo politiką. Čia Leninas teisingai pramatė didžiariusių užmačias bei rusinimo politiką ateityje ir pasiūlė išvadas: „Ivesti griežiausias taisykles dėl nacionalinės kalbos vartojimo nacionalinėse respublikose. Esant dabartiniam aparatui, prisiskverbs masė tikrai rusiško pobūdžio piktnaudžiavimų“ (t. 36, psl. 562).

„Vot čudak!“

Savo įvadą pabaigoje A. Venclova visiškai paleidžia apvarus: „Lietuvių liaudis, kurią kadaise... slėgė ir persekiojo bedvasė carinio išnaudojimo mašina, atskirai nacionalinė priespauda, pagaliau sugriovė ir socialinės priespaudos sistema, mūsų pačių „tautinės“ buržuazijos sukurta, nuvertė kapitalistų, dvarininkų, spekuliantų... Socialistinė lietuvių nacionalizmo pirmą kartą savo istorijoje plačiai išskėtė sparnus laisvės vėjui“ (psl. 31). Jeigu Vaidzintas pasiskaitytų tokį A. Venclovos įvadą savo „Pragiedruhiams“, tai tikriausiai neišsilaikytų nesužukęs: „Vot čudak!“ Mes iš savo pusės galim pasakyti, kad ne Lietuvos liaudis darė tuos nuvertimus, bet raudonoji armija rusų tankais sutrynę ramius žemdirbių laisvę. Rusiškasis komunizmas, užgrobus mūsų šalį, pradėjo istorijoje negirdėtą lietuvių tautos naikinimą.

Jei, anot Venclovo, buvo caro bedvasė persekiojimo mašina, tai rusai komunistai ją „išstobulinti“, kad ne Lietuvos liaudis darė tuos nuvertimus, bet raudonoji armija rusų tankais sutrynę ramius žemdirbių laisvę. Rusiškasis komunizmas, užgrobus mūsų šalį, pradėjo istorijoje negirdėtą lietuvių tautos naikinimą.

Carai ir komunistai

Jei, anot Venclovo, buvo caro bedvasė persekiojimo mašina, tai rusai komunistai ją „išstobulinti“, kad ne Lietuvos liaudis darė tuos nuvertimus, bet raudonoji armija rusų tankais sutrynę ramius žemdirbių laisvę. Rusiškasis komunizmas, užgrobus mūsų šalį, pradėjo istorijoje negirdėtą lietuvių tautos naikinimą.

Rezoliucijų žygio pradžia Kanadoje

„Jei JAV-bių kongresas galėtų praversti rezoliuciją (H. Con. Res. 416) Lietuvos, Estijos ir Latvijos bylos reikalu, galime tai padaryti ir mes, Kanados parlamento nariai“, — nesenai pareiškė John G. Diefenbaker, Kanados parlamento narys ir buvęs Kanados ministras pirmininkas. Panašų pareiškimą yra padaręs Andrew E. Thompson, Kanados senato narys. Jūs abu kontaktavo Rezoliucijos Remti Komiteto vadovybę iš Los Angeles Kalifornijoje. Toliau šie iniciatyva turi eiti iš pačių Kanados lietuvių: jie turi tuos parlamento atstovus paskatinti imtis to darbo kaip galima greičiau, parašydami jiems trumpus laiškus. Ir vienas, ir kitas turi rezoliucijos (H. Con. Res. 416) pavyzdžius.

Visame tame žygyje turėtų padėti KLB vadovybė, apylinkių vadovybės ir pavieniai geros valios lietuviai. Rezoliucija turi būti pateikta abiem parlamento rūmams. Tai yra pasiryžę padaryti J. G. Diefenbaker ir A. E. Thompson. Jūs tik reikią paraginti trumpais laiškučiais. Vėliau, be abejonės, reikės kreiptis į visus parlamento narius, kad jie tą rezoliuciją priimtų. Kanados lietuviai turi šiuo laisvės žygyje pajudėti visu frontu. Iniciatyva turėtų išplaukti iš KLB vadovybės. Jei Kanados LB vadovybė to darbo nesiimtų, kanadiečiai galėtų suorganizuoti specialų komitetą, kaip kad padarė JAV-bių lietuviai. Pirmosios rezoliucijos JAV V-se buvo pateiktos Kalifornijos lietuvių veikėjų pastangomis. Kaliforniečiai norėjo tolimesnį darbą perduoti Amerikos Lietuvių Tarybai. To darbo ALTAi nesiimant, buvo suorganizuotas specialus komitetas — Rezoliucijos Remti Komitetas, apjungęs baltiečius ir kitus amerikiečius. To komiteto pastangomis viena iš rezoliucijų buvo praversta JAV-bių kongrese. Tas komitetas savo darbą tęsia ir toliau: galutinis jo tikslas yra priversti JAV-bių vyriausybę tą rezoliuciją (H. Con. Res. 416) įgyvendinti, t. y. iškelti Pabaltijoj kraštų bylą Jungtinėse Tautose ir ją ten tinkamai apginti.

Kanados lietuviai kviečiami užversti šimtais laišku bei telegramu abiem rūmams. Jų adresai: The Honorable Andrew E. Thompson, The Senate, Ottawa, Ont. The Honorable John G. Diefenbaker, House of Commons, Ottawa, Ont. Ir vienas ir kitas laiškučius gali parašyti ir už Kanados ribų gyvenę lietuviai.

IT.

REMI KATALIKŲ RELIGINĘ ŠALPĄ

Kanados lietuviai nuosirdžiai meldžiasi už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje, rengdami maldos dienas bei pamaldas. Be to, jie remia persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje savo aukomis. Aušros Vartų lietuvių parapija Hamiltone įteikė \$425.00 auką per vysk. V. Brizgį, Sv. Kazimiero Delhi — \$355.50, Siluvos Sv. Mergelės Marijos Londone — \$546, Aušros Vartų Montrealy — \$486, Prisikėlimo par. Toronte — \$91, Sv. Kazimiero Montrealy — \$11, Otavos lietuviai — \$110. Be to, Kanados Lietuvių Katalikų Centras yra pasiryžęs planingai ir nuolat remti LKRS darbus.

Kanados lietuviai turi kelius LKRS būrelius: Sudbury, St. Sault Marie, Windsor, Toronte (Prisikėlimo parapijos), per kuriuos tautiečiai skiria savo aukas. Kadangi dabar yra organizuojama plati LKRS tautinė sąjunga, Kanadoje veikia būreliai galės būti naujosios sąjungos aktyvūs skyriai. Labai svarbu, kad Kanados lietuvių kolonijos rengtų maldos dieną ir paminėtų persekiojamą Bažnyčią. Religinis koncertas, kviesto svečio kalba ar kitoks minėjimo pobūdis sudarytų metinio minėjimo programą. Kanados Lietuvių Katalikų Centras irgi ta yra numatęs. LKRS valdyba

Susimąstymas ties melsvąja uniforma

AL. GIMANTAS

Šios dienos mūsų skilties tema — policija. Kodėl? Ne vieną, ypač iš mūsų jaunesnės kartos, bus nustebęs. Kodėl apie policiją, tokį, lyg ir nelietuvišką reikalą, lyg nebūtų kitų idomėsių ir svarbesnių temų. Prie ko čia toji policija?

Gal todėl, kad tai bene mažiausiai įvertinta profesija, kurios nariai, susidėjęs keistų aplinkos įtaigų dėka, liko labiausiai nekenčiamu elementu. Net ir tie, kurie nejaucia jokio priešingumo tvarkos, ramybės ir taikos saugotojams, yra skeptiškai nusiteikę policijos atžvilgiu. Ju nekeikia, bet ir negina, nebando užstoti, lyg tai visiškai svetimas ir jų neličias reikalas, šiandien toks nepopuliarus prisiminti ir kalbėti.

Gaila, bet ir mes, lietuviai, niekad neturėjome didesnės pagarbos policijai nepriklausomybės dienomis. Nelabai pasiekė mūsų pažiūra ir išeivijoje. Lietuvoje policininkai buvo praverdžiuojami „faraonais“. Nelabai, atrodo, jaudinamės, kai ir čia girdime „pig“ terminą. Žinoma, būtų beveik naivu lyginti anų dienų Lietuvos policininko padėtį su tokio pačio pareigūno padėtimi gyvenamo krašto aplinkoje. Patys matome, kad šios dienos policijos pareigūnas kasdien yra išstatomas dideliu bandymui ir tiesioginiam jo asmens pavojui. Lietuvoje labai retai kas kėsindavosi į policininko gyvenimą, o čia — beveik kasdienis reiškinys. Policininkai čia niekinami, spardomi, spjuodomi, stumdomi, plytgaliais, akmenimis, išmatomis apmėniami. O ka jau bekalbėti apie žodinių įžeidinėjimą, svaidymąsi ke-

turių raidžių veiksmazodžių kombinacijomis. Ir tokiose sąlygose, eidamas tarnybines pareigas, policininkas turi likti beveik antžmogiu — nesileisti išprovokuoti, išlaikyti šaltą kraują, nepasiduoti jausmams, ginklą panaudoti tik pačiu kraštutiniu atveju. Paprastai, minia yra prieš jį, kartu su visokiomis masinėmis antipatijomis ir veiksmams.

Čia nuolat girdimi šauksmai apie policijos brutalumą, perankstytą ar nereikalingą jėgos panaudojimą. Tuo tarpu apie herojinius reiškinius, asmeninius, tikrai didvyriškus atvejus tylima arba labai retai teprakalbama. Policija prisimenama tik nelaimės atveju — plėšimo, gaisro, nelaimingo atsitikimo... Policija būdi, yra pasirušiusi išties 24 valandas teikti savąją globą, apsaugą ir betkokį patarnavimą. Tokiu atveju nesunku pajusti policijos efektyvumą, greitą susigaudymą kilusioje situacijoje ir aiškų norą padėti savo artimui. Neveltui Lietuvos policija savo metinė švente pasirinko spalio pradžioje Angelų sargų dieną. Ar ne tokiais jie turėtų būti laikomi ir šių dienų neramaus pasaulio sąrangoje? Jie būdi, kad mes galėtume jaustis ramūs ir saugūs. Radikalų slugsnias policija kažkodėl primena „establišmentą“, mums gi — teisę ir tvarką. Įvertinkime pasiaukojančius ir mums visiems tarnaujančius policijos pareigūnus. Neatgrąsiname ir tu, iš mūsų jaunųjų, kurie norėtų dirbti policijos eilese. Tiesa, materialinis atlyginimas ribotas, bet ar būtinai viską mauti pinigų?

Etniniai laikraščiai Amerikoje

ALGIRDAS BUDRECKIS

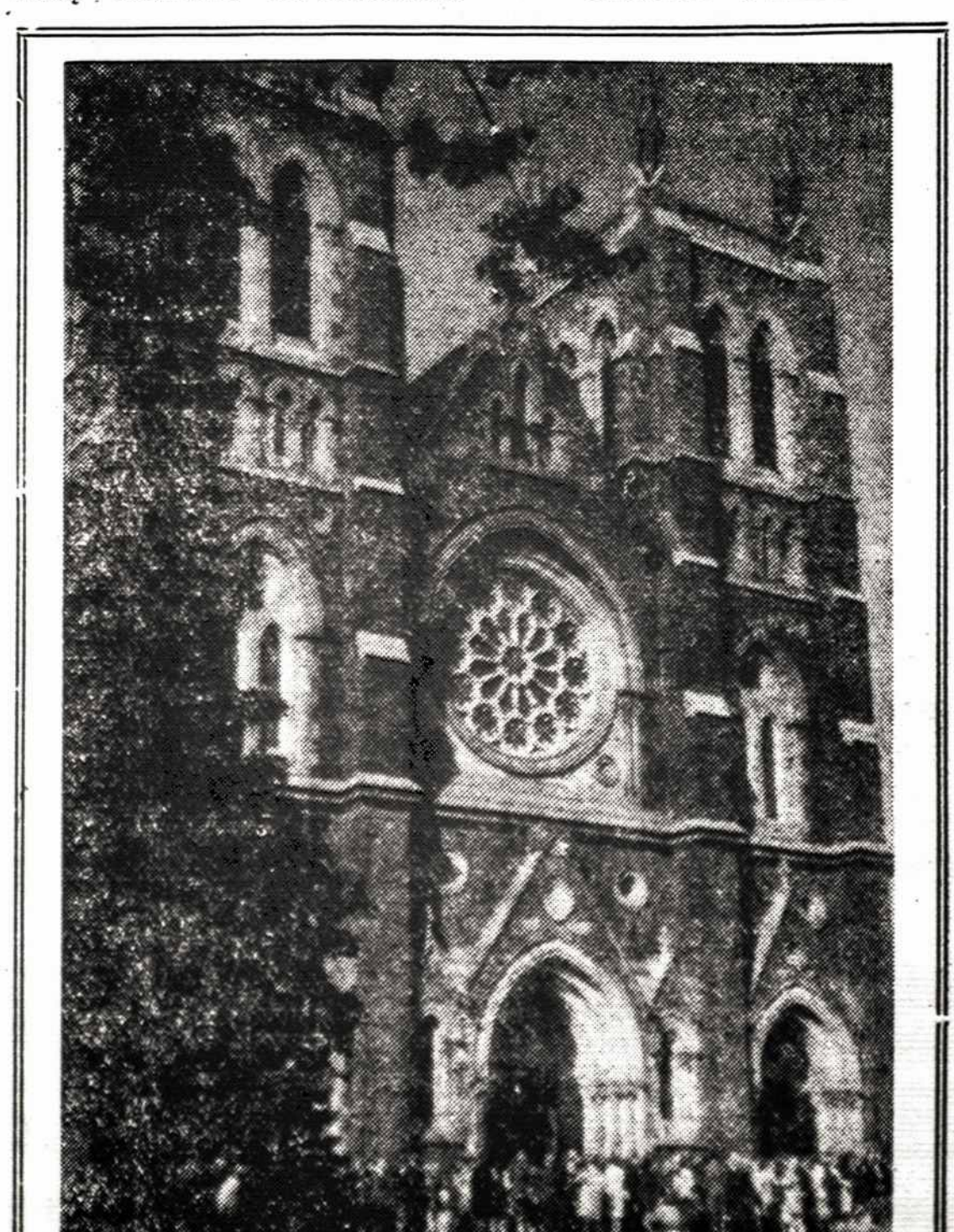
Pagal oficialią JAV federacinės valdžios statistiką, bendras neangliškų laikraščių tiražas siekia 5.000.000. Kadangi kiekvieno laikraščio numeris paprastai pasiekia 8–10 skaitytų, tai iš viso etninė spauda yra prieinama 40–50 milijonų amerikiečių. Daugiau kaip pusę jų skaito tiksliai savo kalba išspausdintus laikraščius. Tik pastaruoju metu amerikiečių visuomeninių ryšių (public relations) ekspertai ir mokslininkai pastebėjo šį reiškinį. Užtat šiandien JAV politikai jau kreipia didesnę dėmesį į etninę spaudą. Mat, 20–30 milijonų būrys yra svarus politinis veiksnys. Mokslininkai patyrė, kad etninės spaudos krašto įvykių bei politikos interpretacija, ar ji būtų tiksli, ar klaidinga, formuoja tautinių grupių viešąją nuomonę. Žiūrint iš praktiško taško, „politikieriai“ gali padėti net mažas savaitraščius, jei padarys įtaką bent 1.000 balsuotojų, nes toks balsų skaičius gali nulemti vietinius rinkimus.

Amerikoje didžioji etninė spauda yra ispanų, italų ir žydų kalbomis. Pavyzdžiui, žydiškas „Forwards“ yra daugiausia skaitytų turintis komunistų organas. Mums, aišku, yra ypač įdomi rytų europiečių laikraščių statistika. JAV paštas ir JAV laikraštinių profesinė sąjunga turi gana tikslius duomenis apie etninių laikraščių prenumeratų skaičių. Pateikiame pagrindinių dienraščių bei savaitraščių statistiką — laikraščių skaičių ir jų bendrą tiražą; albanų leidžiami du laikraščiai

2.700 tiražų; armėnų — keturi 8.145 tiražų; bulgarų — du 8.000 tiražų; čekų — penki 53.329 tiražų; estų — du 5.000 tiražų; suomių — penki 19.287 tiražų; vengrų — šeši 64.150 tiražų; latvių — vienas 12.000 tiražų; lietuvių — trylikos 154.990 tiražų; lenkų — vienuolika 203.955 tiražų; rumunų — trys 8.000 tiražų; rusų — penki 32.900 tiražų; serbų — vienas 16.000 tiražų; slovakių — du 18.043 tiražų; slovėnų — du 22.520 tiražų ir ukrainiečių — du 32.100 tiražų. Iš viso bendras rytų laikraščių 1969 m. tiražas buvo 661.709. Kaip matome, JAV iš rytų europiečių didžiausią laikraščių tiražą turi lenkai, o po jų — lietuviai.

Galima padaryti tam tikras išvadas apie tų tautybių raštingumą ir kultūringumą iš šios statistikos. Lenkų Amerikoje yra apie 8 milijonus. Taigi, tik 39 tas lenkas prenumeruoja lenkišką laikraštį. Lietuvių turime 1.650.000. Mūsų santykis: 1 laikraštis — 10,8 lietuvių. Latvių yra 60.000, jų santykis — 1:5. Estų prisikačiuojama apie 15.000. Taigi, kas trečias Amerikos estas prenumeruoja estišką laikraštį. Kitaip sakant, proporcingai daugiau lietuvių prenumeruoja savo kalba laikraščius, negu lenkų, bet antra vertus, už lietuvių didesnis nuosimtis estų ir latvių prenumeruoja savuosius laikraščius.

PER VLIKA T E V Y N E I
LAISVES ATEITIS — VISI
A U K O J A M E
TAUTOS FONDUI!

London, Ont., katedra kurioje buvo atlaikytos Lietuvių Dienos pamaldos. Nuotraukoje matyti lietuviai, besirenkanti pamaldoms. Nuotr. E. Danilūno

PROPAGANDINIAI PROTESTAI

Tik keturis skurdžius puslapius turintis pagrindinis kompartijos dienraštis "Tiesa" per vieną savaitę beveik porą puslapių paskyrė sovietų kelevinių lėktuvų pagrobimams Pranai ir Algirdui Brazinskams. Juos juodinami abu lietuviai ir į padanges keliama žuvusių kelevių palydovė Nadežda Kurčanka bei kiti igulios nariai. Raudonosios Vėliavos medali jai paskyrė maskvinio augščiau-siojo sovieto prezidiumo pirm. N. Podgornas, o maskvinis komjaunimo centro komitetas jos vardą įrašė į savo garbės knygą. Lietuvoje N. Kurčanka pirmieji susidomėjo Vilniaus VII vidurinės mokyklos IVD klasės pionieriai, jos vardu pavadinę savo būrį. Nei "Tiesa", nei kiti laikraščiai ne nebando atskleisti prieštąstis, privertusios abu Brazinskus griebtis ginklo. O ja, be abejonės, buvo lėktuvo igulos bandymas nepaklusti ir nuginkluoti abu bėglis. Žūtbutinė kovą mums liudija abiejų pilotų sužeidimas. Šimtus kartų buvo pagrobti ir priversti Kubon skristi amerikiečių keleviniais lėktuvais, dėl kurių grobimo nesijaudino nei Vilnius, nei Maskva. Aukų lig šiol buvo išnepta, nes orinio susisiekimo bendrovės yra įsakiusios lėktuvų iguloms klausyti grobikų ir nerizikuoti kelevių gyvybėmis. Sovietinio lėktuvo igula, mokyti, jautė, kad už privertini nusileidimo Turkijoje, tai patį teks atsakyti namo grįžus. Taigi, tas "lėktuvikas" pasipriešinimas ir beprasmiškas jaunos merginos žūmas iš tikrųjų buvo baimės rezultatas. Jeigu Brazinskai saudė ir pilotus, be kurių pagalbos jie nebūtų galėję nusileisti, jiems buvo likęs labai menkas pasipriešinimas — mirtis sudužusiam lėktuve ar Liubiankos rūsioje. Arsliausio puolimo "Gimtojo Krašto" puslapiuose susilaukė VLKO atstovas Romas Kezy, pasiustas Ankaron padėti P. A. Brazinskams. Stasys Balašius savo ilgokame rašinyje jį apšaukia amerikiečių Central Intelligence Agency agentu, kurio vertė matuojama eiliniu nuli. Tas pats S. Balašius džiaugiasi, kad senutė Prano Brazinsko motina Vievje viešai papeikė savo sūnų. "Tiesa" kolioja visus išeivijos lietuvius savo spalio 21 d. laidijoje paskelbtame pranešime "Nesvarios emigrantų atmatu machinacijos". Kaipgi kitaip suprasti tokį klausimą: "Be to, galima paklausti: kas padeda ir leidžia emigrantų atmatu nusikalstam, kriminalinių organizacijų vadeivoms ne tik laisvai atvažiuoti į Turkiją, bet ir skelbti žūlius kurtomus ir antitarybinius pareiškimus, kuriais teisinami žudikai ir banditai." Atsakymas, žinoma, labai paprastas: atminimas dešimčių tūkstančių lietuvių, kurių kaulai šandien pūva Sibire. Juos Stalino laikais lėtai mirėti ir Sibira išsuntė niekada savo kruvinose istorijoje atmatu, pataikūnų ir karjeristų neturėjusi kompartija, kuri net didžiausiam savo kraugeriui Staliniui Kremliaus patvoryje jau driso pastatyti antkapinį biustą.

NUBAUSTI ŽMOGŽDZIAI

Beveik tuo pačiu metu, kai buvo keliamas propagandinis triukšmas dėl Prano ir Algirdo Brazinskų grąžinimo Sovietų Sąjungai, "Tiesa" ir "Komjaunimo Tiesa" paskelbė du liūdus pranešimus iš teismo salės. Lietuvos augščiausiasis teismas mirties bausmę paskyrė Teodorui Maciulevičiui, 15 metų kalėjimo — Leonui Matusevičiui ir 13 metų — Bernardui Lekavičiui. Sie tryys kauniečiai, įsiekodami pinigų girtavimui, nukankino 80 metų amžiaus senuką Antaną Galecką, isiveržė į jo trobą Josvainiuose, Kėdainių rajone. Tas pats augš-

čiausias teismas mirties bausmę nu-

baudė kita kauniečių Steponą Aleksandravičių, kuris su savo girtavimų sėbru Aleksandru Aleksandravičium užpuolė ir pelliū nudūrė prie Karmėlavos autobuso belaukiantį Kauno statybinių metalo dirbinių gamyklos šaltkalvį Česlovą Lendraitį. Žmogžudys buvo jaunas vyrukas, baigęs tik dvi mokyklos klases, palikęs dvi su-gyventines — devyniolikmetę Otiliją ir jau spėjusią tapti nėščia nepilnametę Violetą Aleksandravičiūtę.

SVECIAI IS LENKIJOS

Lenkijos lietuvių visuomeninės kultūros draugijos centro valdyba surengė Varšuvoje, Lodzėje, Bydgosčiuje ir Vroclave gyvenantiems lietuviams ekskursiją į Lietuvą. Šioje 25 mokytojų, inžinierių ir kultūros darbuotojų grupėje buvo skulptoriai Eduardas Lovickis, M. K. Čiurlionio giminitis Adomas Chomskis, mokytojas Adomas Butrimas ir teisės magistras Heraklis Zvirela.

MIRĖ KUNIGAI

Griskabūdyje mirė rugsėjo 27 d. kun. Vincas Birbilas, gimęs 1897 m. Jis prieš 10 metų Griskabūdžio kapinėse buvo pasistatęs paminklą su jame iškalta mirties data 1966. Gyveno betgi žymiai ilgiau ir sakydavo gyvenas "visų plano". Vilkauskio vskupijoj per pastarosius 3 mėnesius mirė: kun. Jonas Januškaitis — liepos 11 d., Jeronimas Valaitis — rugpjūčio 3 d., Albinas Drozdys — rugpjūčio 28 d. 18 jū tik kun. Drozdys buvo klebonas, kiti — altaristas.

VĖLIAVA UZ... ANTAUSI?

Lietuvos valdinės prekybos darbuotojai visasąjunginiame lenktyniavime už 1970 m. pirmąjį pusmetį laimėjo Maskvos skiriama pereinamąja Raudonąja vėliava ir pirmąją premiją. Atžymėjimus jiems išteikė Vilniaus atžymes Sovietų Sąjungos prekybos ministeris A. Strujevas. Taigi, lietuvių prekybininkai buvo pripažinti geriausiais visoje Sovietų Sąjungoje. Kyla klausimas, ar iš tikrųjų jie verti šios garbės? G. Alekna "Svyturio" 16 nr. redakcijos skylyje pvz. juodu ant balto rašo: "Neseniai teko dalyvauti draugiškame teisme. Jis, kaip žinoma, nenagrinėja gražių moralinių poelgių, tad, eidamas į posėdį, vilniaus ištirti ausi reikančių istorijų. Ir vis dėlto viena byla nustebinė. Maisto produktų pardavėja kirtu antausi pirkeju! Taip, taip. Visai jauna moteris skelė per veidą pagyvenusiame parduotuvės lankytoju. Pirmininkas skaitė pasipiktinimo kupiną pareiškimą, po to moteris atsakė į klausimus. Taip, ji davusi jam per veidą, prisipažįsta, bet jis ją išvedęs iš kantrybės, ižeidęs (žodžiu). Pirmininkas, žinoma, pradėjo moralizuoti, gėdinti pardavėją. Taip, girdi, negali elgtis tarybinės prekybos darbuotoja, o moteris atsakė: "Kiekvienas turi nervus". Po to teismas pastatęs nubaudė ją dešimties rublių bauda. (...) Kai kurie prekybos darbuotojai demonstruoja savotišką išdidumą, netgi, sakyčiau, žūlumą. Mat, tu jų prašai, o jie tau duoda (arba neduoda). Ypač jų "akcijos kyla", kai pardavėjinė deficitinė preke. Tada jie dažnai elgiasi taip, lyg darytų tau malonę, o ne vykdytų valstybės pavestą pareigą SAŽINGAI PARDUOTI (o ne "duoti") žmonėms viską, ką gavo, parduoti viską pro priekines duris ir nieko — pro užpakalines. Taigi, kartais toks žūlėlis gali trenkti į antausį..."

SVECIAI IS ROMOS

"Gimtojo Krašto" spalio 22 d. pranešimu, Lietuvoje lankėsi kun. dr. Juozas Zeliauskas, pontifikalinio salelečių universiteto teisių fakulteto profesorius. V. Kst.

Rita Augustinavičiūtė ir Jonas Jurkūnas, susituokę š. m. rugsėjo 19 d. Delhi, Ont., Sv. Jono bažnyčioje. Moterys ryši palaimino kun. dr. J. Gutauskas. Jaunoji — veikli skautė, buv. "Birutės" draugovės draugininkė, studijuoja farmaciją Toronto universitete. Jaunasis yra baigęs ekonominius mokslus. Jaunavedžiai apsigyveno Toronte. Abu nuoširdūs, susipratę lietuviai. Jų vestuvėse dalyvavo virš 400 svečių. Nuotr. Rose-Le Studio

Wellando ir Port Colborne lietuviai, surengę išleistuves savo klebonui Tėvui Barnabui Mikalaukui, OFM. Nuotr. N. Bogner

LONDON, ONT.

"BALTIAI", tik ką atsikvėpusi po Lietuvos Dienos, padarė išvyką į Sudbury miestą. Lapkričio 1 d. ji buvo pakviesta atlikti dalį programos Kanados tautinių grupių meno koncerte. Be lietuvių, koncerte pasirodė ukrainiečių šokėjai iš Toronto, suomių vyrų gimnastikos grupė iš Toronto ir vietinė folklorinio pobūdžio grupė. Kadangi kelias tolimas, "Baltijos" ansamblis išvyko 5 v. r. Kun. B. Pacevičius prieš išvažiuojant davė palaiminimą bažnyčioje ir palinkėjo geros kelionės. Keleiviai buvo pilni geros nuotaikos — dainos ir juokas skambėjo iki pat Sudbury. "Baltijos" pažūrėti susirinko beveik visi Sudbury lietuviai. Sudburyje, kad mūsų jaunimas buvo mažai valges, Sudbury lietuvių programos metu atnešė valgių bei gėrimų. Sudburyškiai stebėjosi, kad ansamblis ne tik gražiai šoka, bet ir padainuoti moka. Programoje dalyvavo miesto burmistras, vienas parlamento narys ir daug įtakingų miesto asmenų. Iš Toronto buvo atvykę į jį įtakingieji Kanados tautinio meno tarybos komiteto nariai. Po programos, sveikinimų metu, Sudbury Bendruomenės pirm. S. Tolvaša pasveikino "Baltiją", padėkojo už gražią programą ir įteikė rožes vadovėi. Toliau sekė valės visiems programos dalyviams ir kvietimais svečiams. Pasivažiinę skubėjome namo, nes laukė ilga kelionė, trumpas miegas ir darbo diena. Kelionė buvo ilga, varginga, bet jaunimui džiaugsminga. Jaunimas patenkintas, kad turėjo progą aplankyti savo tautiečius Sudburyje. Tėbūna leista padėkoti iš širdies visiems Sudbury lietuviams už malonią priėmimą ir už tą asarą, kuri nūriedėjo nevieno lietuviu skruostais programos metu. B. K.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

ST. CATHARINES, ONTARIO

MALONIAI KVICIAME VISUS!

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KARIUOMENĖS

52 METŲ ATSIKŪRIMO SUKAKTIES MINĖJIMA,

rengiamą LAPKRIČIO 14—15 d. d. ST. CATHARINES, ONTARIO, SLOVAKŲ SALEJE, Page — Well-

land g-vių sankryžoje ir T. PRANČISKONŲ koplyčioje (75 Rois Ave).

Ramovėnų valdyba

St. Catharines, Ont.

ANKSCIAU SKELBTAS SLA 278 kuopos N. Metų sutikimas Niagara Falls, Ont., neįvyks. Jis bus rengiamas St. Catharines mieste privačiai. Tuo reikalu kreiptis į SLA valdybos narius: A. Ališauskienę tel. 685-9333, J. Girevičių 685-8965, J. Grigą 684-1839, K. Jonušą 682-0314, P. Polgriamą 934-5053. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iki gruodžio 20 d.

Valdyba

bei išleistuvių proga ir dovana; už gausias dovanas ir gražias gėles: p.p. A. J. Asmenavičius, O. V. Česnomas, B. G. Čižikams Toronte, A. D. Korchankoms, E. L. Klevams, Z. J. Kriaučiūnams, A. Klimui, A. Guodėliui, A. J. Mačiukams, J. E. Mačiams, D. B. Mačiams, S. S. Rakščiūnams, S. F. Rysanek, A. G. Žuliams ir O. Osier. Jūsų visų parodytas nuosiudamas liks mums neužmirštas.

Visiems nuoširdžiai dėkingi — Ang. Bernatavičienė Danutė ir Petras Babin

HAMILTON ONT

BENDRUOMENĖS VALDYBOS ir organizacijų atstovų posėdis šaukiamas š. m. lapkričio 19 d., 7 v. v., Ausros Vartų parapijos salėje. Posėdyje kviečiami dalyvauti visų Hamiltono lietuviškų organizacijų pirmininkai arba jų įgalioti atstovai. Taip pat kviečiami ir Hamiltone gyvenantieji KLB krašto tarybos nariai.

PARAPIJA APLANKE kun. K. Vilnis iš Švedijos, kun. Alf. Bernatoniš iš Vokietijos ir kun. M. Tamošiūnas iš Kolumbijos. Svečio iš Vokietijos apsilankymo proga buvo renkamos aukos Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai. Surinkta \$900.

"GYVATARAS" lapkričio 21 d. dalyvaus Sudbury lietuvių rengiamam kariuomenės šventės minėjime ir lapkričio 28 d. pasirodys studentų suvažiavime Klevelande.

KAS NORETŲ vietoj kalėdinių sveikinimų paaukoti Tautos Fondui, prašoma pinigų įnešti į "Talkos" bankelio s-tą 110 nr. arba TF Hamiltono sk. išd. Ign. Varnui, 11 Grosvenor Av. So. Visų aukotojų pavadės bus paskelbtos spaudoje.

TAUTOS FONDO VAJUS davė \$1.184. TF atstovybei Kanadoje pasiežta \$1.200, nes gauta kiek pelno iš Tautos šventės rengto minėjimo ir piniginės loterijos. Pilnas aukotojų sąrašas bus paskelbtas spaudoje.

Ateinančių metų sausio mėn. TF pirm. prel. J. Balkūnas numato aplankyti Hamiltoną. K. B.

P A D E K A

Sesutę Ang. Bernatavičienę, viešėjusią pas mus Kanadoje, atgal į Lietuvą išleidžiant, nuoširdžiai dėkojame mons. dr. J. Tadauskui už dalyvavimą, tartus žodžius sutikusių

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos: 9.30 — 5 v. p.p. pirmadieniais, 9.30 — 5 v. p.p. antradieniais, 9.30 — 5 v. p.p. trečiadieniais, 9.30 — 5 v. p.p. ketvirtadieniais, 9.30 — 5 v. p.p. penktadieniais, 9.30 — 8 val. vak. šeštadieniais, 9.00 — 1 v. p.p. Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Nemokama gynybė ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.100.000.

Sviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

HAMILTON — ONTARIO — CANADA

284-288 KING STREET EAST — 528-8468

740 UPPER JAMES STREET — 389-4113

Nemokama autoakstė prie abiejų krautuvų

ZENITH 26"

CROMACOLOR TV

Pirkdami spalvotą televiziją, gerai pagalvokite ir pirkit pačią geriausią ir patvariausią. Tai yra ZENITH CHROMACOLOR TV. Palyginkit mūsų kainas, kurios yra pigiausios visam Hamiltone. Turim beveik visus 1971 metų modelius nuo 19" iki 26".

Kardinolas de Barros Camara, Rio de Janeiro arkivyskupas, pašventino lietuvių koplyčią, įrengtą San Sebastiano katedroje ir pavadintą Ausros Vartų Marijos ir Sv. Kazimiero vardu. Gausiai dalyvavo vietos ir Sao Paulo lietuviai.

VILA ZELINOS KAUNIMO NAMOSE spalio 10 d. katalikų Moterų Draugija surengė vakariene Sv. Juozapo parapijos reikalams paremti. Vakarieneje dalyvavo apie 200 lietuvių, kurie parapijai vietinė valtiua suaukojo maždaug \$300 vertės sumą.

JURGIS SLIESORAITIS, pirmasis Brazilijoje atkurtos LB pirmininkas, mirė spalio 19 d. Sao Paulo mieste. Lietuvoje velionis buvo susisiekimo ministerijos ekonomu, Brazilijoje dir-

A d v o k a t a s

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

Sav. Al (Algis) Pilypaitis

bo vienoje įmonėje ir aktyviai reiš-

kėsi lietuviškoje veikloje. Laidotuvėse atsisveikinimo žodį tarė Brazilijos LB valdybos pirm. Juozas Ištūnelis. Vila Zelinoje atlaikytose Mišiose dalyvavo kleb. prel. P. Ragazinskas, kun. J. Bružikas, SJ, kun. J. Kidykas, SJ, ir Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras.

SESELIŲ PRANČISKIEČIŲ Sv. Mykolo gimnazijos salėje metinį koncertą surengė Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras, vadovaujamas Viktoro Tatarūno, programon įtraukęs net 16 dainų, jų tarpe ir ištrauką iš G. Verdi operos "Nabucco". M. Vinkšnaitienės vadovaujamas jaunimo sambūris "Žilvitis" pasoko "Kępurinę" ir "Kalvelį", akordeonu palydimas A. Aleknavičiaus. Koncertas užbaigtas vaizmais ir šokiais.

Venecuela

TAUTYBIŲ FESTIVALI spalio 17 d. Caracas mieste, Hotel Avila salo-

nuose, surengė Venecueloje gyvenančių 14 etninį grupių "Tarptautinis komitetas demokratijai ginti", kuris iš tikrųjų yra tarptautinė or-

ganizacija kovai prieš komunizmą už pavergtą tautų laisvę. Festivalio rūpinosi specialūs etninį grupių ponii komitetas, kuriame lietuviams atstovavo dr. Jadvyga Klovaitė. Festivalis atskleidė Venecuelos vėliavų reikalų ministeris dr. L. Fernandez, švietimo ministeris dr. H. Hernandez Carabano, daug karininkų, diplomatu, kultūrininkų ir visuomenininkų. Meninę programą atliko ispanai iš Kanarų salų, portugalai, ukrainiečiai ir lietuviai. Didžiausio žiūrovų dėmesio susilaukė Caracas lietuvių jaunimo tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas inž. Julius Guigas. Akordeonu palydimi H. Babianskio, ansambliciai pasoko "Audėjęs", "Lenciugėlį", "Oželį" ir "Gyvatarą". Žiūrovus žavėjo ne tik lietuvių tautiniai šokiai, bet ir jų graži apranga. Programa buvo nufilmuota ir vėliau parodyta televizijos stočių.

Urugvajus

JAUNIMO ANSAMBLIS "AZUOLYNAS" gruodžio 18 d. rengia ekskursiją į Shangrilą, kur Montevidio lietuvių kolonija statosi namus ant E. Jusio dovanoto sklypo. Juos čia vilioja gražus paplūdimys, bendri pietūs po atviru dangumi ir kitos pramogos.

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIAJA metinę išvyką į Tomkinson parką rengia lapkričio 22 d. Visuotinis šios draugijos narių susirinkimas įvyko lapkričio 1 d.

Australija

KUN. A. SPURGIS, MIC, Adelaidės Sv. Kazimiero koplyčia siūlo paversti visą Australijos lietuvių šventovę. Rugsėjo 6 d. jis pašventino presbiterijos šoniniame lange Ausros Vartų Marijos vitražinį paveikslą, kuris yra skirtas Lietuvių Katalikų Centro ir Sv. Kazimiero koplyčios steigėjų kun. J. Kungio atminimui. Rugsėjo 13 d. buvo pašventinta krikšto koplyčia, įrengta šoninėje nišoje, panaudojus buvusį koridorių. Išmūryta krikšto šaltinį puošia iš koplyčios altoriaus perkelti Trys kryžiai. Krikšto koplyčioje jau yra priedėstas šiuo metu kuriamas šv. Teresės Kūdikių Jėzaus medinei statulai. Krikšto svarbama žmogaus gyvenime ir amžinybėje nušvietė šventinimo apeigų metu tartas kun. A. Spurgio, MIC, žodis. Krikšto koplyčion vandenį ir šventus aliejus pernešė parapijos, ateitininkų, skautų ir sportininkų jaunimo atstovai — D. Barauskaitė, G. Kubilius, M. Neve-rauskaitė ir Reivytis.

Britanija

BRITU SPAUDOJE buvo paskelbtas pasakalėjimas su Joseph Kaganu, 55 metų amžiaus "Kagan Textiles" firmos steigėju bei vadovu, kuris buvo pakeltas į Britanijos riterius už trijų dimensijų medžiagos "Gannex" išradimą. Apsiausta iš šios medžiagos dėvi buvęs premjeras Harold Wilson. Pramonininkas Joseph Kagan yra gimęs ir augęs Lietuvoje. Šį faktą jis pabrėžė pasikalbėjime su spaudos atstovais. Sakėsi gavęs Sovietų Sąjungos ambasados vizą lietuvių Lietuvoje, kur vokiečių okupacijos metais jam teko skursti koncentracinėje stovykloje Kaune. Jis pats išsigelbėjo ir savo žmoną išgelbėjo vokiečių karinei pramonei dirbusioje įmonėje įsirengęs slėptuvę. Atrodo, Britanijos riteris Joseph Kagan greičiausiai yra milijonieriaus tekstilės urmininko Kagano sūnus. Jo tėvo medžiagų sandėlis buvo Kaune, Daukšos gatvėje.

Vokietija

VOKIETIJOS LB VALDYBA ilgai įsieskio tautiečių, kuris sutikę suorganizuoti ir tvarkyti centrinę Vokietijos lietuvių biblioteką. Šio darbo dabar imasi Hamburgo LB apylinkės pirm. Jonas Valaitis. Toliau gyvenantiems lietuviams bibliotekos knygos bus siuntinėjamos paštu.

WUPPERTAL LB VADOVAI turėjo pasitarimą su tautinių šokių grupe ir "Baltijos" kvintetu. Išrinkta nauja šokių grupės valdyba: ryšininku tarp šokių — H. Bertalaitis, finansinių reikalų tvarkytoju — S. Jasulaitis, tėvų atstovais — p. Bučinskienė ir p. Budrienė, mokytojomis — p. Gerklėnė ir p. Pagalskienė. Tautinius drabužius šokėjams žadėjo siūti P. Rajauskienė.

SUDBURY, ONT.

A. a. Klemensas Zukauskas

A. A. KLEMENSAS ZUKAUSKAS staiga mirė spalio 25 d. sulaukęs 54 m. amžiaus. Gimęs Mackinų kaime, Rumšiškų parapijoje. Į Kanadą atvyko 1947 m. Sudbury išdirbo 20 metų INCO nikelio kasyklose. Lietuvoje liko gyvi: mamytė Uršulė, dvi seserys ir vienas brolis, visi gavę po 20 metų tremties Sibire. Ten jo tėvelis ir mirė. Brolis Bonifacas su šeima gyvena New Haven, Conn., J. A. Valstybėse. Sudburyje liko jo giminės — K. S. Poderių šeima ir K. Jonikas. Liūdna žinia trenkė pritrenkė visus Sudburio lietuvių, nes velionis niekad nesirgo ir buvo aktyvus lietuviškos bendruomenės narys. Uoliai lankydavo lietuviškas pamaldas ir dalyvavo chore. Buvo gero ir taikaus būdo, mokojo išlaikyti duotą žodį ir niekad nesivėlė į jokias intrigas. Dėlto buvo visų labai mėgiamas. Tai liudija ir gausus dalyvavimas jo laidotuose. Be sudburiečių, jo laidotuose dalyvavo nemažai tautiečių ir iš kitur: brolis iš JAV, V. S. T. Paulaičiai ir Zita Griškonytė iš Hamiltono, I. V. Girdzevičiai iš Sault Ste. Marie ir kun. A. Sabas iš Manitowadage. Gražiai puosė jo karstą vainikai ir gėlės, bet jo vėlei gražiausią paguodą teikė gausiai užrašytos šv. Mišios, kurios bus laikomos daugiau kaip mėnesį. Gausios minios lydima, palaidotas Sudburio katalikų kapuose. Laidojimo apeigas su prikalbais proga žodžiu atliko kun. Ant. Sabas, o paskutinę jautrią atsisveikinimo kalbą pasakė L. Bendruomenės vardu Juozas Kručas. Velionis paliko liūdinčius gimes ir draugus, ypač krikšto sūnus ir dukteris, kurių turėjo visą penketuką. Gaila mums

DELHI, ONT.

SIDABRINĖ SUKAKTIS. Spalio 31 d. buvo maloni proga dalyvauti Petronelės ir Justino Laureckų sidabrinės vedybinės sukakties pobūvyje Courtland Community Center salėje. Atidaromąjį žodį tarė M. Norkus. Jis taip pat išreiškė linkėjimus susirinkusiųjų Delhi-Tillsonburg lietuvių vardu ir linksmoje nuotaikoje pravedė šią šventę. Klebonas kun. dr. J. Gutauskas pasidžiaugė parapijiečių brangia sukaktimi ir palinkėjo sulaukti ne tik auksinio, bet ir deimantinio jubilėjaus. Be to, dar sveikino: Pocius ir Daniliūnas iš Londono, Adomaskas iš Hamiltono, Lukošius Delhi lietuvių parapijos choro vardu. Gauta daug sveikinimų raštu iš Montrealio, Toronto, Hamiltono ir kitų Kanados vietų, o taip pat ir iš JAV. Tarp jų buvo ir labai įspūdingas sveikinimas iš Wisconsin, būtent, nuo kun. A. Žvinklio. Tačiau vakaro deimantiukas buvo vienturtės dukros Danutės žodis. Ji labai gražia forma padėkojo tėveliams už visa gera tiek materialinėje, tiek ir dvasinėje srityje, palinkėjo jiems geros sveikatos ir laimingo gyvenimo per ateinančius 25 metus, sėkmingai sulaukiant auksinio jubilėjaus. Savo jautrų žodį ji šitaip užbaigė: "Aš linkiu, kad kiekvienas jaunuolis galėtų turėti tokius tėvelius, kokius aš turiu."

Laureckai Kanadon atvyko po antro pasaulinio karo ir čia įsigijo pora tabako ūkių bei sudarė sąlygas dukrai baigti augstąjį mokslą. Prieš metus ji baigė Toronto universitetą. Dabar ji dirba valdžios įstaigoje Otavoje, kaip sociologė, padėdama planuoti kovą prieš vandens ir oro užteršimą. Ne be tėvėlių pastangų ji ne tik labai gražiai kalba lietuviškai.

VIDA KIZYTĖ, profesoriantė Kalifornijos valstybinėje kolegijoje Long Beach ir ruošianti doktoratą. Jo tema — XVII š. prancūzų literatūra. Ji yra baigusi Toronto Loretto gimnaziją, Los Angeles įsigijusi eksperimentinės psichologijos, prancūzų kalbos ir literatūros specialybės bakalauro laipsnį, Arizonos universitete gavusi prancūzų kalbos ir literatūros magistro laipsnį.

visiems tokio šaunaus ir tauraus lietuviu. Tegu Augščiausias gausiai jam atlygina už gerus darbus ir pasiskventimą Dievo ir Tėvynės labui.

LONDONO "BALTIJA" SUDBURY. S. m. lapkričio 1, sekmadienį, Londono lietuvių tautinių šokių grupė "Baltija", vadovaujama M. D. Chainauskų, ir kun. B. Pacevičiaus vadovaujamas choras gražiai pasirodė Sudburio tautinių šokių festivalyje. Pašoko "Našlę" ir padainavo: "Tu, giružė..." "Oi, berneli, vienu..." Antroje festivalio dalyje pašoko vestuvinius šokius: "Rezginėle" ir "Dovanų šoki". Visi šoko su įsijautimu ir ekspresija ir susilaukė iš publikos daug katūčių bei simpatijų. Lydiša Keraitė pasveikino gausiai susirinkusius Sudburio lietuvius. Po programos pirm. St. Tolvaša įteikė raudonų rožių puokštę "Baltijos" grupei vadovams M. D. Chainauskams visų Sudburio lietuvių vardu. Festivalis buvo suruostas Carusų klubo didžiojo salės Sudburio Tautinio Meno Tarybos iniciatyva, globojant pačiam miesto burmistrui J. Fabbro. Visas tautines grupes pasveikino burmistras J. Fabbro, parlamento atstovas Jerome, tarybos pirmininkas, Suomijos konsulas ir kiti augšti pareigūnai. Prie stalų patarnavo kiekvienos tautinės grupės mergaitės, apsirėngusios tautiniais drabužiais. Lietuviams prie stalų atstovavo D. Kusinskytė, A. Kručaitė, G. Poderytė, D. Skverekaitė. Vietinis dienraštis "Sudbury Star" rytojaus dieną išdėjo porą nuotraukų, kur aiškiai matyti ir "Baltijos" vadovai ir jaunimo atstovai.

NESENIŲ IŠ HAMILTONO atsiėmė Silviją Martinkutę suorganizuoto tautinių šokių grupę. Repeticijos jau vyksta tuoj po lietuviškų pamaldų. Susipratusių tėvų jaunimas uoliai dalyvauja.

MIKAS PRANCKŪNAS gražiai atšventė gimtadienį savo artimųjų draugų ratelyje. Sudburieškis

PRANESU GIMINĖMS ir pažįstamiems, kad staiga mirė Klemensas Zukauskas š. m. spalio 25 d., 9 v. ryto. Palaidotas spalio 28 d. Sudbury. Liūdinti pusseserė Salomėja Zukauskaitė, Poderienė, 494 Melvin ave., Sudbury, Ont., Canada.

bet taip pat gerai skaito ir rašo. Sukaktuviniškai pasižymi pareigumu ir patriotiškumu. Justinas ne kartą mėgdavo ir kitus paraginti: "Vyrai, jei mes visi rūpinsimės tik savimi, tai kas čia bus: kas ta Lietuva besirūpins?" Jūs išskyrė iš daugelio kitų ir nuosirdus draugiskumas. Todėl nenuostabu, kad jų pagerbti susirinko net 75 asmenys iš įvairių vietovių. Nevienas atkreipė dėmesį ir į tai, kad Justinas nepamiršo savo mamytės (kiti jų artimieji yra mirę). Prieš trejetą metų jis ją atskvietė iš Lietuvos ir šioje šventėje pasisodino ją garbingoje vietoje, greta savęs.

Mieli sukaktuviniškai, Augščiausias tesuteikia Jums dar daug daug saulėtų metų! D. E.

P A D Ė K A

Tariame nuosirdų aciu savo vaikams ir visiem aštuoniem anūkam už surengtą mūsų 40 metų vedybinės sukakties paminėjimą — staigmeną ir visą jų rūpestį. Mes to nesitikėjome ir nė nesapnavome apie tokią iškilę. Nuosirdus aciu dukrai Idai, žentui, sūnams Jonui ir marčiai, Vitui ir marčiai, taipgi Edvardui. Aciu S. Ulbinui už gražų programos pravedimą, kun. dr. J. Gutauskui, J. Strodonskiui, p. Ramanauskui už tartus žodžius, rengėjoms — p. Mikėnienėi, p. Mažeikienei, p. Jurėnienėi, visiems svečiams, kurie dalyvavo ir tiems, kurie negalėjo dalyvauti, bet prisidėjo prie mūsų pagerbimo. Dalyvavo apie 200 svečių iš Čikagos, Montrealio, Niagara Falls, Toronto, Hamiltono, Londono ir vietos bičiuliai. Visiems esame nepaprastai dėkingi —

A. J. Dambrauskai

WINNIPEG, MAN.

"GYVATARO" KELIONĖS išlaidoms padengti aukojo: \$50: klebonas kun. J. Bertasius, Pov. Liaukevičius; \$25: M. Januška, V. Januška, J. Timermanas; \$20: A. Balčiūnas, T. Lukoševičius, J. Sarauskas, J. Barkauskaitė, D. Januškaitė, V. Borax, M. Januškiene, J. Malinauskas; \$15: E. Kalasauskas, A. Kuncaitis, V. Stankevičius, E. Federas; \$10: M. V. Zavadskai, G. Stepon, B. Urbonas, V. Jančiukas, V. Marozas, J. Smaizys. Manitobos Lietuvių Klubas, A. Bujokas, K. Blažys, J. Mikalauskas, A. Galinaitis, S. Ramančauskas; \$5: P. J. Gudžiūnas, V. Lion, A. J. Askinis, K. C. Pran, V. Novog, A. Daubaris, C. Kveder, A. Lingė, H. Darsch, P. Ziminskas, P. Kumpas, D. Boyko, I. Pran, V. Dielininkaitis, V. Mockus, J. J. Januška, V. Kristiūnas, Br. Bujokienė, p. Samulaitis, A. Budrys, U. Jauniškienė, J. Mališauskas, p. Razmienė, V. Šerkšnys, L. Stanius, P. Jurgelevičius, P. Bagdonas; \$3: P. Matveičikas, A. H. Sarauskas, p. Montkevičius; \$2: K. Malaškevičius, E. Samulaitis, J. Zalobotny, V. Rutkauskas, J. Blažys; \$1: Marijus Timmerman, V. Virkutis, B. Vaičiūnis, L. Bartninkas, P. Lenio.

Aukas rinko: p. p. S. Dielininkaitienė, T. Timermanienė ir trys valdybos nariai — J. Demereckas, J. Barkauskaitė, J. Malinauskas.

KLB Winnipeg apyl. valdyba

FOREST, ONTARIO

ILGAMECIAI TORONTIECIAI Valdas ir Vilija Duobačiai niekuomet per daug nesizavėjo miesto gyvenimu. Nors jie gerai vertėsi, augino sūnų Sigitą, bet juos labiau traukė gamta, platūs laukai ir savarankiškas gyvenimas. Jūs ypač viliojo ekonominė nepriklausomybė, apie kurią mes visi dažnai pasvajojame, bet nesiryžtame nieko daryti. Tuo tarpu Duobačiai, niekam daug nespasakodami, pereitais metais įsigijo motelių junginį prie Forest miestelio. Duobačių "Fairview" motelis yra dar beveik naujas, modernus, su erdvėmis patalpomis šeiminiškams ir pareigūnų sale pobūviams. Salia esąs golfo klubas sutraukia daug svečių, ypač vasaros metu. Forest yra apie 180 mylių nuo Toronto, prie 21 kelio, einančio palei Huron ežerą. Ten yra daug vietos ne tik apsigyventi, bet ir posėdžiauti. Mūsų visuomenininkai galėtų pagalvoti apie koki nors suvažiamą — konferenciją. Toji vieta yra patogiai pasiekiamą kaimynams amerikiečiams, nes Forest yra tik 28 mylios nuo JAV pasienyje esančios Sarnios. Duobačiai, išbuvę svečių priėmimo versle ištisus metus, savo užsiėmimu yra patenkinti. Jie tik pageidautų, kad j tolimesnes

keliones išsirengę tautiečiai, ypač kurie atostogauja prie Huron ežero, dažniau juos aplankyti.

S. Pranckūnas

BURLINGTON, ONT.

P A D Ė K A

Už netikėtai surengtą priešvestuvinę staigmeną, vaišių paruošimą ir patalpų davimą nuosirdžiausias aciu p.p. Marytei ir Vytiui Kazlauskams. Labai dėkoju visoms dalyvavusioms ir prisidėjusioms už gražias dovanas ir dainas: p.p. T. Apanavičienei, G. Baltaduonienėi, D. Baltrus, R. Bagdonienei, R. Bulionienei, M. Garkūnienėi, Grajauskienėi, L. Grinskaitėi, L. Gudinskienei, D. Jonikienei, Juskevičienei, M. Kalvaitienei, O. Krakaitienei, G. Kristolaitienei, E. Kronienei, E. Liaukienei, Mačiulaitienei, E. Matulienėi, A. Mikšienei, R. Pakalniškienei, A. Petkevičienei, A. Pilipavičienei, M. Salikienėi, L. Stungevičienei, S. Samus, D. Trečiukienėi, L. Valevičienei, F. Venskevičienei, V. Verbiekienėi ir E. Vilimaitienei.

Aciu labai p. Vilimaitienei už gražių eilių deklamavimą.

Dar kartą nuosirdus aciu —

O. Ašmytė

"Gyvataras" Red Deer vietovėje po pasirodymo tarptautiniame festivalyje. Viduryje — Red Deer burmistras Gordon Sinclair ir konservatorių partijos atstovas Bob Thompson

UNITED TRUST PARDUODA NAMUS LYGIAI GREITAI, KAIP IR MANN & MARTEL

MANN MARTEL
REAL ESTATE DIVISION
925-2211
REALTOR

Mann & Martel savo laiku buvo pati didžiausia namų pardavimo įstaiga. Bet dabar tokia didžiausia įstaiga yra United Trust. United Trust mūsų nenukunkuravo — mes tik įsijungėme. Įsijungė taip pat ir visi tarnautojai. Paskambinę Mann & Martel senų telefono numeriu patys įsitikinsite, kad taip yra.

Nors dabar atsiliepiame kaip United Trust, bet patarnavimas bus lygiai toks pat, kaip ir anksčiau. Jūsų namas bus parduotas gera kaina, greitai, kaip ir visuomet.

Be to, dabar mes galime parūpinti ilgalaikes paskolas ir kitus šios rūšies patarnavimus. Todėl nesirūpinkite, kad Mann & Martel negalės jums patarnauti parduodant namą. Tai puikiausiai ir greitai atliks United Trust. Mes galime tai įrodyti.

Kad ir kitokiu vardu, mes tebeparduodame daugiausia namų.

Konferencija, kurioj lietuviai nedalyvavo

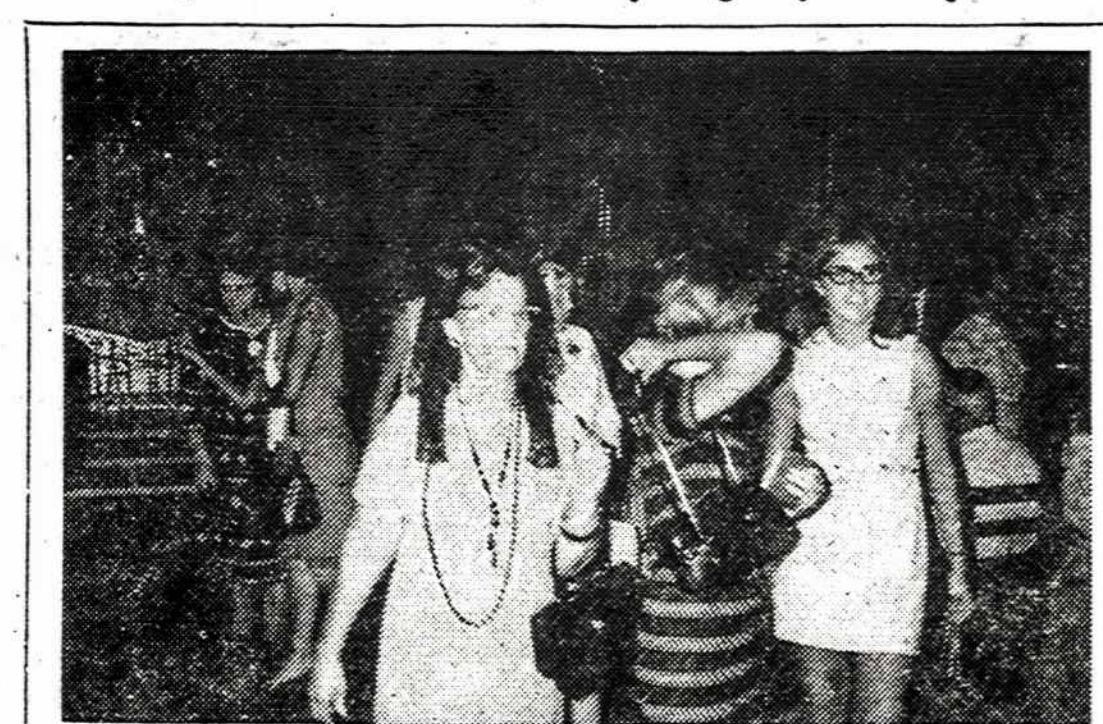
Kalbėtojų tarpe buvo ir Kubos diktatoriaus Castro sesuo

Prieškomunistinė pasaulio WACL ir Azijos tautų lyga APACL konferencija įvyko 1970 m. rugsėjo 15-20 dienomis Japonijos sostinėje Tokijai. Ją suorganizavo Japonijos atstovai WACL ir APACL organizacijos. Praktinį organizacinį darbą atliko japonų jaunimo prieškomunistinė organizacija — Tarp-tautinė Federacija Komunistui Nugaleti.

Konferencija prasidėjo Kioto mieste, o baigėsi Tokijai, kur įvyko didelis mitingas, sutraukęs 30.000 dalyvių. Konferencijoje dalyvavo 67 tautybių ir jų organizacijų atstovai ir 29 tarp-tautinių organizacijų stebėtojai. Dalyvavo ir latvių atstovai. Nebuvo lietuvių ir estų, nors, atrodo, mūsų organizacijos galėjo irgi nusistoti savo atstovus. Gausiausiai dalyvavo ukrainiečiai. Iš Australijos buvo nuvykę net 15 jaunuolių. Įdomu yra dar ir tai, kad jie buvo nuvykę savo lėšomis, nors kelionė kainavo po kelis šimtus dolerių.

Gauta daugybė sveikinimų iš viso laisvojo pasaulio. Sveikino JAV viceprez. Agnew, prez. Čiangaišekas, Australijos min. pirm. J. Gorton, Graikijos min. pirm. Papadopoulos, Korėjos prez. Park Chung Hee, Filipinų prez. Marcos, Vietnamo prez. Thieu ir kt. Konferencijos šūkis buvo — mobilizacija jėgų kovai už pasaulio laisvę.

Konferencija dirbo pasidalinusi į šešias komisijas, svarstiusias įvairius aktualius klausimus: komunizmo pavojus ir gynyba nuo jo, konkretūs būdai ir priemonės išsilaikyti tautų iš komunistinių režimų, antikomunistinio jaunimo veiklos uždaviniai bei efektyvios priemonės ir pan.

Siluvos Marijos koplyčioje Vašingtone tautinės šventės proga

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOS LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS, kuris jau yra paruošęs filmus apie skautų tautinę stovyklą ir Jaunimo Centra, lapkričio 1 d. vėl parodė vieną naują dokumentinį filmą. Šį kartą buvo pademonstruotas filmas apie šešis lietuvių visuomenininkus-kultūrininkus. Vienas jų — dail. Adomas Gaidikas, jau išleistas amžinybėn. Šalia jo filmo juostoje įamžinti — kan. Mykolas Vaitkus, Leonardas Šimutis, prel. Mykolas Krupavičius, Vaclovas Sidzikauskas, Juozas Žilėvičius.

Filme šie žmonės pasakoja apie save ir darbus, atskleidžiant ir reporterės Ramūnės Kvilytės klausimus. Filmas garsinis ir gana įdomus, nors neprilygsta pvz. amerikietiškiems profesionalų dokumentiniams filmams. Vysdėto norint pasiekti lygio, koki žiūrovai matė ekrane, prie filmo reikėjo kun. A. Kežiui, SJ, ir garso įrašytojui J. Raliui dirbti daugiau kaip metus laiko. Šis filmas yra pirmoji dalis užsimeoto dokumentinio filmo „Dvylika“. Filmą apie antruosius 6 žymiuosius lietuvių jau yra ruošiamas. Beje, du iš filmo norėtų atžymėti tautiečių (J. Bačiūnas ir dr. P. Grigaitis) numirę prieš jų įamžinimą filmo juostoje.

RASANT SIUOS ŽODZIUS, Čikagoje ir visoje Amerikoje įvyko rinkimai. Jie nėra tokie svarbūs, kaip kad buvo prieš 2 metus ar vėl bus 1972 m., nes nerenkamas prezidentas, tačiau vistic amerikiečiai jais gerokai domėjosi. Čikagoje didelė kova vyko dėl posto į senatą, kurioje rungtis Stevensonas su Ralph Smith. Smith lietuviams yra neblogai pažįstamas, nes yra dalyvavęs šių metų Nepriklausomybės šventės minėjime ir kituose pobūviuose. Kai reikia balsų, tai net ir senatoriai (respublikonas Smith kandidatavo per rinkimus) darosi sukalbamesni ir atvyksta į matus tautiečių pobūvius, kur mielai spaudžia kiekvienam rankas, o specialiuose rinkiminių mitinguose net ir alų nemokamai duoda. Tačiau galia, jog po rinkimų ir ypač įėjus laimę, jų dažnai net su medumi ir į didelius parengimus neprivilios.

Šį kartą iš lietuvių kandidatuojančių į rinkimines vietas, kaip ir nebuvo. Matėsi tik du kandidatai, lietuviškai beveik nekalbą: Theodore Allen-Alešauskas ir Frank Savickas. Pirmasis kandidatavo į sanitarijos distrikto patikėtinus (praėjusį kartą į šią poziciją buvo išstatytas Valdas Adamkavičius, bet pralaimėjo), o Savickas rungtis dėl per rinkimų Illinois valstijos senatą. Tai ir vis-

kas. Anksčiau lietuvių matėsi žymiai daugiau, nors naujų imigrantų dar tuomet nebuvo. Gaila, kad lietuviai praranda politines pozicijas Čikagoje.

DONATAS BANIONIS, vienas pirmųjų lietuvių aktorius, viešė Čikagoje pas akt. L. Barauską. Jis iš Čikagos buvo nuvykęs į Niujorką ir vėl čia sugrįžo. Akt. Banionis Čikagoje buvo laukiamas prieš kelis mėnesius ir turėjo dalyvauti „Sviesos Santaros“ suvažiavime pokalbyje apie Lietuvos teatrą, tačiau dėl vieno filmo baigimo jis turėjo išvykti.

Svečias — jaunas vyras (gim. 1924 m.), baigęs Panevėžio vid. mokyklą, o nuo 1941 m. — Panevėžio dramos teatro narys. Tame teatre jis sukūrė daug vaidmenų. Išsisteigus Lietuvos kino studijai, pradėjo vaidinti ir lietuviškuose filmuose. Čia jis pasirodė „Adomas nori būti žmogumi“, „Vienos dienos kronika“, „Mažasis princas“ ir „Niekas nenorėjo mirti“. Už vaidmenį šiame filme jis gavo valstybinę premiją 1967 m. Taip pat jis vaidino eilėje rusiškų filmų, o šiemet vaidino Maskvoje, kai buvo gaminamas filmas kartu su italų aktoriais — „Raudonoji palapinė“. Šiame filme Banionis turi vieną pagrindinių vaidmenų kartu su visame pasaulyje žinomais artistais: Peter Finch, Sean O'Connery ir Claudia Cardinale. Apie Banionį platų rašinį įsidėjo Suomijoje leidžiamas anglų kalba puošnus žurnalas „Sputnik“ š. m. birželio numerį, kuriame atspaus-ta nemažai Banionio nuotraukų iš jo sukurto vaidmenų. Tas straipsnis, kuris yra perspausdintas iš rusų žurnalo „Sovietiskij ekran“, pavadintas „A Lithuanian in King Lear“.

VIEŠEJO MUZIKAS MINDAUGAS TAMOSIŪNAS ir jo žmona Rytė pas savo gimines bei pažįstamus. Jis yra Kauno J. Gruodžio augstiniosios mokyklos muzikos dėstytojas ir Kauno saviveiklinio pramoginės muzikos orkestro „Oktava“ vedėjas. Su savo orkestru koncertavo visoje Lietuvoje, o taip pat Maskvoje, Lenkijoje, Bulgarijoje, R. Vokietijoje, Graikijoje, Turkijoje, Prancūzijoje. Lapkričio mėn. antroje pusėje, su grįžęs iš viešnagės JAV, jis važiuos koncertuoti į Suomiją. Iš Čikagos M. Tamosiūnas buvo nuvykęs į sanitarijos distrikto patikėtinus (praėjusį kartą į šią poziciją buvo išstatytas Valdas Adamkavičius, bet pralaimėjo), o Savickas rungtis dėl per rinkimų Illinois valstijos senatą. Tai ir vis-

tiškos patriotizmas; reikalauti, kad Maskva grąžintų pagrobtas Japonijos žemes Japonijai; pritar-ti Pietų Vietnamui, atsisakančiam sudaryti mišrią vyriausybę su komunistais, nes tai vestų prie pavergimo viso Vietnamo, ir apeliuoti į Jungtines Amerikos Valstybes savo kariuomenės atitraukimą taip sutvarkyti, kad nenukentėtų Vietnamo gynyba; pasisakyta prieš Bonnos-Maskvos 1970 m. rugpjūčio 12 d. pasirašytą sutartį, kuri esanti žalinga ne vien Vokietijai bei vokiečiams, esantiems R. Vokietijoje, bet ir visam pasauliui, ir prašytas V. Vokietijos parlamentas jos neratifikuoti, o vokiečiai — ginti laisvę nuo rusiškojo ir kinietiško komunizmo.

ABN aktyvumas Kaip visose kitose, taip ir šioje konferencijoje labai aktyviai reišėsi Antibalševikinis Tautų Blokas, o ypač jo pirmininkas p. Stecko, buvęs laisvos Ukrainos ministerių kabineto pirmininkas, ir šio bloko spaudos skyriaus vedėja p. Steckienė. Tik jų dėka buvo priimta rezoliucija, liečianti vien Ukrainą, nors joje kalbama ir apie visas Maskvos pavergtas tautas. Kai kurios rezoliucijose paminėtos visos Maskvos pavergtos tautos, kurių tarpe minima ir Lietuva.

Kiek tenka stebėti Antibalševikinio Tautų Bloko veikimą, reikia pasakyti, kad ši organizacija yra pasidariusi jau globalinė, turi bičiulių daugybę plačiai žinomų politikų, valstybininkų, visuomenininkų, kultūrininkų, taktininkų Maskvos pavergtoms tautoms išsilaikymo kovoje. Todėl, atrodo, būtų labai naudinga, jei mūsų organizacijos, dirbdamos politinį darbą, suėitų ir ryši ir su šiuo Bloku. Jo skyrių galima rasti visur. (Centras yra V. Vokietijoje, 8 Muenchen 8, Zepelinstr. 67).

Šio Bloko visa našta, neišskiriant ir milžiniškų išlaidų, daromų vykdančių jo uždavinius, neša pirmoje eilėje ukrainiečiai. Viešų lėšų ši organizacija iš niekur negauna.

Baigiant konferenciją Tokijai mieste, kalbėtojų tarpe buvo ir Kubos diktatoriaus F. Castro sesuo. Sekanti konferencija įvyks 1971 m. liepos mėn. Maniloje, Filipinuose. J. Kairys

A + A
KLEMENSUI ŽUKAUSKUI

staiga mirus, jo broliui BENEDIKTUI ir visai PODERIŲ šeimai gilią užuojautą reiškia —

Jadvyga, sūnūs Rimas ir Aleksandras Gasperai

A + A
KLEMENSUI ŽUKAUSKUI

staiga mirus, jo broliui BENEDIKTUI ir visai PODERIŲ šeimai gilią užuojautą reiškia —

Viktorija ir Ignas Girdzevičiai

A + A
KLEMENSUI ŽUKAUSKUI

netikėtai atsiskyrus nuo mūsų, broliui BENIUI ir PODERIŲ šeimai reiškiamė giliausią užuojautą —

Nijolės šeima Julė ir Zenonas

A + A
JUOZUI KRIAUCIŪNUI

mirus, žmonai ALBINAI bei dukterims BIRUTEI, JANINAI ir ONAI reiškia gilią užuojautą —

R. G. Tetmajeriai

A + A
JUOZUI KRIAUCIŪNUI

mirus, žmonai p. KRIAUCIŪNIENEI, dukroms — ONUTEI, JANEI ir BIRUTEI bei jų šeimoms gilią užuojautą reiškia —

Irena ir Vyt. Mačikūnai J. Žakavičių šeima

PRANUI VORININKAIČIUI tragiškai žuvus, jo žmonai ONUTEI, sūnams ir dukrai bei jų artimiesiems reiškia nuosirdžią užuojautą —

Bronius Rūkštelis

6 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1970. XI. 12 — Nr. 46 (1085)

LIETUVIŲ ATSTOVŲ NUTARIMAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės VII-sios krašto tarybos III sesijos, įvykusios 1970 m. spalio 24—25 d. d. National Library patalpose, 395 Wellington Street, Ottawa, Ontario,

REZOLIUCIJOS

BROLIAMS IR SESEMS LIETUVOJE

Kanados Lietuvių Bendruomenės VII-sios krašto tarybos III sesija, susirinkusi Kanados sostinėje Otavoje, sveikina Jus, sesės ir broliai, pavergtoje tėvynėje. Mes visi, tėvynėje ir išvykioje, dirbame bendram tikslui — lietuvių tautos ir lietuvių kultūros išlaikymui, tvirtai tikėdami, kad mūsų tėvynė vėl bus laisva ir nepriklausoma.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Kanados Lietuvių Bendruomenė didžiuojasi ir džiaugiasi veiklomis mūsų jaunimo organizacijomis, meniniais ansambalais, šokių grupėmis, choralais ir kitais vienetais, nes tik organizuotas jaunimas galės išlikti gyvas lietuvių. Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba ir apylinkių valdybos dėsis visas pastangas ištraukti į lietuvių jaunimo organizacijas visą lig šiol nuosilauk stovintį jaunimą. Tenelieka nei vieno jaunuolio ar jaunuolės, kuris nedalyvautų bent vienoje jaunimo organizacijos veikloje.

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ REIKALU

Mokinių skaičiaus mažėjimas mūsų lituanistinėse mokyklose yra vienas didžiausių KLB rūpestių. Šalia šeimos, lituanistinė mokykla yra pagrindinis veiksnys lietuvių išlaikyti. KLB krašto tarybos sesija kviečia visas lietuviškas šeimas namuose vartoti tik lietuvių kalbą ir savo jaunimą nuo mažų dienų siusti į lietuviškus vaikų darželius ir šeštadienines mokyklas. Krašto valdyba ir apylinkių valdybos išspareigoja savo lėšas pirmoje eilėje naudoti lietuviškos mokykloms ir lietuviškam švietimui.

LEŠŲ TELKIMO REIKALU

Išsišakojusiai bendruomeninei veiklai ir kovos už laisvą organizacijom struktūra minimalių lėšų. Visos KLB apylinkių valdybos kviečiamos susirūpinti

stropesniu solidarumo įnašu rinkimu ir kitų lėšų telkimu Tautos Fondui, Kanados Lietuvių Fondui, Vasario 16-sios gimnazijai, būsimam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ir kitiems gyvybiniams lietuvių išlaikymo reikalams.

Padėkos

KLB VII-sios krašto tarybos III sesija dėkoja visiems ją sveikinusiems žodžiu ir raštu.

Krašto tarybos sesija, išklau-siusi krašto valdybos metinius pranešimus, reiškia didelę padėką visai valdybai, ypač jos pirm. dr. S. Čepui, už sėkmingą bendruomeninį darbą.

Didelė krašto tarybos sesijos padėka priklauso dr. M. Ramūnienei už lietuvių skyriaus suorganizuojamą valstybinę Kanados bibliotekoje Otavoje.

Krašto tarybos sesija dėkoja „Gyvataro“ vadovei ponai G. Breichmanienėi ir visiems gyvatariečiams Hamiltone už iš-vyką į Vakarų Kanadą, tuo su-stiprinant bendruomeninį ryšį su tautiečiais tolimose mūsų apylinkėse.

Abu Kanados lietuvių laikraščiai — „Tėviškės Žiburiai“ ir „Nepriklausoma Lietuva“ nemokamai skelbė informaciją bendruomeniniams reikalais ir savo skiltyse stiprino bendruomeninę idėją tautiečių tarpe. Abiejų laikraščių leidėjams ir redaktoriams krašto tarybos sesija reiškia didelę padėką.

Didelė krašto tarybos sesijos padėka priklauso Otavos apylinkės pirm. inž. A. Paškevičiui ir visai apylinkės valdybai, o taip pat ir visiems otaviškiams lietuviams, už šio suvažiavimo sėkmingą suruošimą ir didelį jų vaišingumą.

Prezidiumas:
A. Pocius
Dr. P. Lukoševičius
Dr. A. Jukus

Niagaros pusiasalis

LIETUVIŲ DIENOS RENGIMO APDĖKOJIMAI. Nors dar nespejome atsikvėpti nuo gražių įspūdžių iš Londono Lietuvių Dienos, jau pradedame rengtis sekančiai, t. y. 17-tai L. Dienai Niagaros pusiasalyje. St. Catharines liet. kolonija neturi nei sporto, nei jokio meninio vieneto. Šio darbo teks imtis taip vadinamajam gvardijai. Būty labai malonu, jei prie šio gražaus įvykio prisidėtų ir kaimyninės Wellando apylinkės bei Niagara Falls lietuviai. Rengiant L. Dieną nėra būtina sekti kitų metodais ir viską daryti lygiai taip, kaip kiti padaro. Mažos liet. kolonijos, neturėdamos savo meninių pajėgų bei sporto vienetų, turėtų pasirinkti kitoki būdą, daugiau tinkantį esamoms sąlygom.

Mielai yra pasiklausti lietuvių dainų mums patiems ir pasigrožėti įvairiaspalviais tautiniais drabužiais bei tautiniais šokiais, bet L. Dienos proga mes privalome kiek galint plačiau pasirodyti kitataučiams. Mažos liet. salelės tik retais atvejais pajėgia atsikviesti didesnius meninius vienetus bei solistus ir tik tais atvejais gali atitinkamai pasirodyti kitataučiams.

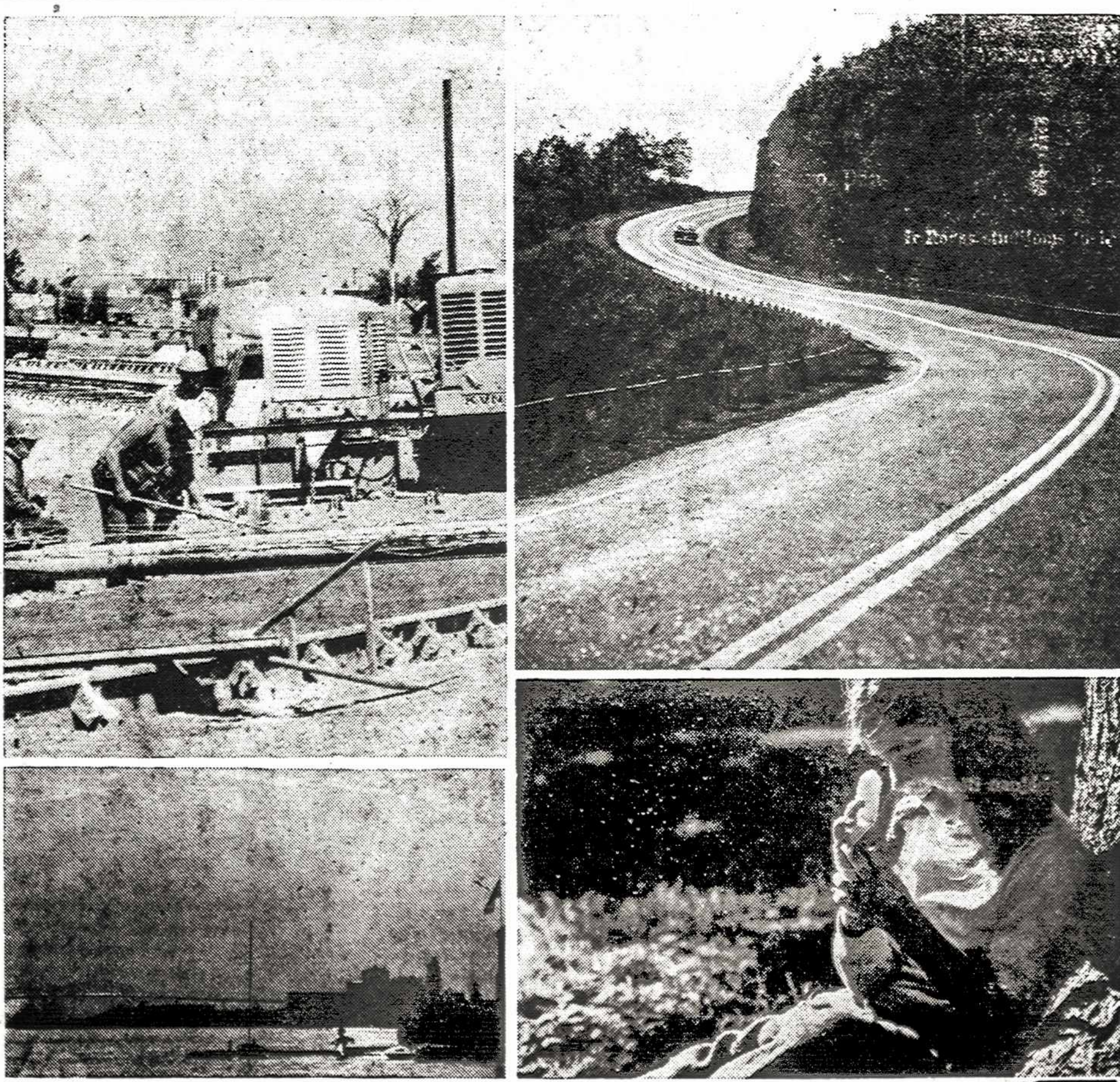
Nors mes esame, palyginti, mažytė etninė grupė šio krašto tautybių mišinyje, visdėto sugebame tam tikrais atvejais prasimuoti į pirmąją eilę. Pvz. „Gyvataro“ pasirodymai Prancūzijoje, Vokietijoje ir Kanados vakaruose. Imkime kad ir „Gyvataro“ paskutinį pasirodymą Red Deer, Alta, vietovėje, kur tik 2 lietuvių šeimos gyvena (žiūr. „TZ“ nr. 42), o žiūrovų buvo net keli šimtai.

L. Diena visuomet sutraukia daug saviškių iš artimų ir tolimesnių vietovių. Taip pat apsilanko į LD parengimus ir vienas kitas oficialus šio krašto valdžios atstovas bei vietos burmistras, ir mes tuo didžiuojamės. Mūsų parengimai turi ne vien tik meninę, sportinę bei kultūrinę paskirtį, bet ir tautinę-propagandinę, o gal tiksliau pasakius, rezistencinę. Kviečiant svečius kitataučius ir mūsų parengimus, gal nereikėtų apsiriboti vien tik vietos burmistrų ir valdžios atstovais.

Demokratinėje sistemoje vadovauja ne pavieniai asmenys-diktatoriai, bet žmonių daugumos išrinkti atstovai, o ta dauguma-mas sudaro darbininkai, ūkininkai, studentai ir kiti. Šiame kontinente labai didelį vaidmenį vaidina darbininkai per savo unijas ir su jų balsu yra skaitomas, ypač JAV-se. Taip pat stipriai susior-ganizavę yra universitetų studentai ir įvairiai reikšiami viešame gyvenime. Dauguma mūsų dirbame fabrikuose ir priklausome darbininkų unijoms. Turime vietos universitetuose lietuvių studentų. L. Dienos proga reikėtų kviesiti garbės svečius darbininkų unijų, studentų atstovus ir šių masė-jų įsijungti draugų mūsų tautinių aspiracijų paramai.

Ir kitataučių maldos namus turėtume panaudoti mūsų tautinėms aspiracijoms. Labai yra malonu klausyti lietuvių kalbą pamokslininko, bet jis tik mums vieniems esti suprantamas.

Nukelti į 9-tą psl.

Ontario

Ar yra kita mielesnė vietovė?

Ontario gyventojai — tokios rūšies žmonės, kurie čia nepasilikę, jei būtų kita geresnė vietovė. Mes esame žmonės, atvykę iš šimto kraštų čia kurti ir statyti, ginkluoti ryžtų, raumenų jėga ir sėkmės troškulių. Mes esame vyrai ir moterys, per dešimtmečius sukūrę tokį gyvenimo lygį, kuriam pasiekti kituose kraštuose reikėjo šimtmečių. Vienintelis mūsų netobulumas — chroniškas kluklumas. Ontario gyventojai didžiuojasi savo provincija ir Kanada bet... tai retai tepareiškia ki-tiems. Ekonominio požiūriu tokia laikysena yra klaidinga. Juo daugiau žmonių garsins Ontario ir Kanada, juo bus geriau, nes mes iš tikro turime kuo girti. Šiuo metu kai doleris turi didelę paklausą, Ontario gyven-tojai turėtų įsidėmėti, kad provinciniai mokesčiai išsi-

laikė savo lygyje iki 1970 metų. Mes turime net per-teklių sudarę, nors reikalingos programos nebuvo už-mirštos. Pavyzdžiui, Ontario Housing Corporation iki šiol įnamino 120.000 gyventojų. Šiuo metu veikia beveik milijono dolerių vertės programos 200 Ontario vie-tovių. Mums reikalinga veržli ekonomija palaikyti tiems svarbiems planams. O tai liečia ir jus. Mūsų gamyba padvigubėjo per paskutiniuosius dešimtį metų ir mūsų pajamos per dvyliką metų. Ontario gyventojai nesėdi ant sėkmės lauro. Mūsų laukia naujas dešimt-metis, pilnas sunkių bandymų ir galimybių gyvenimo lygiui dar labiau pakelti. Norėdami įgyvendinti šiuos uždavinius, privalome pasitikėti savimi, o tai jau nėra bloga idėja.

Kiekvieną kartą, kai jūs stiprinatė Ontario... Ontario provincija ir Kanada darosi truputį stipresnės.

Government of Ontario John Roberts, Prime Minister.

VYTAUTAS KAIRYS

Vieną gražų rudens vakarą, matydami šviesas languose, užsukau į Hamiltono, Ont., parapijos salę. Atidars duris išvystu scenos būrelį jaunimo. Vieni ant scenos vaikščioja, atrodo, vaizduodami įvairius tipus, kiti laukia savo eilės scenoje. Pačiam viduryje skrajoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė, šios grupės ilgametė vadovė ir režisėrė, kuri su šypsena ir tuo pačiu metu lygiu pabardama asmenis scenoje, moko jaunimą vaidinti. Tai Hamiltono dramos mėgėjų teatras "Aukuras" repetuoja B. Sruogos "Dobilėlį penkialapį". Už valandėlės artistai padaro pertrauką. Ta proga pasinaudojęs, prisistatinu prie p. Kudabienės:

— Ponia, "Aukuras" šiemet mini 20 metų gyvavimo sukaktį. Būtų idomu išgirsti Jūsų pasakymus ir pasidalinti mintimis su skaitytojais apie tą ilgą 20 metų "Aukuro" veiklą. Pirmiausia, norėčiau paklausti, kas paskatino Jus pasirinkti scenos darbą?

— Labai malonu... Pirmas jūsų klausimas verčia mane grįžti net 30 metų atgal. Mano abū tėvai buvo teatro žmonės, todėl noras ir prisirišimas prie teatro buvo man tarytum įgimtas. Ma, domio visos meno šakos.

Aktorė E. Dauguvietytė-Kudabienė, "Aukuro" teatro režisėrė mokiusi dainavimo, šokio, pianino. Pradėjau lankyti dramos studiją Kaune pas aktorius Stasį Čaikauską. Drama mane jaunystėje žavėjo. Tos idomos studijinės pamokos, kaip veiklų nagrinėjimas, charakterių įsiskaitymas, savo asmenį pažinimas, duomenų išvystymas, nuotaukų įsiskaitymas, fantazijos lavinimas, interpretacija, improvizacija ir t. t. Visa tai užėmė visas mano mintis, mano jaunystės svajones... Atsidūriau lyg kažkokiam pasakui pasauli, kurį aš seku ne kaip praivis, bet kaip dalyvis. Kaip dalis to magiško žodžio menas—teatras. Negalėjau sustoti, nes norėjosi daugiau žinoti ir suprasti įvairius žmones. Tai buvo lygi pasitraukimas nuo realaus gyvenimo, bet kartu buvo dabartis ir ateitis.

— Kas geriau Jums patinka—vaidinti ar režisuoti?

— Aš net dabar kiekvienai artistei, kuri vaidina idomias vaidmenis, pavydžiui. Gal tas jausmas ir negarbingas, bet tai yra tiesa. Aš esu aktorė, ne režisėrė. Mano režisavimas yra labai mėgėjiškas. Režisuoti ne tik yra atsakingas, bet ir labai nedėkingas darbas. Turi daugiau rūšis, apgalvoti, turi padėti kiekvienam aktoriumi. Veikalui užbaigus esi jau nebereikalingas. Pasisekimas yra skiriamas aktoriumi, o veikalui nepavykus kaltė tenka režisoriui.

— Kokie pasisekimai ir nusivylimai Jus lydėjo per tuos 20 metų?

ISIGYKITE TIKYBOS VADOVĖLIUS

"Tikybės vadovėlis", sekant kun. K. Žitkaus paruoštus "Tėve mūsų" ir "Tikrų", perredaguotas ir išleistas 1958 m. Gaunamas LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID, 64-09 56 Rd., Maspeth, N. Y. 11378, USA. Kaina \$1.00. Mokykloms nuolaida — \$50 egz. "Tikybės vadovėlis" yra taip sureduotas, kad mokinyš išmokęs jame pateiktas žinias, bus pasiruošęs priimti pirmąją Komuniją ir Suvirtinimo sakramentą.

"Mano katekizmas" — 4—6 metų vaikučiams; taip pat gaunamas tuo pačiu adresu; kaina \$.25. Nedaug turima.

"Kova prieš Dievą Lietuvoje" — \$1.00. "The War Against God in Lithuania" — \$1.00.

ENCYCLOPEDIA LITUANICA,

Lietuvių Enciklopedijos bei kitų LE leidyklos leidinių prenumeratų užsakymus bei prenumeratos mokestį priima šie LE leidyklos talkininkai Kanadoje:

STASYS DALIUS, 506 Upper Sherman Ave., Hamilton 53, Ont., Canada
ir
AUGUSTINAS KUOLAS, 30 Riverside Cres., Toronto 3, Ont., Canada.

mus. Todėl mėgėjų teatro lygis eina bangomis — tai pakyla, tai nusileidžia...

— Ką galėtumėte pasakyti apie šiuo dienų jaunimą, kuris dirba "Aukure"?

— Aš labai norėčiau jį suprasti, bet man labai gaila, kad nevisuomet pavyksta. Atrodo, kad jaunimas skuba pergyventi ir dažnai maiti jo akyse nuobodumą. Lyg būtų viskas neįdomu, ir jie viską žino. Gaila, tik vėliau sužinos, kad jie dar daug ko nežino. Jie pateikia daug klausimų, bet netaikiai atsakymų arba nepriima nepalankių atsakymų. Lietuvio jaunolio atėjimas į organizaciją nevisuomet yra savanoriškas. Dažnai jis ateina tėvų varomas ir todėl sėdi be noro — iš jo mažai naudos. Jis turi pats suprasti ir norėti. Dauguma jų ateina į tą grupę, kuri turi išvysti "lots of fun". Jų idealizmas neveikia. O jaunulis be idealo — tai kaip žiedas be kvapo. Turiu savo grupę 20 artistų, kurie scenoje pradeda pirmuosius žingsnius. Daugiausia užkrečia pasisekimas. Su juo atsiranda noras ir garbės troškimas. Bet to dar negana, nes egoizmas neleidžia aukotis: pradeda mylėti save mone, o ne meną savą. Reikia mokėti juos sudominti "užkūrenti" scenoje ir ugdyti meile lietuviškam žodžiui. Šių dienų jaunulis turi būti užimtas ir sunkiai dirbti.

— Kokia teatro mėgėjų paskirtis tremtyje?

— Atrodo, kad mūsų visų lietuvių paskirtis yra ta pati — išlaikyti lietuviybę. Man atrodo, kad per teatrą galima daug pasiekti. Žmogus, kuris dirba teatre, aukojasi, bet labai daug ir gauna — lavina lietuvišką žodį, nagrinėja istoriją ir t. t. Teatras dabar nėra vien tik meninis vietas, bet ir skaidrus lietuviybės švyturys tremtyje.

— Kurie žmonės Jums daugiausiai padėjo?

— Per 20 metų jų visų neišvardinsi. Bet dalį jų galėsim pamatyti mūsų 20-mečio leidinyje. Norėčiau dėkingai prisiminti mons. J. Tadaraušką, kuris per tuos metus niekuomet neatsisakė padėti. Didelė pagarbą dail. Algiiui Trumpickui, kuris net 15 metų be jokio atlyginimo kūrė dekoracijas: visai "Aukuro" valdybai, aktoriams, organizacijoms, kurios kviečia gastrolemis. Didelės paramos sulaukė iš p. Deksnio, kurie daug padėjo ir padeda. Ačiū ir tamstai. P. Kairių, kad man padeda. Man patinka apie savo darbą rašyti nepridera...

— Kaip visuomenė priima Jūsų darbą?

— Pasaulis yra margas — taip pat ir mūsų visuomenė. Vieni labai remia mus, kiti mažiau domisi, ne tik mumis, bet ir visais parengimais. Jie neateina, bet labai mėgsta kritikuoti, nes, mat, jie būvę Kaune ar Vilniuje ir matę geresnių pastatymų. Jie užsidarė savo futliaruose, kad ir su akomiumi pamušalu... Skaudu, kad esama tokių, kurie per 20 metų nėra matę nė vieno "Aukuro" pastatymo. Tai nesu prantama...

— Ar tie 20 metų yra verti tų pastangų?

— Eilinis žiūrovas į tai galėtų geriau atsakyti nei aš. Bet aš jaučiu, kad atlieku reikalingą darbą, nors pavargęs dažnai pagalvoju, ar tikrai tai yra verta tiek daug nervų, laiko, pastangų? Ar ne perdidelis kartais mano mokestis? Nepastebėjau per darbą nei kaip vaikai užaugo. Lekiu, lekiu, keliu...

— Ką patartumėt jaunam žmogui, kuris veržiasi į teatro darbą ir stengiasi padaryti karjerą scenoje?

— Patarti yra pavojinga, nes kas tikrai nori tapti aktoriumi, eis ir veršis — nei atkalbinėjimai, nei patarimai nepadės. Tik jaunulis turėtų žinoti, kad scenos darbas nėra lengvas. Nusivylimas daug — vien gabumų neužtenka. Reikia daug darbštumo ir veržlumo. Jis turi išmokyti daugiau klausyti nei kalbėti. O menininkų tarpe būna priešin-gai.

— Ponia Kudabienė, Jūsų 20 metų veiklos repertuaras yra gausus ir įspūdingas. Jame turė-jote dramų, istorinių veikalų, tragikomedijų. Kodėl pasirinko te statyti komediją 20-mečio su-kakčiai?

— B. Sruogos "Dobilėlis penkialapis" yra gyva lietuviška komedija. Kaip matote, ir artistai repetuodami yra linksmoji nuotaukai. Mes tikimės, kad ir žiūrovams perteiksime tas nuotai-kas...

Atsisveikindamas su p. Kudabiene ir jos aktoriais, jaučiu, kad palieku ne dramos studiją, bet didelę liuanistikos mokyklą, būrelį idealistų-patriotų, skaidrų lietuviybės švyturį neramiame tremties vandeninyje.

Jurgis Juodis, Anbo virš Kauno. Jo darbų paroda buvo surengta š. m. lapkričio 7 ir 8 d. Worcester, Mass.

Juodis — žirgų ir sūkurų dailininkas

PRANYS ALSENAS

Kas jo kūrinius matė, pasakys, jog brooklyniešis Jurgis Juodis — labai savitas, išradin-gas, itin lakios fantazijos dailininkas. Jo kūriniuose vyrauja žirgai ir banguojantys sūkuriai, besiraita, besisuka ir kyla į augstį — dangop, o gal ir Dievop, nes daug jo kūrinių temų yra religinio pobūdžio, kaip "Prisikėlimas", "Vėlykų rytas prie Gedimino kalno", "Eik šalin, šėtone" ir kt.

Su Jurgiu Juodžiu mane riša 37-rių metų pažintis ir draugystė. Mielai prisimenu 1933 m. rudenį. Tada buvau gusaras, dirbau eskadrono raštinėje. Štai, atvyko nauja grupė. Į mūsų eskadroną patekusiųjų tarpe buvo augstas, pablyškęs ilgako-jis jaunulis, pavarde — Juo-dis. Kadangi tai būta idomaus ir labai entuziastiško tipo as-mens, susipažinome ir suartėjo-me. Pasirodė, jo esama kūry-bingo individo.

Salia naujokinio apmokymo, jam buvo duotas ir pridėtinis darbas — gusarų naujų kareivinių išdekoravimas išlaikinių pusej. Abu dalyvavom savo rašiniams gusarų pulko kažkokia proga leidžiamam leidiny-met-rašty, abu laisvalaikio eidavom į Gusarų plentę Marytės laiko-ma krautuvėlę išgerti pieno ar grietinėles su skaniosiomis bulku-tėmis ir t. t.

Užbaigęs karo tarnybą, išvykau namo. Jurgis, pusemikiu vėliau atvykęs, liko tarnauti. Su juo pasiliko dar tos pačios laidos mudvieji geras draugas, dėl konservatyvūs baigimo pavėlavęs atvykti pulkan, vadova-vęs gusarų pulko chorui — muz. komp. Bronius Budriūnas, dabar taip pat besirandęs šia-pus Atlanto. Jurgis Juodis, bent iš pradžių, buvo didelis gusarų žirgų mylėtojas ne tik gyvenime, bet ir savo kūryboj. Vė-liau jo lakiai fantazijai žirgų tempas atsibodo. Kartą jis man tarė: "Žinai, Pranei, žirgų joti ir lėkti šuoliais gerai, bet vis-dėlto peržema vieta ir perlėtas tempas. Norėtusi skristi padan-gėmis, ir tai greičiau nei žirgas lekia..."

Po šešeto mėnesių jau gavau Jurgio laišką nebe iš gusarų pulko, bet iš karo mokyklos. Mat, jis, užbaigęs tarnybą gusaruose, išsikėlė ten, kur... greitesnis tempas. Į karo m-klą jis įstojo aviacijos skyriun, kurį baigęs gavo lakūno leitenan-to laipsnį.

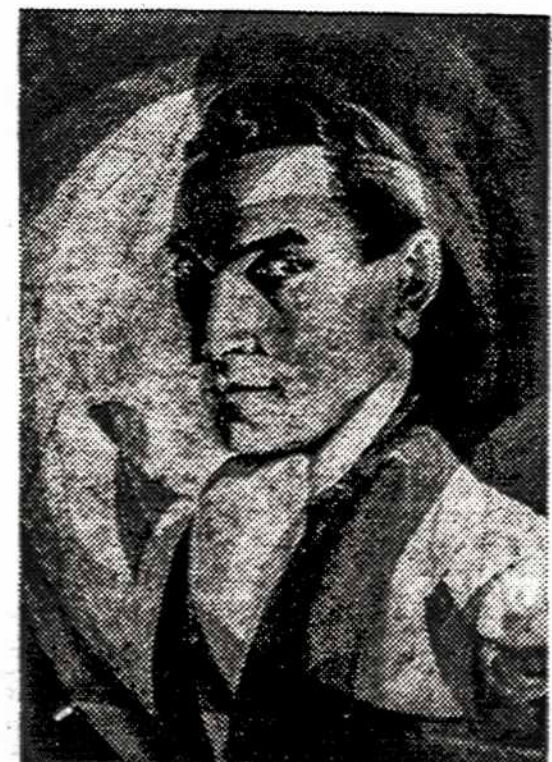
Beje, Jurgis Juodis į gusarų pulką atkilo baigęs gimnaziją, lankęs meno mokyklą, studija-vęs dail. Vienožinskio studijoj, bet niekur tos rūšies mokslo nebaigęs. Nežinūnta to, jis visą laiką buvo ir tebėra labai sa-vito stiliaus dailininkas. Vieto-mis jo kūryba primena šimo-niškus etudus, vietomis čiurlio-niškus, tačiau ne sekimo pras-me, bet daugiau techniniu po-žiūriu.

Antrasis pasaulinis karas, kaip tūkstančius kitų mūsų tau-tiečių, taip ir J. Juodį išblo-kė iš tėvynės Vokietijon. Ir ten jis neužmiršta meno kūrybos: studijuoja vokiečių menininko prof. E. Scheferio studijoje, o

atvykęs Amerikon, nors dirb-damas fabrike, lankė "Famous Artists School". Westport, Conn., kur trejų metų kursą už-baigė per dvejus metus, gauda-mas diplomą ir ypatingą atžy-mėjimą.

Taigi, Jurgio Juodžio meno studijos tęsėsi, galima sakyti, labai ilgai: nuo tėviškos (Suval-kijos) laukų, kur su kreidos ga-balėliu ar pieštuku jis piešė ant tvoru ar popieriaus skiautelių, iki Kauno, Vokietijos ir paga-liau Amerikos. Apie jo kūrybą labai idomiai parašė ukrainietė rašytoja Marija Harasovska-Dacyszyn. Jos rašinys buvo at-spausdintas Cikagoje išeinan-čiame ukrainiečių žurnale "Ovvd" (Akiratis), nr. 3/146, 1968: "...Koks nuostabus rei-škinys tos bangos — apskriti-mai. Tie nuostabūs reiškiniai tiek gliauli į smilgą, o sielon, kad visa vėlyvesnė jo talentinga ta-pyba liko paženklinta tuo ban-gavimu, tais skrituliais... Jis vi-sur aplink save mato saulės šviesų atspindžius, apskritimais supančio oro skritulius: net ju-desys reiškiasi skritulių verpe-tais..."

Apie žirgus, kurių savo te-mose jis niekad neužmiršo, nors vėliau nebeįdomino jais,

Dail. Jurgis Juodis

o skraidė padangėmis lėktu-vais, — ta pati autorė rašo: "Lankančiam Jurgio Juodžio parodą prabėga žirgai Eugene Delacroix, Napoleono laikų prancūzų dailininko; gauruoti žirgai mūsų šimtmečio pradžios žymiosios amerikietės dailininkės Marijos Cassatt..., išsitar-šę žirgai Podkovinskio bei Chel-minskio; žirgai kovų sūkurį Ivancija bei Perfekcio; žirgai Brandto ir Jano Matejko; žir-gai Fridricho Remingtono, žy-maus amerikiečio, laukinių va-karų vaizdų atkūrėjo; žirgai mūsų Zaporožės-Sičės meistrų Ivancija bei Perfekcio; žirgai Andrusivo... bet Jurgio Juo-džio žirgai yra kitokie. Ir jis pats visai kitoks. Jo vaikytyje išgyventos aplinkumos nepaste-bimos bangelės-skrituliai yra įpinti beveik į kiekvieną pa-veikslą, centrine figūra paim-tas žirgas, o tema — jo Tėvynės istorija."

ARNOLDAS GIEDRAITIS Cika-gos priemiestyje Old Town turi nuo-savą Playhouse teatrą, kuriame laikas nuo laiko jis stato eksperimen-tinius prancūzų autorių veikalus an-gli kalba. Vaidina jauni aktoriai, ku-rių tarpe yra ir lietuvių su kylan-čia žvaigžde Dalia Mackuviene prie-šakyje. A. Giedraitis pastatymus pa-lankiai vertina Cikagos spaudo, o universiteto laikraštis "Chicago Ma-noon" pabrėžė, jog tik tokių pasi-žentelių dėka teatro menas Ameri-koje turi užtikrintą ateitį.

KOL PRIEŠAS PLŪSTA, MES LAIMIM—REMKIME VLIKĄ, AUKODAMI TAUTOS FONDI!

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ENCYCLOPEDIA LITUANICA lei-dėjas Juozas Kapočius, norėdamas paspartinti paruošimo ir išleidimo darbus, redakcinį kolektyvą, kuriam lig šiol priklausė prof. S. Sužiedėlis ir prof. R. Sealey, papildė naujais re-daktoriais. Spalio 19 d. Niujorke, Lietuvių Kultūros Židinyje, įvykusia-me posėdyje pasiskirstyta darbu: prof. S. Sužiedėlis baigia II tomo koordinatorių; V. Rastenis baigia II tomo dalį (daugiausia J raidės te-mas) ir redaguoja III tomą (K-L-M); prof. J. Jakštas redaguoja IV tomą (N-R); prof. A. Kučas — V tomą (S-T); prof. J. Puzinas — VI tomą (U-Z); prof. A. Landsbergis redaguoja visiems dar neišleistiems toams li-teratūros, dailės temas bei tų sričių menininkų biografijas-apibūdinimus. Kaikurioms temoms paruošti yra pa-kviesti ir vėliau bus kviečiami atski-rų sričių specialistai. Prof. R. Sealey yra tekusios kalbos redaktoriaus - sti-listo pareigos. Visi sekantieji Ency-clopedia Lituonica tomai bus ruošia-mi lygiagrečiai, kad juos būtų gali-ma išleisti be didesnių pertraukų. Darbą numatoma užbaigti 1973 m.

DAIL. ELENOS KEPALAITES naujausių skulptūrų ketvirtioji indi-viduali paroda lapkričio 3 d. atidary-ta Niujorke, Phoenix galerijoje, 939 Madison Ave. Didžioji skulptūrų da-lis yra atliedinta bronzoje. Galerijos vadovybė savo pranešimuose sūduoti pabrėžia, kad dail. E. Kepalaitė yra gimusi Lietuvoje ir kad jos bronzine skulptūra "Sutvėrimas" jau 1968 m. įteigta Pensilvanijos Dailių Menų Akademijai.

DAIL. LEONAS URBONAS. To-ronto apsiostojęs Australijos lietuvių, pradėjo seriją parodų ir paskaitų JAV miestuose. Pirmoji jo paroda rengiama lapkričio 13—15 d. d. Bos-tone, Lietuvių Tautinės Sąjungos Na-muose, kur dail. L. Urbonas taip pat skaitys paskaitą ir praves diskusijas tema "Minties ir vaizdo formavi-mas". Parodą rengia ir globoja Bos-tono L.B. Kultūros Klubas valdyba. Lapkričio 20 — 22 d. d. Hartfordo Amerikos piliečių lietuvių salėje įvyksiančioj parodoj dail. L. Urbonas išstitys apie 30 įremtųjų savo tapy-bos darbų ir neįremtųjų kūrinių ap-lanką. Gruodžio 1 d. dail. L. Urbono 20 tapybos darbų paroda atidaro-ma Klevelande, John Carroll universite-to meno skyriuje, šios institucijos dės-tojams ir studentams. Čia jis skaitys paskaitą anglų kalba apie meni-ninko pamonę ir kūrybine ekstazę. Naujosios lietuvių parapijos salėje dail. L. Urbono praplėsta ir papildy-ta paroda įvyks gruodžio 5—6 d. d. Čia ji rengiama lietuviams, bet ja domisi ir keli amerikiečiai, įsigije dail. L. Urbono kūrinių. Pirmąją sa-vo kūrinių parodą Klevelande dail. L. Urbonas yra surengęs 1967 m. Gallery International patalpose, kai jis pirmą kartą viešėjo JAV ir savo bazę buvo pasirinkęs Klevelandą.

VAKARU EUROPOS LIET. SIE-LOVADA Vokietijoje pradėjo leisti mažą žurnalą "Krivulė", kuris skir-iamas Katalikų Bendrijos reika-lams. Redaguoja kun. dr. P. Celie-sius ir kun. Br. Liubinas.

"DIRVOS" NOVELS KONKUR-SUI buvo gauta 10 novelių. Los An-geles posėdžiavęs vertintojų komite-tas — Rita Bureikienė, Česlovas Ged-gaudas ir Jurgis Gliauda vieną no-velę gražino "Dirvos" redakcijai, nes jos autorius ją buvo pasirašęs And-riaus Mirono spaudoje vartojamu ir visiems gerai žinomuo Norimo lita-ratūrinu vardu. Konkursu taisyklės reikalauja pasirinkti tokius slapvar-džius, kurie neturi nieko bendro su rašytojų literatūriniais vardais. "Dir-vos" redakcija buvo paprašyta no-velę "Tikiai Nemunėlis teka" grąžinti jos autoriui.

GYDYTOJŲ ZMONŲ KOMITE-TAS lapkričio 28 — gruodžio 6 d. d. Detroito Lietuvių Namuose rengia talentingos 15 metų amžiaus lietuvi-tės Rasos Arbatės darbų parodą. Ji yra Santa Monica, Kalifornijoje, gy-venančių rašytojos Alės Rutos ir ar-chitekto Edmundo Arbų dukte, at-kreipusi kritikų dėmesį Los Angeles rengtose parodose.

CIKAGIETĖ DAIL. GIEDRĖ ŽUM-BAKIENE emalio darbų parodą su-rengė Niujorke, Lietuvių Kultūros Židinyje, spalio 17—18 d. d. Ji buvo išstatčiusi 32 emalio technika atliktus darbus.

DARIAUS LAPINSKO naujosios operos "Amadar" lapkričio 28—29 d. d. Cikagoje numatyta premjera atidedama 1971 m. vasario 27—28 d. d. Šiai devynių paveikslų operai lib-retą yra parašęs poetas Kazys Bradūnas, pasinaudodamas O. V. Milašiaus poema "Miguel Manara". Opera žiūrovą nukelia pamainomis į XVII šimtmetį ir į dabartines dienas, kol pagaliau baiginiame paveiksle dvi istorijos susilieja nežemiškoje rea-lybėje.

ARNOLDAS GIEDRAITIS Cika-gos priemiestyje Old Town turi nuo-savą Playhouse teatrą, kuriame laikas nuo laiko jis stato eksperimen-tinius prancūzų autorių veikalus an-gli kalba. Vaidina jauni aktoriai, ku-rių tarpe yra ir lietuvių su kylan-čia žvaigžde Dalia Mackuviene prie-šakyje. A. Giedraitis pastatymus pa-lankiai vertina Cikagos spaudo, o universiteto laikraštis "Chicago Ma-noon" pabrėžė, jog tik tokių pasi-žentelių dėka teatro menas Ameri-koje turi užtikrintą ateitį.

KOL PRIEŠAS PLŪSTA, MES LAIMIM—REMKIME VLIKĄ, AUKODAMI TAUTOS FONDI!

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KULTŪROS PAMINKLŲ APSAU-GOS inspekcija nutarė sutvarkyti Dūkštos piliakalnį, kuris yra Nerin įtekančio Dūkštos upelio vingyje prie Tamošiškio malūno. Vilniaus universiteto studentai archeologai, vadovaujami V. Daugudžio, šia pro-ga atliko archeologinius kasinėjimus upelio apardytoje piliakalnio daly-je. Juos nustebino gausūs geležinių ir žalvarinių papuošalų, darbo ir žve-lybos įrankių, senovinių ginklų, pa-statų liekanų, grublėtos ir puostos keramikos radiniai. Pasirodo, šis pi-liakalnis buvo apgyventas rytinės baltų seimyninės bendruomenės jau pirmajame tūkstantmetyje prieš Kristų ir naudotas iki dabartinės mū-sų eros XIII-XV šimtmečių. Niekas nesitikėjo, kad piliakalnis yra toks įdomus ir turtingas kultūros pamink-las. Vietiniai gyventojai yra išsau-goję jo senąjį Pakiltos vardą.

JADVYGOS ČIURLIONYTĖS "At-siminimus apie M. K. Čiurlionį" iš-leido "Vaga". Įvadė autorė rašo: "Svarbūs atsiminimų šaltiniai — tė-vų ir vyresniųjų brolių bei seserų pasakojimai, o taip pat tradicinė šeimoje susidariusi vyriausiojo bro-lio charakteristika. Dar prieš antrąjį pasaulinį karą pradėjau užrašinėti atskirus epizodus iš savo vaikystės, kuriuose ryškėjo brolio Konstantino vaidmuo. Kai ką patikslinan vėliau, pasikabėję su broliu Povilu ir Stasiu, seserimis Juzė ir Valerija. Daug man davė M. K. Čiurlionio for-tepijonų kūrinių ir laudies dainų redagavimas."

ADOMO MICKEVICIAUS BIBLIOTEKA Vilniuje atžymėjo veiklos dvi-dešimtmetį. Ji turi suteikusi apie 400.000 knygų, kurių 70% yra grožinė ir humanitarinės literatūros kū-riniai, prenumeruoja 344 laikraščius ir žurnalus įvairiomis kalbomis. Bib-lioteką kasmet aplanko daugiau kaip 110.000 skaitytojų.

MUZIKNIO TEATRO PROBLE-MAS svarstė Rygoje įvykusi IV bal-tiečių muzikinė-teorinė konferencija. Pranešimus apie dabartinę lietuvių operą, baletą ir naujus lietuvių kom-pozitorių kūrinius skaitė vilniečiai muzikologai D. Palionytis, V. Venc-kus, V. Viliūtis ir A. Tauragis.

GRAŽIA TRADICIJA ŽEMAITI-JOJE tapo liaudies dailės diena, šiemet surengta jau aštunta kartą. Jos dalyviai, susirinkę Nasrėnų kaime, atidengė Vytauto Majoro iš ažuolo kamieno išskaptuotą Palangos Jūzės dekoratyvinę skulptūrą prie senosios sodybos, kur gimė vysk. M. Valancius ir kur dabar yra įrengtas muziejus jo atminimui. Skulptūros užrašas žemaitiškai skelbia: "Šėta čė, tamė gyvenėmė, gemė ēr pauga mona sukū-ries Žemaitėjęs rašytuos, blaivybės platintuos Muotiejės Valancius. Mel-do ožetė paveizietė Palanguos Jozė". Skulptūros papėdėje iškilmes daly-viai paliko visų pasirašytą "Lydimą-ja epistole", specialų laišką būsio-moms žemaičių kartoms.

LIEUVOS MOKSLŲ AKADEMI-JOS mįsrus choras, vadovaujamas Vytauto Četkausko, surengė koncertą paveikslų galerija paverstoj Vilniaus katedroj. Be lietuvių kompozitorių kūrinių ir liaudies dainų, programon buvo įtraukta R. Brucknerio "Ave Maria", S. Moniuskos kantata "Mil-da" ir ištrauka iš J. Haydn oratorijos "Pasaulio sutvėrimas". Akompanio-torė Vida Prekerytė vargonais pagrjo-keletą J. S. Bacho kūrinių.

VELIONIS J. MIKENO atmini-mui skirta lenta buvo atidengta prie Vilniaus dailės instituto skulptūros studijos. Ją sukūrė buvusi a. a. prof. J. Mikėno mokinė skulptorė J. Jo-naitytė. Iškilimėse dalyvavo instituto profesoriai, dėstytojai ir studentai, žodį tarė rektorius V. Mackevičius. Velionis J. Mikėnas ilgus metus yra buvęs instituto vadovu, skulptūros katedros profesorium.

PASAULINE SVEIKATOS APSAU-GOS organizacija Kaune surengtame simpoziume svarstė širdies kraujota-kos nepakankumo ir smegenų kraujotakos susirgimo problemas. Ši organizacija steigia tris epidemiologi-jos centrus — Kaune, Zagrebe, Ju-goslavijoje, ir Roterdame, Olandi-joje. Juose bus atliekami moksliniai ty-rimai ir bandomi naujieji gydymo metodai. PSA organizacijos centro Zenevoje atstovas I. Glazunovas pa-brėžė, jog Kaunas buvo pasirinktas ne atsitiktinai, bet dėl kauniečių me-dicinos mokslininkų tarptautinės reikšmės darbų širdies kraujagyslių susirgimų srityje. Akademiko Z. Ja-nuškevičiaus vadovaujami Kauno kardiologai yra sukūrę daug prietai-sų ir paruošė naujų gydymo metodų kovai prieš šią didžiąją žmonijos ryškę.

JONO AVYZIAUS prieš keletą me-tų parašytas dviejų dalių romanas "Antplūdis" pagaliau buvo išleistas pakeistu pavadinimu — "Sodybų tū-štėjimo metas". Jame "Kaimo kryžle-lėje" autorius vaizduoja įvykius vo-kiečių okupuotoje Lietuvoje. "Ant-plūdis" pirmiausia buvo skelbiamas "Pergalės" žurnale, jo inscenizacija "Sūkurys" pastatyta Vilniaus dra-mos teatre. Knyga turi 596 psl., iš-leista 30.000 egz. tiražu.

PIANISTE DAGMAR BOLOGHO-VA, Pragos meno Akademijos docen-tė, Vilniaus filharmonijos salėje su-rengė L. Beethoveno, F. Schuberto, M. Ravelio ir L. Janáčeko kūrinių kon-certą.

V. Kst.

UNITED TRUST

MANN & MARTEL
REAL ESTATE DIVISION

HUMBER RIVER, 12 metų senumo, 8 dideli kambariai, mūrinis 2 aukštų namas, dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas, 3 virtuvės ir 3 prausyklos. Prašoma \$36.900.

BLOOR — PRINCE EDWARD DR., 5 kambarių mūrinis vieno aukšto namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė, gražūs ir dideli kambariai. Viena skola 8½%.

ANNETTE — RUNNYMEDE, prašoma \$15.900, 4 kambarių namukas, moderni virtuvė, mažas įmokėjimas, arti krautuvų ir susisiekimo.

BLOOR — WINDERMERE, \$31.900, 7 kambarių, 2 aukštų, atskiras mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė, dideli kambariai, viena skola, duojal galima užimti, arti poezinio.

SWANSEA, tributis naujesnės statybos, 2 garažai su privačiu įvažiavimu, 2 butai po 2 miegamuosius ir 1 vieno miegamojo, vandeniu — alyva šildymas, graži aplinka.

BLOOR — JANE, 8 kambarių, 4 miegamųjų mūrinis atskiras namas, vienas garažas su privačiu įvažiavimu, didelė moderni virtuvė, vandeniu-alyva šildomas.

ISLINGTON, \$39.500 prašoma kainą, 6 kambariai plius pilnai įrengtas rūšys, dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas, viena skola 6½%, arti poezinio.

KINGSWAY, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, garažas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė, dideli kambariai, viena skola, duojal galima užimti, arti poezinio.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

TEL. 762-8255

Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antradi. 10-3
Trečiadi. uždaryta
Ketvirtadi. 10-3
ir 4:30-7
Penktadi. 10-3
ir 4:30-8
Šeštadi. 9-12
Sekmadi. 9:30-1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams...8%
už term. indėlius 2 metams...7½%
už term. indėlius 1 metams...7%
už depozitus-čekių s-tas...5½%
už šėrus 1969 m. išmokėta...6%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės — iki \$10.000...9%
nekiln. turto — iki \$30.000...8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000

ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express

kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perloides.

Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandenį ir dujas.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

MIDLAND — HWY 27, Netoli Midland miesto prie upės parduodamas apie 18 akrų žemės sklypas, kurio dalis apaugusi pušimis ir kitokiais medžiais. 500 pėdų prie 27 kelio. Įmokėti apie \$5.000, prašo tik \$12.500.

ANNETTE — HIGH PARK, Mūrinis 9 kambarių atskiras namas. Trys kambariai ir prausykla pirmame aukšte. Patogus nuomot. Dvigubas garažas ir platus įvažiavimas. Įmokėti apie \$67.000.

BLOOR — HIGH PARK, Gražūs 7 kambarių mūrinis atskiras namas netoli parko ir poezinio susisiekimo. Dvi modernios virtuvės, alyva vandeniu šildomas. Garažas ir platus šoninis įvažiavimas. Įmokėti apie \$10.000.

DURIE ST. — ANNETTE, Visiškai naujas moderniai pastatytas 6 didelių kambarių namas. Bus išdekoruotas pagal pirkėjo pageidavimą. Galima tuoj įsikraustyti. Įmokėti \$80.000.

BLOOR ST. W. — 27 HWY, Vakarų Toronte labai gražus 6 kambarių vienaaukštis (bungalow). Skoningai įrengtas rūšys, didelis sklypas. Reikalingas kiek galint didesnis įmokėjimas.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETISKŲ SKANĖSŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. poezinio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMASINŲ TAIŠYMAS, kvalifikuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.
296 BROCK AVE.
Bloor Autorite Garage (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Cawthra Meats and Delicatessen

3635 CAWTHRA RD. (kampas Cawthra Rd. ir Burnhamthorpe Rd.)
Nauja prekyvietė (Shopping Plaza)
• Šviežia mėsa, • Lietuviški ir • Skanėstai
įvairios dešros importuoti sūriai (delikatėsai)
Kviečiame atsilankyti visus lietuvius
Savininkai: R. SIMANAVIČIUS ir V. BIRETA

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BLOOR — INDIAN RD., \$6.000 įmokėti, mūrinis atskiras 6 kambarių per du aukštus namas, garažas, privatus įvažiavimas. Prašo \$23.900.

EGLENTON — OAKWOOD, \$15.000, įmokėti, mūro, 10 metų senumo, atskiras, 3 butų, po 5 kambarius butas, 2 mūro garažai. Liks viena atvira skola 10 metų.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

Du veteranai Toronto Sv. Jono Kr. Draugijos, atšventusios savo veiklos penkiasdešimtmetį. Iš kairės: J. Griška, vienas iš pirmųjų Draugijos organizatorių; A. Čirūnas, dabartinis jos pirmininkas. Nuotr. S. Dabkauskas

ATEITININKŲ ŽINIOS

Visi jaun. berniukai būreliai susirenka sekmadienį, lapkričio 15 d., 1 v., ateitininkų kambariye. Iš ten visi kartu vyksim į Ontario Science Centre Don Mills rajone. Visi berniukai bus nuvežti automobiliais.

Studentai ateitininkai prašomi susirinkti sekmadienį, lapkričio 15, tuoj po 10 v. Misių į ateitininkų kambarį Havajų vakaro programai paruošti.

Havajų vakaras įvyks lapkričio 21 d. Nepamirškime dalyvauti ir kitus paraginti.

MAS centro valdyba ir Toronto kuopos atstovai dalyvavo Grand Rapids ateitininkų metinėje šventėje lapkričio 8 d.

Vyr. moksleiviai savo susirinkime praėjusį sekmadienį diskutavo tema "Ateitininkas gyvenime" pagal

LIETUVIŲ SKAUTŲ VEIKLA

• Mindaugo dr-vės iškyloje lapkr. 8 d. dalyvavo 15 skautų, 3 skautai vyčiai ir 1 skautininkas. Po pusvalandžio kelionės tėvų parūpintais automobiliais pasiektas S. ir G. Kuzmų miškas. Numatytoje vietoje įsikurti, pasigaminant maistas ir po trumpo poilsio pradėti iškylos užsiėmimai — du trumpesni žaidimai ir vienas užtrukęs 1 valandą. Po žaidimų prie lauko draugovės turėjo suiegti su vaišėmis. Viskas baigta vakarine malda. Skautai dėkoja už transportą p. Grybui, J. Mačiuliui, A. Dūdai ir L. Kalinauskui; už gražų rudens mišką — G. ir S. Kuzmams.

• "Satrijos" ir "Rambynio" tuntų tėvų komiteto suruoštas bazaras šoukiai lapkr. 7 d. praėjo sėkmingai. Pasilinksminimo pradžioje kanklininkės ir skautininkai davė programėlę. Ši grupė pakviesta pasirodyti kariuomenės šventės minėjime. Grupę mokyti sutiko S. D. Fidlerienė.

• Dr. M. ir V. Anysų knyga "Žymios lietuvių moterys" Kanados rajono platinamos visokiomis progomis: keliolika knygų parduota Klevelande įvykusiame suvažiavime, taip pat jų įsigijo ir tėvų k-to pasilinksminimo dalyviai.

• Skautininkų ramovės seniūnas ps. A. Valiūnas šaukia sueigą lapkričio 27 d., 7.30 v.v., 34 Kennedy Ave. Kviečia dalyvauti visus Torontose gyvenančius skautininkus.

• Jūrų skautų-čių arbatėlėje lapkričio 8 d. Sv. Jono Kr. parapijos salėje buvo pristatyti nauji seserijos ir brolijos jūrų skautų skyrių vedėjai s. M. Vasiliauskienė ir jūr. ps. A. Empakeris. Filmą iš pereinusių vasaros stovyklos Romuvoje parodė A. Jagėla. Buvo parduodama dr. M. ir V. Anysų knyga "Žymios lietuvių moterys". Arbatėlei vadovavo ps. P. Butėnas. Č. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Višejo Vengrijos moterų rankinio meistrės, kurios čia žaidė keletą rungtynių. Pirmosiose rungtynėse jos nugalėjo Vilniaus Šviesą 11:16 ir antriose Vilniaus Statybą 4:12.

Zalgirio uždaramė baseine įvyko stambus vandensvydių turnyras, kuriame dalyvavo R. Vokietijos, Lenkijos, Talino meisteriai ir Kauno Zalgiris. Pastarieji įveikė estus 5:3, lenkus 4:1, bet baigėme pralaimėjo vokiečiams 4:5.

R. Vokietijos Griunau miestelyje įvyko uždamos irklavimo sezono uždarymo rungtynės. Dalyvavo ir Zalgirio irklautojai. Pirmas vietas šiose rungtynėse laimėjo G. Sidagytė vienvietė valtimi ir Zalgirio aštuonvietė.

Lietuvos rugy meisterių antrą kartą tapo Geležinio Vilko komanda. Paskutinėse rungtynėse vilniečiai įveikė Kauno Bangą 32:6.

SPORTAS VISUR

Neseniai pasibaigė dvejos pasaulinės pirmenybės. Liublijanoje (Jugoslavija) įvyko gimnastikos pirmenybės. Vyru grupėje geriausi buvo japonai, o moterų — rusės.

Amerikoje Foenix mieste įvyko pasaulinės šaudymo pirmenybės. Rusas J. Petrovas vienoje rungtynėse iš 200 galimų padarė 200 pataikymų. Šaudant mažo kalibro revolveriu Amerikos moterys pasiekė naują rekordą — 1721 pataikymą iš 1800 galimų. Šaudant revolveriu naujais meisteriais tapo čekoslovakai.

Ispanijoje lapkričio 8 d. prasidės tarptautinės pasaulio šachmatų pirmenybės.

Populiariausia sporto šaka Anglijoje yra futbolas. Berniukai nuo 10 iki 15 metų praėjusį sezoną bilietams išleido 3,2 milijono svarų — daugiau nei kino teatrams ar plokštelėms.

VYČIO ŽINIOS

Naujas klubo adresas: Pranas Berneckas, 26 Woodside Ave., Toronto 161, Ont. Tel. 763-4429. Visą susirašinęją prašome nukreipti nauju adresu.

A. Klimas yra naujoje valdyboje ir eina sporto vadovo pareigas. Praėjusios žiemos per klaidą buvo praliestas.

Krepšininkai žaidžia Etobicoke vyru krepšinio lygoje ir laimėjo pirmąsias rungtynes. Vytiečiai nugalėjo Etobicoke Falcons 105:82.

V. Nešukaitė ir E. Sabaliauskaitė-Simerl praėjusį savaitgalį dalyvavo Amerikos stalo teniso pirmenybėse.

Abi vytišės žaidė Kanados rinktinėje, o V. Nešukaitė buvo nuvykusi ginti savo meistrystės. V. N. yra laimėjusi Amerikos meistrystę du kartus.

Mergaitės (14 m.) laimėjo antrąsias CYO lygos pirmenybes. Jos įveikė antrą kartą B Sacrament komandą 19:3. Komandoje žaidė: Zubrickaitė 10, Ažuolaitė 2, Dementavičiūtė 4, Underytė 3, Jasinevičiūtė, L. Zukauskaitė, Valiukaitė.

Vyr. mergaitės šią savaitę vyksta į Hamiltoną, žaisti draugiškų rungtynių su Kovo krepšininkėmis.

J. Baksys ir J. Budrys sudaro naują revizijos komisiją. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Klubo penkiolikos metų jubilėjus bus atžymėtas šokiais lapkričio 28 d. ir specialia programa lapkričio 29 d., 3 v., Brockton mokyklos salėje. Programa atliks iš Čikagos pakviesta tautinių šokių grupė "Grandis", vadovaujama p. Smiellauskienės.

Klubo nariai yra prašomi užsimokėti nario mokestį: suaugusieji \$2, jaunieji — \$1.

K. Šapočkinio vadovaujama vyresniųjų mergaičių krepšinio komanda nugalėjo St. Leo 41:27. Prie laimėjimo prisidėjo: J. Klimaitė 18, I. Janeliūnaitė 12, J. Simonaitė 6, L. Kriščiūnaitė 5, G. Mačionytė, A. Čeponytė, J. Urbanaitė ir R. Petronytė.

A. Stupio mergaičių jaunių B komanda lengvai laimėjo prieš St. Bonaventurę 19:7. Geriausiai žaidė S. Ranonytė 10, jai talkino A. Birštonaitė 5, R. Jurcevičiūtė 2, S. Virkutytė 2, M. Sodonytė, A. Salbaitytė, Al. Birštonaitė, J. Ferranna, G. Draudvilaitė, H. Chveduko vadovaujama pačių mažiausių mergaičių grupė (midgets) nugalėjo St. Bonaventurę 19:10. Žaidė: A. Plučaitė 11, P. Simutytė 2, N. Čižkaitė 2, I. Paškauskaitė 4, A. Klibingaitė, L. Radžiūnaitė, S. Zenkevičiūtė, A. Bartninkaitė, D. Miniutaitė.

Krepšinio treniruotės: antradieniai — vyrams ir jauniams; trečiadieniai — mergaitėms; ketvirtadieniai — vyrams, jauniams ir mergaitėms. Stalo teniso treniruotės: ketvirtadieniai nuo 6 iki 8 v.v. Vyčio ir Ausros žaidėjus treniruoja J. Nešukaitis.

Ontario atviraime stalo teniso turnyre Centennial lygoje gruodžio 31 ir lapkričio 1 P. Klevinas laimėjo tris pirmąsias vietas, 13 m., 15 m. ir 17 m. jaunių grupėse. B. Plučaitė laimėjo I v. 13 m. grupę ir II v. 17 m. grupę.

TORONTO, ONT.

Dail. Vyto Remeikos iš Mont-realis paveikslų paroda atidaryta lapkričio 7 d. Priskelimo par. parodų salėje. Dalyvavo apie 50 asmenų. Pirmininkaujantis H. Stepaitis pakvietė turti žodį poetę L. Svėždaite vietoje negalėjusio atvykti dr. H. Nagio. Po atidarymo susirinkusieji apžiūrėjo parodą ir pasivaišino kavineje. Iki šiol parduotas 21 paveikslas iš 33 išstatytų. Paroda surengė "Varpo" choras. Ji bus atidaryta iki lapkričio 15 d.

Latvių nepriklausomybės šventė — lapkričio 14 d. Iškilmės — Eaton auditorijoje 7 v.v. Lapkričio 13 d. — priėmimas svečiams Latvių Namuose.

"Dainos" šalpos grupės pirmas po vasaros susirinkimas įvyko pas V. Perminienę ir V. Mokickaitę. Pranešimuose pirm. K. Butienė paminėjo sergancias nares — M. Kasperavičienę, J. Dagilienę, J. Rimienę, L. Pocienę ir V. Perminienę. Gauta dovana \$25 nuo ponios A. Bugaiškišienės iš Hamiltono. Jai nuširdžiai dėkojame. Senelių ir li-gonių laiškei iš Vokietijos byloja, kad "Dainos" siųstos vasaros metu dovanos yra gautos ir prašo toliau jų nepamiršti. Pavasario suknii baliuje E. Diksonienė padovanavo gražių dovanų loterijai. Padėkoje buvo praleista jos pavardė. Korespondentė labai atsiprašo. Sekantis susirinkimas įvyks lapkričio 22, sekmadienį, 3 v.p.p., pas narę J. Rukšienę, 30 High Park Blv. Tel. LE. 6-9165. Visos narės kviečiamos atsilankyti, nes bus skirstomos Kalėdų dovanos seneliams. M. F. Y.

Tarptautinėje Dale Carnegie Alumni Association konferencijoje Toronte dalyvavo ir V. Garnelienė-Judentavičiūtė, pasipuošusi tautiniais drabužiais. Ji turėjo progos viešai kalbėti apie lietuvių tautinius drabužius, jų kraštą, kalbą, kultūrą ir dabartinę būklę. Už gražiausią drabužių p. Garnelienę gavo dovaną, kurią įteikė suvažiavimo pirmininkei. V. O.

Toronto universiteto profesorius James Eayrs, prašiusiam vertingą straipsnį apie Baltijos kraštus, KLB krašto valdyba padėkos ženklą pasiuntė jam knygą "Lithuanians in Canada". Iš profesoriaus gautas atsakymas, kuriame, šalia padėkos, sakoma: "Tai nepaprastai įdomus ir pilnas žinių leidinys, kurį aš branginu dėl jo paties vertingumo ir dėl Jūsų nam parodytų dėmesio bei supratimo, paskatinusio atsiųsti šią dovaną." Laiškas adresuotas KLB pirm. dr. S. Cepui.

Harbord Collegiate Institute dirba kaip mokytojai ir skyrių direktoriai šie lietuviai: Inge Vaitkus — mergaičių gimnastikos, R. V. Dagilis — vadovavimo (guidance). Kaip muzikos mokytojas ten dirba Walter Verkaitis. Iš pasižymėjusių mokinių srašuose minima Ona Zaliauskaitė.

Kanados etninių grupių gyventojai vėl turi progą investuoti savo kapitalą į Kanadą, pirkdami 1970-71 m. serijos Canada Savings Bonds — Kanados taupymo ląkstus, kurie jau pradėti parduoti spalio 5 d. Siemet sukanka 25 metai nuo to laiko, kai jie pirmą kartą pasirodė Kanadoje. Šiame laikotarpyje Kanada susilaukė daugiau kaip 3,2 milijono ateivių. Daugumas jų kasmet perka Kanados taupymo ląkstus pagal specialius atskaitymus iš algos savo darbovietėse. Tai yra labai patogus ir lengvas taupymo būdas. Pirkdami Kanados taupymo ląkstus, pagelbėsite Kanados vyriausybei finansuoti krašto gyvenimą gerinančius projektus.

A. Solženicino, laimėjusio 1970 m. Nobelio literatūros premiją, veikalo ir nuotraukų paroda rengiama viešojoje Parkdale bibliotekoje 1303 Queen St. W. Ji bus atidaryta nuo lapkričio 16 iki gruodžio 16 d. Lankymo valandos: 12 — 8.30 v.v. pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais; šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 5 v.p.p.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

bimą. Teisme išklause kaltinimo, visi separatistai kėlė sugniauztą kumštį. Šį ženklą paprastai praktikuoja tik prisiekę komunistai.

Borisas Docenka, buvęs Kievo universiteto atominės laboratorijos vedėjas, kurį dėl jo atsisakymo grįžti Sovietų Sąjungon boikotavo visi Kanados universitetai, gavo laikiną darbą Toronto universiteto matematikos fakultete. Metus laiko jis talkins prof. D. V. Andersono vykdymams tyrimams. Šiam sprendimui, matyt, turėjo įtakos eilė rašinių spaudos puslapuose, kuriuose buvo stebimasi, kad atominės fizikos mokslininkas B. Docenka turi tenkintis mokytojo darbu Yellowknife gimnazijoje, Kanados šiaurės-vakarų teritorijoje.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738

LE. 6-2664

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ontario

BLOOR — WINDERMERE, apie \$10.000 įmokėti, puikus 7 kambarių atskiras namas, garažas su labai plačiu įvažiavimu, lengvos išsimokėjimo sąlygos, netoli Bloor gatvės.

HIGH PARK AVE. — BLOOR, gražus didžiulis 11 kambarių atskiras namas, prausyklos kiekviename aukšte, kilimai, dvigubas garažas, nepamainoma vieta gydytojo ar dantisto kabinetui, apie \$15.000 įmokėti ir viena atvira skola. Nepraleiskite retos progos. Arti Bloor.

BLOOR — WINDERMERE, krautuvė ir 5 kambarių butas, dvigubas garažas, puiki, judri vieta, tinka betkokiam verslui; apie \$15.000 įmokėti, viena atvira skola nedideliu nuosimėčiu. Parduoda našlė.

INDIAN RD. — BLOOR, 14 kambarių dvibutis, puiki vieta, netoli Bloor, dvigubas garažas.

STAYNER, ONT., gražus didžiulis gabalas žemės, pačiame mieste su namuku. Galima lengvai padalyti į du sklypus; mieste vanduo bei elektra. Prašoma tik \$6.000.

INDIAN RD. — BLOOR, atskiras mūrinis 10 kambarių namas per 2 aukštus, 2 prausyklos, 2 virtuvės, didžiulis sklypas 45x200, garažas, privatumas.

Al. Garbenis, ARBA **Pr. Kerberis,**

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

IMA

5½% už depozitus

8% už asm. paskolas

6% už šėrus (numatoma)

8% už mortgičius

7% už 1 m. term. dep.

7½% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydys, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Ilepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta). BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PILNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

YONGE — LAWRENCE, \$8.000 įmokėti, atskiras plytinis 6 kambarių dviejų seimų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, šiltu vandeniu šildomas, atskiri įėjimai, šoninis įvažiavimas, garažas, poilsio kambarys. Prašoma \$31.900.

QUEEN — LANDSDOWNE, \$7.000 įmokėti, ideali ir erdvi vieta krautuvė, geležies reikmenų ar valymo verslui. Plytinis namas, vieta 4 automobiliams pasistatyti, didelis butas viršuje, turi būt parduotas dėl šeimos nesutarimų, puiki vieta.

BLOOR — DELAWARE, \$5.000 įmokėti, plytinis 11 didelių ir šviežių kambarių namas, vandeniu šildomas, 3 prausyklos, 2 virtuvės, šoninis įvažiavimas, garažas, 10 metų mortgičius balansui. Savininkas nusipirkęs kita namą.

NORTH AVENUE RD., \$22.500 vertės, plytinis vienaaukštis (bungalow), 2 miegamųjų, 4 vienetų prausykla, vandens šildymas, šoninis įvažiavimas, garažas, savininkai išsikraustė.

</

SKAITYTOJAI PASISAKO

VERTAS NEKROLOGO

Dubauskas Juozas, miręs š. m. rug-
sėjo 8 d. Kalgary, Albertoje, mano
nuomone, yra vertas platesnio nekro-
logo. Gaila, kad aš nežinau visos jo
gyvenimo praeities. Vėlonij pažinau
nuo 1924 m. pavasario kaip labai
veiklų ir iškalbingą šiaurės žemaiti-
joje Darbo Federacijos veikėją. Nuo
1927 m. pradžios J. Dubauskas aktyviai
įsijungė ir į Liet. Saulių Są-
jungą. Visą laiką tarnavo Lietuvos
geležinkelio, elektros statybos ma-
šininku. Darbingiausių savo metų
amžiaus dalį vėlonios praleido Mažeikiuose.
Artejan raud. rusams, vėlonis su šeima 1944 m. vasarą pasitraukė į Vokietiją.

A. Kenstavičius

Red. prierašas. Nekrologa apie vėlonį J. Dubauską mielai spausdintume, jei kas jį parašytų. Tuo galėtų pasirūpinti vėlonies bičiuliai.

AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMAS

Neseniai man teko skaityti vieną straipsnį "Tėvishės Žiburių" rugs. 10 nr., pavadintą "Tėvai-mokytojai". Aš visiškai sutinku su pareikštomis mintimis, kad lietuvių kalba padeda kita svetima kalba lengviau išmokti, kad šeštadieninė mokykla įtraukia vaikus labiau į taut. šokius, chorą, lietuviškus parengimus; kad turime pareigą savo tautybę išlaikyti ir t. t. Tik man atrodo, kad tame straipsnyje neteisingai užpultas šio krašto jaunimas: "Leidžiant vaikams į šeštadienines lietuvių mokyklas ne tik atliekama tautinė pareiga... bet ir apsaugomi vaikai nuo šio krašto materializmo persunkto visuomenės daromos jaunimui žalos...".

LATVIŲ IR LIETUVIŲ SUARTEJIMAS

Dėl šimtmetinės vokiečių okupacijos Latvijoje senoji aiški kalba ten įgavo nemažą skirtumą ir gerokai nutolo nuo lietuvių kalbos. Latviai išaugo į atskirą tautą, kairiais požiūriais skirtingą nuo lietuvių tautos. Bet ir jie, ir mes žinome, kad esame bendros kilmės. Ši abi pusės žalinga ir iš dalies net pražūtinga nutolinama reikia stengtis mažinti. Vienas pagrindinių suartėjimų yra kalbų panašumas rašybos suvienodinimu.

Skaitydami, neseniai Dainavos stovykloje buvo susibūrę trys mūsų kalbininkai (Salys, Dambriūnas, Barzdukas) ir tarėsi dėl šiokių tokių pakitimų lietuvių rašyboje. Jei jau kalbininkai pradeda kalbėti, gal jie pasikalbėtų ir platesnės apimties tema: kaip suartinti lietuvių ir latvių kalbas? Be abejonės, ir pirmuosius pasitarimus tuo reikalu būtina pasiūlyti lietuvių rašyboje. Jei jau kalbininkai pradeda kalbėti, gal jie pasikalbėtų ir platesnės apimties tema: kaip suartinti lietuvių ir latvių kalbas? Be abejonės, ir pirmuosius pasitarimus tuo reikalu būtina pasiūlyti lietuvių rašyboje.

Si mano užuomina yra jau ne pirmą tokia. Būti laikas šiuo painiu klausimu susidomėti lietuvių bendruomenės vadovams ir mūsų kalbininkams bei rašytojams. Algirdas Gustaitis

DIPLOMATO MINTYS

Pasiklausius diplomato dr. St. Bač-
kio paskaitos LK Mokslo Akademijos
suvažiavime, atmintin įsimigo dvi jo
iškelto pastabos. Pirmiausia — ne-
tikslu mūsų spaudoje nuolat apra-
šinėti "tikrą būklę" sovietų okup. Lie-
tuvijoje, dargi net pridėdant savo vi-
sokiausius išvadas, "kad viskas ten
gera ar kad viskas bloga".

Kelias dienas pabuvęs Vilniuje ar
Maskvoje, keliautojas permaži pa-
mato ir sužino, kad grįžęs galėtų da-
ryti išvadas, rašyti ilgiausius išve-
džijimus, kartais išspėdžiamas tai,
kas okupantui tik padeda padaryti
kaikuriuos patvarkymus lietuvių ne-
naudui.

Antra, nebūtina, kad tremtyje visi
iki vieno labai aktyviai dalyvaudų vi-
someninėje veikloje. Svarbu, kad
būtų kietas, užgrūdintas vadovaujan-
tis branduolys, masės turėtų tik pa-
remti materialiai ir moraliai. Prele-
gantas dr. St. Bačkis pabrėžė, kad
Prancūziją valdo gal tik 300.000 stip-
rių žmonių. Masės lieka masėmis. Gal
tai ir yra giliai įsidėmėtinos prele-
gato mintys.

Dėl kitų dr. S. Bačkio teigimų ga-
lima suabejoti. Prelegento nuomone,
Sovietų Sąjunga dabar yra labai stip-
ri ir aktyvi diplomatinėje ir kari-
nuose sferose. Atseit, stipriausias
milžinas pasaulyje? Jam pajudėjus,
daug kas gali būti sunaikinta ar nu-
šauta nuo žemės paviršiaus? ... Ta-
čiau ir milžinai miršta, Dovydas nu-
gali Galiotus.

NEUŽTENDYS LAISVĖS TROSKIMŲ

L. K. Mokslo Akademijos suvažiav-
imas Toronte, paskaitos, susitikimai,
mokslo jėgų koncentracija man pa-
dare tokį didelį įspūdį, kad aš da-
rau išvadą: lietuvių tauta pirmą kar-
tą istorijoje turi tiek daug mokslo
jėgų visame pasaulyje, kurios nuviečia
jos kelius kaip atomo spindulius. Tad
ar kas gali tokios šviesos nepa-
stebėti ir užtemdyti tautą juodais,
tamsiais ir šaltais vergijos spinduliais?

Niagaros pusiasalis

(Atkelta iš 6-to psl.)
o kitataučiams ir didele dalimi mūsų
jaunuoliams, jau daug geriau būtų
anglų kalba pamokslininkas, pvz.,
kad ir aukašurnis prelatas J. Bal-
kūnas. Turime ir savų solistų, kurie
savo giedojimu bažnyčioje atkreiptų
kitataučių dėmesį į mus.
"Gyvatara" savo išvykos metu ke-
lis kartus šoko viešose aikštėse, ant
gryno cemento, o žiūrovų dauguma
sudarė kitataučiai. St. Catharines lie-
tuviai L. Dienos programa dalį pro-
gramos galėtų taip pat skirti kitatau-
čiams sudominti. Tam tikslui ir vieta
yra patogi — Fairview Mall, kur
ir kitų tautybių grupės pasirodo su sa-
vo šokiais. Ši vieta yra labai tinka-
ma tautinei propagandai, tik reikėtų
atitinkamai papuošti. Administracija
panašius atvejais yra labai palan-
ki. Kai laiko dar yra apsieiti, reikėtų
apdūmoti įvairias galimybes. A-s

VISI DIREKTIME PER VLIKĄ LIETUVOS LAISVĖS ATSTATYMU I REMKIME TAUTOS FONDA!

ŠYPSENOS

Išradimų laikas

Vartydama mokslo žurnalą,
žmona klausia vyrą:
— Ar tiesa, kad pirmąją kal-
bančią mašiną išrado Edisonas?
— Ne. Pirmąją kalbančią ma-
šiną išrado ponas Dievas, su-
tverdamas moterį. Edisono ma-
šina tik kiek patobulinta — ją
galima išjungti.

Laiškas gydytojui

Brangus daktare,
Dėkoju Jums už rūpestingą
gydymą. Jūsų pacientu buvau
ne aš, o mano dėdė. Po Jūsų
sumanaus gydymo mano reika-
lai neapsakomai pasitaisė — va-
kar jau gavau savo dėdės palikimą.

Prisipažinimas

Po šeimyninio ginčo žmona
sako:
— Gerai, aš prisipažįstu, kad
mes abu vienodai kalti, ypač tu.
Seimos pasikalbėjimas
— Aš noriu su tavim rimtai
pasikalbėti, — sako žmona vy-
rui.
— Gerai. Jau gali pradėti, —
sako vyras, išeidamas pro duris,
— aš netrukus grįšiu...

Viskas paaiškėjo

Vyras per sapną kartoją Mo-
nikos vardą. Žmonos paklaustas,
kas yra toji Monika, jis atsakė:
— Tai šuo. Toks mažukas ir
labai mielas šunelis, kurį An-
dersonas laiko kontoroje.
Vakare grįžęs namo, vyras pa-
klauso:
— Na, kas naujo?
— Beveik nieko, — atsakė
žmona. — Tik keletą kartų tau
skambino tas Anderseno šune-
lis, apie kurį rytą kalbėjai.

Dar viena išeitis

Vyriškis skundžiasi draugui:
— Kai persikėliau pas žmo-
nos tėvus, neturiu nei sprendžia-
mojo, nei patikimojo balso.
— Betgi liko priitariamasis...
Parinko Pr. Alš.

PIRMIEJI...

Atkelta iš 1-mo psl.
su Turkija, tiek telegramu bei
laišku organizavime, tiek lėšų
teikime. Šias eilutes rašant, Bra-
zinskai tebebuvo laikomi Turki-
jos apsaugoję, bet politinės glo-
bos teisės oficialiai dar nebuvo
joms pripažintos. Nors teismas
padarė teigiamą sprendimą, bet
politinės globos teisės gali duoti
tikrai vyriausybė. O ši delsia,
nes atvejį sukomplikuavo įvairios
aplinkybės. Tikimasi, kad ne-
truks Brazinskai bus laisvi. M.

PRANESAMA APIE NAUJA GYDOMĄJĄ MEDZIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga
irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir
pataisyti sugadintus audinius.
Pagarsėjus tyrimų institutas atra-
do nepaprastą gydomąją medžiagą,
sugebančią sutraukti hemorojus be
skausmo. Ji per kelias minutes suma-
žina niežėjimą ir nepatogumus bei
pagreitina uždegimo pažeistų audinių
gijimą.
Visais tyrimo atvejais švelnėjant
skausmams, įvykdo hemorojų susi-
traukimą.
Tad visų svarbiausia — rezulta-
tai būdavo toki nuostabūs, kad šis pa-
gėrimas tėsavoji daugeli mėnesių.
To buvo pasiekta naudojant gydo-
mąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri grei-
tai padeda užgyti pažeistoms cėlėms
ir sužadina naujų audinių augimą.
Dabar Bio-Dyne galima gauti tapa-
lo bei lazdeles formose "Preparation H"
vardu. Prašykite visose vaistinė-
se. Piginai bus grąžinti, jei nebūsi-
te patenkinti.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RUSIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, auto-
mobiliams motorai, skalbiamosios
mašinos, siuvamosios mašinos,
televizijos ir radijo prietaisai,
šaldytuvai ir t.t.
Norint pasiųsti automobilį, prašome
pirmą pasiteirauti, nes automo-
bilių skaičius yra ribotas.

Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir ap-
draustus įvairius siuntinius
iki 10% svarų gryno svorio.
Turime pardavinėti įvairių medžiagų
ir kitų prekių.
Gyvena ne Toronte, prašomi savo
sudarytus siuntinius bei užsa-
kykus siųsti mums paštu ar ekspre-
su. Apmokėsite gavę mūsų
pranešimą.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome
rasti laiko ir pasiteirauti, kiek ko
galima vienam siuntinyje siųsti, nes
nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir
ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti.
Be to, jei turima neaiškumų,
prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti
— mielai paaiškinsime ir duosime
patarimą.
Mūsų įstaiga labai daug kam patar-
navo ir pasiruošusi patarnauti
atitaijy.

DARBO VALANDOS:
pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALUZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION TV - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir Hi-Fi
STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamilton skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gaustė tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis;
didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų,
kurios gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos
lempos ir baterijos. • Priityres specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir garolinio stotį.
Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai.
Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras
patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas,
oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RUSIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS IR BLIZGINIMAS UŽ \$1.25

UŽ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI

SIX POINT CAR WASH LTD.

(Lietuvio savininko automatinis autovežimio plovimas)

83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

Saulėtoje Floridoje ant smėlėto Atlanto kranto

išnuomojami modernūs vėsinami kambariai. RAŠYTI:

NORWYN Apts., 126 Ocean Dr.

MIAMI BEACH, Fla. 33139, USA.

Tel. Miami Beach — 531-0944

Toronte — 766-6267

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

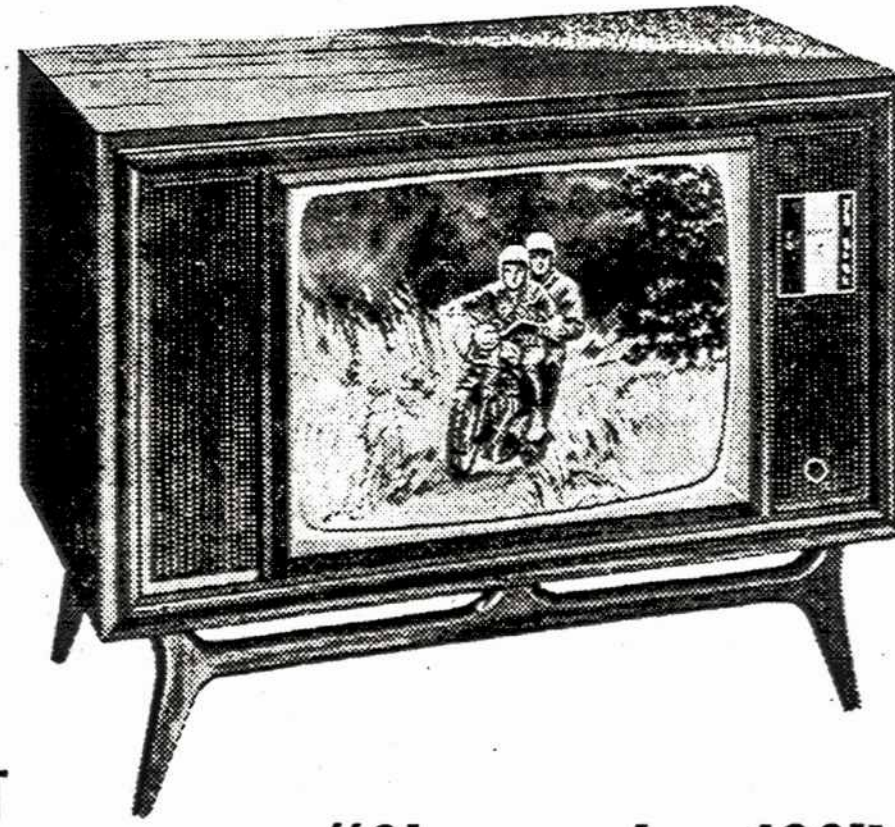
Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

THE QUALITY GOES IN
BEFORE THE NAME GOES ON

NO PRODUCTION
SHORTCUT
NO PRINTED CIRCUIT

"Chromacolor 100"

yra naujusia ir geriausia
1971 metų spalvota TV
įvairaus didumo

Prieš pirkdami juodą-baltą arba spalvotą televiziją ar
Hi-Fi gerai pagalvokite ir prie ZENITH sustokite!

Augštos kokybės dalys 100% rankų darbas.

Vaizdas geresnis ir aparatas patvaresnis.

ZENITH aparatus jūs galite gauti pas

ALFA RADIO and TV sales and service

Savininkas A. ČIZIKAS

672 Lansdowne Ave. 531-6165
295 RONCESVALLES Ave., Tel. 536-1373

Atidaryta: kasdien 9—6 val.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—9 val.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijų, nakvynei ir kitus reikalus
• be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• patarnauja atsikviečiant giminės
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais,
traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina eismo priemones ekskursijoms
• patarnauja atsikviečiant giminės
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

3828 Bloor St. W., Islington, Ontario

231-2661

231-6226

NOTARAS

A. LIUDZIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II aukštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708

namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILMUS

Automatinis elektra valymas. Sutai-
sau iširusius galus ir pradegintus
kilimus.

P. KARALIŪNAS

Skambinkite LE 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir bliz-
ginimo darbus. Skambinti

Alfonsoi LE 6-2805.

OKULISTĖS

Rr. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Viktorla BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadi-

niais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie How-

ard Park Ave.) K

SV. JONO KR. PAR. ŽINIOS

— Parapijos vaikų choras renka si 10 v. pamaldoms, o po pamaldų par. salėje bendrai repeticiją. Choro vadovauja D. Garbaliuskienė ir J. Govėdas.

— Tikybos pamokos vaikams, šį pavasarį besirengiantiems pirmajai komunijai, būna sekmadieniais po 10 v. pamaldų klebonijoje.

— Nuo praėjusio sekmadienio salėje veikia kafeiteria, kuria rūpinasi kat. moterų draugija.

— Dėkojame p. Juodienai už \$100 auką Lietuvių kankinių koplyčios statybai.

— Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje surinkta \$518. Gimnazijos bendrabučio statybai aukos priimamos ir toliau.

— Pamaldos: šį trečiadienį, 8 v., už a. a. Juozą Svėždą; šeštadienį, 7.30 v. r., už a. a. Viktoriją ir Sergijų Paulionius; 8 v. už a. a. Juozą Kriaučiūną; 5 v. p. p. Valiulių 25 m. vedybinės sukakties pamaldos; sekmadienį: 10 v. už p. Jankaitienės Lietuvoje mirusį tėvelį užprašė vyr. skaudų Birutės draugovė; 11 v. už a. a. Mykolą Gvilidį velionies antroji metinių proga; 12 v. J. J. Valiulių šeimos intencija.

— Susitokė Algis Jagminas ir Linda McNab.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį šeštadienį, 1 v.p.p., 7-9 klasių konfirmandų pamokos.

— Šio sekmadienio pamaldos — 9.30 v. ryto. 11.15 v. r. kun. A. Žilinskas pamokslus sakys Epiphany liut. bažnyčioje, West Hill, Ont.

— Nors rytinės pamaldos sekmadieniais daugiau lankomos, p. Dambienė, sekmadienio mokyklos vedėja, praneša, kad pamokų lankymas žymiai sumažėjo. Jei religinių auklėjimo tikimės pasiekti mūsų jaunimą, savitinis sekmadienio mokyklos lankymas būtinas. Todėl lankymė maldos namus sekmadieniais su visa šeima.

— Mirusiųjų minėjimo pamaldos bus paskutinį Sv. Trejybės sekmadienį, t. y. lapkričio 22 d., 9.30 v. r.; Sv. Jono kapinių lankymas — 3 v.p.p. Visi parapijiečiai, kurie nori prisiminti mirusių savo artimuosius, prašomi susisiekti su klebonu savaitę prieš pamaldas.

— Šio mėnesio parapijos tarybos posėdis — lapkričio 18 d., 8 v., bažnyčioje. Posėdyje dalyvaus ir kun. dr. O. F. Reble, rytinės Kanados sinodo prezidentas. Narių dalyvavimas būtinas.

— Visi parapijiečiai, kurie dar nėra pasirašę 1971 m. aukų pažado kortelės, prašomi tai atlikti greitai laiku.

— Radijo stotis CHIN, iš kurios perduodama ir lietuviškoji programa, valstybinės ryšių komisijos pavesta J. Lombardi, vienam iš buvusių savininkų. Jo konkurentai buvo — J. Fisher ir Mr. Hewittale. Ši stotis transliuoja įvairių tautybių programas.

— Kvebeko provincijoje lapkričio 1 d. įsigaliojo naujas įvyntojų sveikatos draudos įstatymas. Drauda yra kiek pigesnė ir platesnė, negu Ontario provincijoje. Ja nepatenkinti Kvebeko specialistai gydytojai net bandė 10 dienų streikuoti, bet vyriausybės specialus potvarkis jų streiką sustabdė. Dabar jie žada kelti bylą teisme, protestuodami prieš profesinės laisvės varžymą.

— VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALIAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymėlių įdėjimai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 469 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

— NASLYS VIRS 60 METŲ. Turu savo namą ir automobilį. Jieškau gyvenimo draugės iki 55 metų, kuri ieško ramybės. Gali būti su vienu vaiku. Rašyti: J. Naslys, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. c/o "T. Žiburiai".

— ISNUOMOJAMI du kambariai ir virtuvė. Adresas: 44 Beaconsfield Ave., Toronto 3, Ont.

— DAR NEVĖLŲ siūsti pinigų ir Lietuva Kalėdoms. Už kiekvieną dolerį gavėjų bus išmokėta 3 1/2 rublio. Persiuntimas garantuotas. B. Vyčinas, 5596 Menzies Rd., Duncan, B. C., Canada.

— KAS VAŽIUOS sekančiose savaitėse i Čikagą ir už atlyginimą gali paimti kelias dėtes su knygomis, tėsakmbina 766-0654.

— Pasiturintis, gerai atrodantis, negrantis ir nerikantis NASLYS JIESKO GYVENIMO DRAUGES, kuri neretų ramus šeimyninio gyvenimo, 60-67 m. amžiaus. Rašyti adresu P. O. Box 982, North Bay, Ont.

— ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

— ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTŲ DARBUS. Dėnu virtuvės spintėles ir įrengiu polskie kambarius. Tel. 535-4724.

PRISIKĖLIMO PAR. ŽINIOS

— Trečiad., 7.30 v. aukojamos Mišios už a. a. Genčių šeimos mirusius, užpr. U. Genčiūnienės; 8 v. koncel.

— už a. a. Teresės, Kosto ir Magdalenos vėles, užpr. V. Prancevičiaus ir už a. a. Aleksandro vėlę, užpr. P. Kitros; ketvirtad., 7.30 v. — už a. a. Rutkauskų šeimos mirusius, užpr. U. Genčiūnienės; šeštad., 10 v. (ne 9 val.) — už a. a. M. Stukienę, užpr. A. Stukio velionės pirmųjų mirties metinių proga; šį sekmad., 11.15 v. — už a. a. B. Romanoff, užpr. G. Romanoff mirties metinių proga.

— Kristaus Karaliaus šventė — minima šį sekmadienį. Iškilmingas viešas šventės minėjimas, ruošiamas Priskėlimo par. Katal. Vyrų Drjos — 4 v.p.p. parapijos didžiojoje salėje su J. Matulionio paskaita apie šv. Tėvą Paulių VI ir įdomia menine programa, kurią atliks Hamiltono mergaičių choras, vad. sol. V. Verikaicio. Priskėlimo par. Katalikų Vyrų Drją metinės šventės proga nuosirdžiai sveikiname.

— Šį šeštadienį T. Placidas išvyks į JAV; grįš antradienį.

— Pirmosios Komunijos pamoka — sekmadieniais po 10 v. Mišių LV Namuose.

— Religijos pamokos pradžios mokyklos mokiniams ir gimnazistams — sekmadieniais po 10 v. Mišių; mokiniams — LV Namuose, gimnazistams — par. namuose.

— Pensininkų laisvakaris su programa — antradienį, lapkr. 10 d., 6.30 v.v. parodų salėje.

— Studentų choras "Dainuojanti jaunystė" repetuoja trečiad., 7 v.v.; suaug. — ketvirtad., 7.30 v.v.; vaikų — penktad., 6.30 v.v.

— Dainų šventės Čikagoje repeticija tenorams ir bosams — šį sekmadienį, 12 v. muzikos studijoje. Šios repeticijos tikslas ne vien tik parapijų suaugusių ir studečių choristams, bet ir visiems dainininkams, norintiems vykti i Dainų šventę ir dalyvauti programoje.

— Lituanistinis seminaras — penktadienį, 7 v.v., par. namuose.

— Dekoratyvinės žvakės parduodamos par. salėje kas sekmadienį. Pelnas — par. skoloms suma (inti).

— Laukiam daugiau dėvėtų drabužių išpardavimui, kuris bus gruodžio 5 d. Iki šiol suaukta nemažai labai vertingų drabužių. Pelnas skiriamas par. skoloms sumažinti. Jei kas negali atgabenti drabužių, paskambinus jie paimami iš namų.

— Suaugusių religinio švietimo kurso antroji paskaita — kitą trečiad., lapkr. 18 d., 7.30 v.v. parodų salėje. Tema: "Dabartinė Bažnyčios sąvoka. Sąžinė." Pirmoji paskaita su diskusijomis buvo labai palankiai suvartota 60 atsilankiusių dalyvių. Laukiama ir naujų ateitanti. Bus galima gauti pirmos paskaitos tekstą.

— Siuvimo kursai — trečiadienį, 7.30 v.v., ateitininkų kambary, šalia banko. Įėjimas iš College gatvės.

— Parodų salėje vyksta "Varpo" choro globijama dail. Vyto Remeikos paroda.

— Praėjusį sekmad. įvyko tretininkų kongregacijos susirinkimas, įviltuvės, profesija ir metinė arbata.

— Vajus subalansuoti parapijos finansiniam metams davė gražių vaizų. Prie jo prisidėjo jau virš 500 šeimų, suaukodami apie \$16,000. Iki šiol prie vajuos neprisidėjusios malonai prašome prisidėti. Po lapkričio 15 d. šie bus lankomi namuose. Auksuosiems nuosirdi padėka.

— Kt. savaitę lankomos šeimos: Adelaide St., Beatrice St., Calton St., Chrystessa Ave., Crawford St., Draper St., Edinborough Ct., Halton Ave., Langmuir Cr., McCaul St., Roxton Rd., Shaw St., Stanley Ave.

— Susitokė: Albinas Krakaitis ir Ona Ašmytė.

— Dekoratyvinės žvakės pardavinėjamos par. salėje kas sekmadienį.

— Bronius ir Aldona Vitkai 20 metų vedybinės sukakties proga buvo pagerbti gausių bičiulių S. F. Janavičių namuose.

— O. K. Ivanauskas, isikūrusiems Islingtone, ir A. K. Pajaujams, įsigijusiems namą Warren parko rajone, giminės ir bičiuliai suruošė įkurtuves.

REIKALINGAS VYRESNIO AMŽIAUS VIENGUNGIS

SARGO PAREIGOMS HOTELYJE

PO DARBO VALANDŲ. BUTAS IR PILNAS IŠLAIKYMAS. KOLONIJOJE YRA DAUG LIETUVIŲ. Rašyti A. Simkevičiui, LOCK CITY HOTEL, 874 QUEEN ST. EAST, Sault Ste. Marie, Ontario. Tel. ER 705-256-7251

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairūs savo pastatė rūkytos dešros ir mėsos, Lietuviški sūriai, paršiniai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas,

perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Maloniai kviečiame visus Toronto ir apylinkių lietuvius

atsilankyti i Toronto lietuvių choro "Varpas" ir Verslo Sąjungos

RUDENS BALIU

lapkričio 14, šeštadienį, 7.30 v.v. PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALEJE, 1011 COLLEGE STREET.

Įdomią meninę programą atliks Hamiltono mergaičių choras, vadovaujamas solisto Vaclovo VERIKAICIO, jaunas pianistas R. KLEVAS, akomponiatoriai J. GOVEDAS ir M. KLEVAITE. Meninės dalies pradžia — punktualiai 7.30 valandą vakaro.

SOKIAMS GROS V. BABECKO ORKESTRAS.

Įėjimas: suaugusiems — \$2.50, studentams ir pensininkams — \$1.

"VARPAS" ir VERSLO SĄJUNGA

ATEITININKŲ TĖVŲ KOMITETAS

š. m. LAPKRIČIO 21 dieną, 7 v. v.,

Prisikėlimo parapijos salėje rengia TRADICINĮ

Havajų VAKARĄ

- Įdomią programą atliks studentai ir moksleiviai ateitininkai. • Gros puikus "RITAM" orkestras.
- Turtiną loteriją. • Gėlių valsas. Pilnas bufetas

Bilietai kainuoja: suaugusiems \$3.00, studentams \$1.00

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATŠILANKYTI.

KVIEČIAME VISUS!

KRISTAUS KARALIAUS MINĖJIMĄ!

Minėjimas įvyks lapkričio 15,

sekmadienį, 4 v. p. p.,

Prisikėlimo parapijos salėje

Programoje aktuali J. MATULIONIO paskaita — "Popiežius Paulius VI".

Meninę programos dalį atliks Hamiltono mergaičių choras, vadovaujamas solisto Vaclovo Verikaicio

Prisikėlimo par. Katalikų Vyrų Draugija

KLB Toronto apylinkės valdybos posėdyje svarstytas Vasario 16 minėjimo reikalai. Nutarta tuo reikalu sušaukti tarybos susirinkimą sekmadienį, gruodžio 1 d. Susipažinta su solidario įnašu vajumi. Atkreiptas lietuvių dėmesys i antileninginę parodą, šiuo metu vykstančią Toronto rotušėje viešosios bibliotekos patalpose. Pasitais laiškas Turkijos min. pirmininkui Prano ir Algio Bražinskų reikalui.

Visą vasarą išgyvenęs Kanadoje, dail. Leonas Urbanas išvyksta į JAV. Ten jis ruošia išleisti knygą "Žymios lietuvių moterys" jau atspausdinta ir platinama skautų.

FADEKA Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos susirinkimo nutarimu reikiame viešą padėką Šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Azubaliui už visokeriopą pagalbą ir paramą, ruošiant Draugijos 50 metų veiklos minėjimą. Valdyba

FADEKA Už suruoštą man staigmeną — po būvį š. m. spalio 21 d. mano gimtadienio proga ypatingą padėką reikiu p. p. Adelei ir Juozui Raškauskams, Birutei ir Juozui Barysams, visoms bei visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie taip gražios bei brangios dovanos. Jūsų parodytas nuosirdumas pasiliks man neužmiršamas — Mikas Zaliauskas

ELEKTROS RANGOVAS Fleet Electric Co. Ltd. Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte 923-7194. Sav. A. Čeponis

City Driving School Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemo-kami nurodymai klaseje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytose HO 6-1331

KALĖDINĖS IR ĮVAIRIŲ KITŲ PROGŲ sveikinimo kortelės nuo 10 iki 30 centų vertės gaunamos "ŽIBURIUOSE" 941 Dundas St. W. Toronto 3, Ontario

MONTREAL

Katalikų Moterų Draugijos visuotinis susirinkimas — lapkričio 15, sekmadienį, po 11 val. Mišių N. Pr. Marijos seselių namuose. Visos narės kviečiamos.

Skautų tėvų komitetas rengia Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūros parodą Aušros Vartų parapijos salėje lapkričio 28 d. Paroda bus atidaryta 7.30 v.v.

ir truks iki lapkričio 29 d. Atidaramąją kalbą pasakys dr. H. Nagys.

Iš okupuotos Lietuvos lankėsi gydytojai A. ir E. Makauskai, gyveną Kaune. Jie yra atvykę porai mėnesių pas gimesnės Ontario provincijoj.

Dr. Kazys Ambrozaitis, iš Montrealio, baigęs McGill universitet odontologijos fakultetą, dirba kaip dantistas Kanados rytuose.

"The Montreal Star" paskelbė kaikiurus lietuvių ir latvių laiškus. A. V. Snieckus iš Brooklyn savo laiške rašo apie Kanados pripažinimą komunistinės Kinijos. Laiške rašoma: "Kanada nusprendė pripažinti komunistinę Kiniją ir remti jos priėmimą į Jungtines Tautas. Jei tai yra žingsnis tolyn nuo vėidmainiavimo, ar galima tikėtis, kad ji taigpi pripažins sovietinį kolonizaciją Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje ir remis šios problemos iškėlimą Jungtinėse Tautose?"

Kitas laiškas Baltijos kraštų reikalui, paskelbtas tame pačiame dienraštyje, buvo parašytas latvio J. Mazučio. Ilgame samprotavime autorius primena, kad vakariečiai, gyvendami prabangoje ir laisvėje, negali objektyviai kalbėti apie pavergtuosius, nes nepajęgia suprasti pavergtųjų būklės. Kalbėti apie laisvę Vakaruose yra tuščias ir pigus dalykas. O reikia ne kalbėjimo, bet konkrečios pagalbos.

Dail. A. Docius pakviestas priekusiuju teismo (jury) nariu dviem savaitėm. Asmenys i ši teismą parenkami atitinkamų pareigūnų. Parinktieji, gavę kvietimus, negali atsisakyti.

"Tip-Top Meats" savininkas Siegfried Wauro, turis dvi krautuves 1727 Bloor St. W. ir Yorkdale Shopping Centre, atidarė trečią Fairview Mall, kampas Don Mills ir Sheppard Ave. Ap-lankę šią naująją krautuvę, rasite didžiausią pasirinkimą geriausios kokybės prekių, importuotų kosmetikos, dovanų ir geriausios kokybės mėsos gaminių. Jei planuojate balių, "Tip-Top Meats" jums pristatys viską jūsų svečių priėmimui (sklb.).

Rūta Olekaitė, 16 m. amžiaus, dalyvavo antikomunistinėje demonstracijoje, kuri buvo su-rengta Otavoje prie Sov. Sąjungos ambasados revoliucijos metinių proga lapkričio 7 d. "The Globe a. Mail" pranešimu, ji buvusi teismo nubausta \$50 už metimą raudonų dažų dėžutės i ambasados duris. Kartu su ja buvo nubaustas W. McPherson \$25 už vėlavos suėdginimą demonstracijoms metu.

"AUKURO" DVIDEŠIMTMETIS

Hamiltono mėgėjų teatras "Aukuras" lapkričio 6-7 dienomis paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį, nusagstyta minėtiniais pastatymais, kaip Grūso "Tėvas", Binkio "Atžalynas", Griniaus "Gulbės giesmė", "Mindaugo mirtis", "Aušros sūnūs", "Amerika pirtyje", "Sykštuolis", "Pinigėliai" ir kiti. Tai didelis įnašas i lietuvių išsivystojus kultūrinį gyvenimą. Teatro priešaakyje nuo pat pradžių stovi nepaprastai energinga, atkakli ir nuovargi nepasiduodanti aktorė-rezisorė E. Dauguvietytė-Kudabienė. Ji buvo ir tebėra "Aukuro" širdis. Per dvidešimtmetį minėjimą jai ir teko daugiausia laurų.

Minėjimo iškilmės buvo pradedtos lapkričio 6 d. dail. A. Trumpicko dailės darbu paroda ir jaunųjų aukurių pasirodymas. Lapkričio 7 d. įvyko balius su menine programa, kurioje dalyvavo ir svečiai iš Čikagos aktorius L. Barauskas. Visa šventė buvo vainikuota lapkri-

čio 8 d. B. Sruogos komedijos "Dobilėlis penkialapis" pastatymu-Scott Park gimnazijos salėje. I šio veikalo premjerą susirinko gana gausus būrys tautiečių ne tik iš Hamiltono, bet ir iš Toronto, Delhi, St. Catharines ir kitur. Iš London, Ont., atvyko net 40 asmenų ekskursija autobusu. B. Sruogos komedija smagiai nuteikė visus žiūrovus. Vieni aktoriai vaidino visai gerai, kitiems sekėsi sunkiau. Po vaidinimo, užtrukusio apie 3 valandas, scenoje išsiričiavę aukuričiai su p. Kudabienė priešaakyje išklausė daugybės sveikinimų. Dauguma jų buvo palaidėti gėlių puokščių. Visi pabrėžė aukurių ištvėrmę ir linkėjo nepalūžti ateityje. Užbaigiamąjį žodį tarė p. Kudabienė. Ji išreikšė nuosirdžią padėką ir kvietė visus domėtis kultūrinio savo tautiečių gyvenimu, neužsidaryti siaurame ratelyje ir netapti savo malonumu vergais. Pranešėju buvo K. Mikšys. Iškilme baigta Lietuvos himnu. B.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilio, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:	MOKA UŽ:
(įskaitant nario gyvybės apdraudą iki \$10,000 paskolos sumos)	Einamasis s-tas 5.0%
Asmeninės, čekių kredito ir nekiln. turto (rezidenc. nuosav.) iš	Sėrus (numatyta) 6.0%
Investacijos, pagal jų rūšį, nuo	Taupomasis s-tas 6.5%
Investacijos, pagal jų rūšį, nuo	Term. ind. 1 metams 7.25%
Terminui suėjus, paskolos atnaujinamos iš tuo metu galiojančio palūkanų procento.	Term. ind. 2 metams 7.75%
	Term. ind. 3 metams 8.0%
	Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 sėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienį: vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: diena — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.